

କରିଛି ଲିକୁରି ବାଃତାଳି ବେଲେ ଆକୁ

୧ ଯାଉଲ ଇ ଆକୁ ବ୍ରାସାମାନେଣ୍ଡୁ ଆନୁ କ୍ରିସ୍ତ ଜୀସୁତାଡ଼ା ପାଞ୍ଚା ଆକାନାନୁ, ଆଞ୍ଚା ପାନ୍‌ଜାନାନୁ। ଇରି ପେନୁ ମାଣ୍ଡିରି ଦେଃଜି ଆକାମାନେ। ମାଲ ଦାଦା ସୋଲିନାବେଏ ଜହାରି ସାମ୍ବିମାଆନେଣ୍ଡୁ।

୨କରିଛି ତାନି ମାନି ପେନୁ ତାଡ଼ା ଉକ୍ତାନ୍‌ପୁଟା, ଏଜା ଏସ୍ତାନାକା କ୍ରିସ୍ତ ଜୀସୁ ବାହାଡ଼ାଲ ତାରି ଗିବା ଆକାମାନେନୁ ଏଆରି ବାଃତାଳି ଇ ଆକୁ ବ୍ରାସା ଆକାମାନେ। ଇରୁ ପେନୁ ତାଡ଼ା ତାରି ଲିକୁ ଆବା ସେଲୁ ଆର୍ପା ଆକାମାଣ୍ଡେନୁ। ମାଲ ପ୍ରବୁଜୀସୁ ପାଦା ଡ଼ାଲ ରହେଏ ଏସ୍ତାନାକା ପିଡେରିପିନେନୁ ଇ ଦେଃଜି ଗୁଲେ ଜୀସୁ ବାଃତା ପଚେଟି ଗାଗାରିକେଏ ଗୁଲେତାତେନୁ ଆର୍ପା ପାନ୍‌ଜୀମାଣ୍ଡେନୁ।

୩ମାଲ ଆବା ପେନୁ ଏଜା ପ୍ରବୁଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ତତାରି ଜେତାନିବା ଏଜା ଲତୁଜେତା ମା କୁଜତି ବାପାକାରି। ପାଉଲ ପେନୁଲ ଦଃତେଣ୍ଡୁ।

ପାଉଲ ପେନୁଲ ଦଃପାପିଙ୍ଗା ଗିରେଣ୍ଡୁ

୪କ୍ରିସ୍ତ ଜୀସୁବାହାଡ଼ାଲ ପେନୁ ମାଲି ଏଣ୍ଡି ଦେରି ଜେତାନିବା ତିସାଆନେଣ୍ଡୁ, ଏରାଡ଼ିକି ଡ଼ଃନା ଆନୁ ପେନୁଲ ଦଃପାପିଙ୍ଗା ଗିପିମାଲ। ୫କ୍ରିସ୍ତଜୀସୁବାଃତା ଇରୁ ଗୁଲେତାତେନୁ ଗୁଲେ ପାକାଟି ନେଲା ପାନ୍‌ଜୀମାଣ୍ଡେନୁ। ଇରୁ ଗୁଲେ କାତା ଏଜା ଗୁଲେ ପୁନ୍‌ମ୍ପା ଏଲୁ ଡ଼ାଲ କ୍ରିସ୍ତଜୀସୁ ତାଡ଼ା ନେଲାଡ଼ାଲ ପୁରି ଆକାଣ୍ଡେନୁ। ୬କ୍ରିସ୍ତତାରି ଚିକନାତାରି ମା ବାଃତା ତିସା ଆକାଆନେ। ୭ଏରାଡ଼ିକି ଡ଼ଃନା ଇରୁ ମାଲ ପ୍ରବୁଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ତତାରି ବାବା କାପି ମାଣ୍ଡେନୁ। ଏସିବାଗା ଇରୁ ଗୁଲେ ବାକାତାରି ପ୍ରବୁଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ତ ସିଆମାଆନି ସେଣ୍ଡିନି ଦିନାତାରି ନେଲ। ଗୁଲେ ପାନ୍‌ମ୍ପିମାଣ୍ଡେନୁ। ୮ଏଆନି ବାଃତା ବିହା ତେଲି ଡ଼ୁକା ଇରୁ ଆନିବେଏ ଦୁଏ ସିତାନାତେନୁ ଇଣ୍ଡି ତିଞ୍ଜିଦେନୁ। ୯ଏଣ୍ଡି ପେନୁ ମାଲି ତାଡ଼ା ମ୍ରାଏଣ୍ଡୁ ପ୍ରବୁଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ତବେଏ ଆତା ତାଳି ଆସାମାଆନେଣ୍ଡୁ ଏଆଣ୍ଡୁ ମୁଲ। ଚିକନାତାଣ୍ଡୁ।

କରିଛି ମଣ୍ଡଳାଗାନି ଚଟାଚଟି

୧୦ଏ ନାଲ ଆନେସାଙ୍ଗାଣ୍ଡେନୁ ଏଜା ଆଜିସାଣ୍ଡେନୁ, ମାଲ ପ୍ରବୁଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ତ ପାଦା ଡ଼ାଲ ଆନୁ ମାଜି ଡ଼ିଆନା ପ୍ଲାପିମାଆଲ, ଇରୁ ଗୁଲେତାତେନୁ ର ଏଲୁନେ ଏଜା ର ଜେତାନେ ଆଦୁ। ମା ମାଦେ ପେନୁ ପାହାରାଆକାରି। ଚେଣ୍ଡେ ମା ମା ଏଲୁ ଏଜା ଜେତା ରଣ୍ଡେନେ ଆକାନାଲ ରଣ୍ଡେନେ ପୁକ୍ତୁ ଇସେକା ଗୁମ୍ପାନା ରଆତେନୁନେ ଆବାମ୍ପଦେନୁ।

୧୧ଏ ଆନେସାଙ୍ଗାଣ୍ଡେନୁ ଏଜା ଆଜିସାଣ୍ଡେନୁ କୁଲ ଇଡୁତାକା ଏସନାକା ନାଜି ବେସାଆନେନୁ ମା ମାଦେ ଚଟାଚଟି ମାନେ ଇଣ୍ଡି। ୧୨ଆନୁ ବେଞ୍ଚନାରି ଇ କାତା: ମା ମାଦେ ରିଆଣ୍ଡୁ ଇଞ୍ଜିନେଣ୍ଡୁ, "ଆନୁ ପାଉଲ ଲିକୁତାନୁ,

ଅଚେ ରିଆଣ୍ଡୁ ଇଞ୍ଜିନେଣ୍ଡୁ ଆନୁ ଆପଲ ଲିକୁତାନୁ," ଅଚେ ରିଆଣ୍ଡୁ ଇଞ୍ଜିନେଣ୍ଡୁ, "ଆନୁ କେପାକେଏ ତାନୁ," ଏଜା ଅଚେ ରିଆଣ୍ଡୁ ଇଞ୍ଜିନେଣ୍ଡୁ, "ଆନୁ କ୍ରିସ୍ତଜୀସୁ ଲିକୁତାନୁ!" ୧୩କ୍ରିସ୍ତଲ ଇରୁ ବାଗା ବାଗା ଗିବା ମୁଏରୁ। ପାଉଲ ଗିନା ମା ସେଲୁ କ୍ରସ୍ତଗାନି ସାକାନେଣ୍ଡୁ? ୧୪ଆନୁ ଇରୁ ପାଉଲ ପାଦା ଡ଼ାଲ ମୁଆଣ୍ଡେନୁ? ଆଏ! ୧୫ଆନୁ କ୍ରିସ୍ତ ଏଜା ଗାଉଲ ଡୁହାନାଲ ମା ମାଦେ ଅଚେ ଏନେରିବେଏ ମୁଆ ଗିଆସିତାନାକି ପେନୁଲ ଦଃପିମାଲ। ୧୬ଏରାଡ଼ିକି ଇରୁ ନାଲ ପାଦା ଡ଼ାଲ ମୁଆ ପାଚେନୁ ଇଞ୍ଜି ରିଆଣ୍ଡୁବେ ବେସା ମୁଚେଣ୍ଡୁ। ୧୭ଆନୁ, ଟ୍ରିପାନ ଇଡୁତାକାରିଲ ମୁଆ ଗିଆମାଲ। ଅଚେ ଏନେରିଲ ମୁଆ ଗିଆମାଲ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁଗିପିସିତେନୁ। ୧୮କ୍ରିସ୍ତ ନାଜି ମୁଆ ଗିବା ତାଳି ପାଞ୍ଚାଗାଏ ନେଗିସିପି ପିପକା ସେଲୁ ପାଞ୍ଚାତେଣ୍ଡୁ। ଏରାବେଏ ପୁଟି ପୁନ୍ ଡ଼ାଲ ପିପକା ସେଲୁପାଞ୍ଚା ସିତାକାଏଣ୍ଡୁ; ଏହେଜି ଆତେକା କ୍ରିସ୍ତ କ୍ରସ୍ତ କବାତା ସାତାରି ଦେରି ତାତା ଆରେତାରି ଆକାସୁନେ ମା।

କ୍ରିସ୍ତବାଃତା ମାନି ପେନୁ ତାଡ଼ା ତାଗା ଏଜା ପୁନ୍‌ମ୍ପା-ଏଲୁ

୧୯ଏସ୍ତାନାକା ମୁସି ଆକାମାନେନୁ, ଏଆରି ସେଲୁ କ୍ରସ୍ତତାରି ନେଗିସିପି ଗୁମ୍ପାମ୍ପାନା ଗାପସି ପୁନାମାରି କାତା। ଏଆକିବେ, ଏସ୍ତାନାସୁ ଆକୁ ଏଃପା ପାନ୍‌ଜୀମାସୁ, ଇରି, ମାଲ ସେଲୁ ପେନୁ ତାରି ତାଗା। ୨୦ପେନୁ ପୁଟିତା ଇହଜି ବ୍ରାସାଆକାନେ:

"ଆନୁ ପୁନ୍‌ମ୍ପାଗାଗିରିତାରି ପୁନ୍‌ମ୍ପା-ଏଲୁ ମୁସି ଗିଲ ଏଜା ଏଲୁଗାଗାରିଲ ପୁନାମାକା ଆବା ଗିଲ।"

ଜିଗାଲଅ ୨୯:୧୪

୨୦ପୁନ୍‌ମ୍ପାଗାଗାକା ଏନେମାନେନୁ? ସାକାଗ୍ରାପାଗାଗାକା ଏନେମାନେନୁ? ଇ ପୁରୁତାକା ତାଗା ଡ଼ାଲ ବେସାକା ଏନେନୁ? ପେନୁ ପୁଟିତାରି ପୁନ୍‌ମ୍ପା ଦିନିଲ ମୁଲ। ପୁନାମାରି, ଏଲୁ ସିତାନାରି ଇଞ୍ଜି ତିସାମାଆନେଣ୍ଡୁ। ୨୧ପେନୁ ତାଡ଼ା ପୁନ୍‌ମ୍ପା ଡ଼ାଲ ଇରା ମାଣ୍ଡିତେଣ୍ଡୁ, ପୁଟି ତାଡ଼ା ପୁନ୍‌ମ୍ପା ଡ଼ାଲ ଏସେକାବେଏ ପେନୁଲ ପୁନ୍‌ମ୍ପା ମୁଆତାକି ପେନୁ ବେଲେ ପୁକ୍ତସାମସି ଡେଃଜି ମାଲଡେଃଜି ପୁନାମି ଲିକୁରି ବାଃତା ପେନୁ ତାଡ଼ା ନେଗିସିପି ପିକ୍‌କାମା ମାଜି ଏଃତାତେଣ୍ଡୁ।

୨୨ଜିହୁଦିକା ଆଦାଜି କାବାଡ଼ି ମେହାନା ପୁନ୍‌ମ୍ପା ମାନ୍‌କିନେନୁ, ଅଚେ ଗ୍ରୀକ ଲିକୁତାକା ପୁନ୍‌ମ୍ପା-ଏଲୁ ଦାଃପିମାନେନୁ। ୨୩ଏଆକିବେଏ, ଆନୁ ଜୀସୁକ୍ରିସ୍ତ କ୍ରସ୍ତ କବାତା ସାଟି ସିପି ପିପକାମାନାମୁ" ଇ ନେଗିସିପି ଜିହୁଦି ଲିକୁରି ସେଲୁ ପୁଟୁଡ଼ିଞ୍ଜନାରି ଏଜା ଗ୍ରୀକ ଲିକୁରି ସେଲୁ ମୁକୁ ପୁନାମାରି ଏଜା ଏଲୁ ସିତାନାରି ଆଲନେ। ୨୪ଏଆକିବେଏ, ମୁଲ ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଲ ଆଞ୍ଚା ପାନ୍‌ଜୀମାକା ଏଃପା ପାନ୍‌ମ୍ପିମାନି ଜିହୁଦୀକା

ଏକା ବେଗାଲି କୁଲୁତାକାରି ସେଲୁ କ୍ରିସ୍ ଆଇନେଞ୍ଜି ତାତା ଏକା ପେନୁ ତାତା ଡେଞ୍ଜିତାରି । ୨୫ ଆନାଡ଼ିକ ଇସେକା ପେନୁତାରି 'ପୁନାମାରି' ମେହେନି ପୁନମାଏଲୁତିକି ଗାପସି ପୁନମାଗାଗାରି । ଅଟେ ପେନୁତାରି ତାତା ସିତାନାରି ମେହେନି ତାଗାଡ଼ିକି ଗାପସି ତାଗାଗାଗାରି ମାନେ ।

୨୬ ଅ ଆମେସାଙ୍ଗାଣ୍ଡେରୁ ଏକା ଆଲିସାଣ୍ଡେରୁ ! ସିଲୁ ରିଆନା ମୋଷ୍ଟୁ, ଏସେରିବେକା ପେନୁ ମାଜି ଆତାରେଞ୍ଜି ଏ ତେଲି ଇରୁ ପୁଡ଼ି ପାଡ଼ାଡ଼ି ପୁନାମାତେରୁ ଏକା ପାନାମାତେରୁ ମାସେରୁ, ବାରି ଇକେ ଲିକୁ ଆତା ପୁନମାଗାଗାତେରୁ ମାସେରୁ ଏକା ଲିକେ ଲିକୁ ଦେରି ପିଶ ଗାଗାତେରୁ ମାସେରୁ ।

୨୭ ସଆଁକିବେ, ପେନୁ ପୁନମାଗାଗାରିକି ଲାଜା ସୀବା ସେଲୁ ଇ ପୁଡ଼ିତାଆ ପୁନାମାଆ ଆସିତେଞ୍ଜି ଇ ପୁଡ଼ିତା ତାଗାଗାଗାରିକି ଲାଜା ସିବାସେଲୁ ମୁଆନାଆ ଆସିତେଞ୍ଜି ।

୨୮ ପେନୁ ପୁଡ଼ି କାନ୍ଦୁନା ନୁଡ଼ିତାଆ ଆସି ତାଲି ମୁକୁ ପୁନାମାଆ ଡ଼ନ୍ଦନା ମୋଝନା ଆସିତେଞ୍ଜି । ଆନାଡ଼ିକ ଇସେକା ପେନୁ ପୁଡ଼ିତାଆ ପିଶଗାଗାଆ ମୁହିଗିବା ମଣ୍ଡିତେଞ୍ଜି ।

୨୯ ପେନୁ ଡେଞ୍ଜି ଆନାଡ଼ିକି ରିତେଞ୍ଜି ଇସେକା ମେହେନି ପେନୁ ନକିଟି ଅଗା ମୁଏଞ୍ଜି ।

୩୦ ବାରି ପେନୁ ଆତା ମାଜି ଜାସୁ କ୍ରିସ୍ କେଏଏ ଆଡ଼ସା ମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜି । କ୍ରିସ୍ ମାଲସେଲୁ ପେନୁ ନକିଟି ତାରି ଏକା ମାଲ ଡ଼ିଲ ଡ଼ାଲ ଏଝପା ପାନ୍ଦୁଆନା ସୁପାଡ଼ି ଆବା ମୁସାମାସୁ । ୩୧ ପେନୁ ପୁଡ଼ିତା ଇ ଡେଞ୍ଜି ବ୍ରାସା ଆଜାନେ: "ଏଞ୍ଜାନାଞ୍ଜି ଅଗା ଆବା ବାଝପିନେଞ୍ଜି, ଏଆଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ବାଝତା ଆତା ଅଗା ଆପାକାଞ୍ଜି ।"

କ୍ରସ୍ତାନ୍ତର ଡେପାଆଡ଼ି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତର କାତା

୨ ୧୨ ନାଲ ଜେଡାଗାଡ଼ି, ଆବା ଏକା ଆକାସାଣ୍ଡେରୁ । ଆନୁ ଏସେରିବେକା ମା ବାଝତାଜି ବାଜାସେଏ, ଏମ୍ବା ଆନୁ ପେନୁତାରି ଚିକ୍ନାତାରି ବେସାଞ୍ଜାତେ । ସଆଁକିବେ, ଆନୁ ନାକିନି କାତା ଡ଼ାଲ ମୁସାମା ଆତେକା ପୁନମାଗାଗାରି ଡେଞ୍ଜି ତସିସି ଗ୍ରାପା ତସା ସିତାଜାଆତେନୁ । ୨ ଆନୁ ଜାସୁ କ୍ରିସ୍ ଡ଼ୁହାନାଲ, କ୍ରସ୍ତାନ୍ତର ତାନି ସାଡ଼ି ଜାସୁକ୍ରିସ୍ତାଗା ସଦି ଡ଼ୁହାନା ଅଟେ ଆନାବେଏ ପୁନେନୁ ଇଞ୍ଜି ନାଲ ସିଲୁ ତାନି ପୁକ୍ସାସେବା । ୩ ସିରାଡ଼ିକି ଆନୁ ତାତା ସିତାନାନାରି ଡେଞ୍ଜି ଆଜାନାଡ଼ିଗିରିଗି ମାବାଝତାଜି ବାଜାସେଏ । ୪ ନାହି ପିପକା ମୁନାରି ଆତେକା ବୁଦି ରିଆନା ପୁଡ଼ି ତାରି ପୁନମା ଡେଞ୍ଜିତାରି ସିତାତେ । ସଆଁକିବେ ନାହି ଗ୍ରାପା ସୁପାଡ଼ି ଜିରତାରି ଏକା ସୁପାଡ଼ିଜିର ଡ଼ାଲ ତାଗାଗାରି ଇଞ୍ଜି ଲୁଣ୍ଡା ତସିନାରି ମାସେ । ୫ ମା ପଟେ ଇସିକି ମେହେନି ପୁନମା-ସିଲୁ ତାନିକ ଇଚେରୁ, ଚେଣ୍ଡେ ପେନୁ ତାଗା କୁଇଡ଼ି ବାଗା ଗିବା ମୁଦେରୁ ସିରାଡ଼ିକି ଇଡେଞ୍ଜି କେଞ୍ଜାତେଏ ।

ପେନୁତାରି ପୁନମା

୨ ଏଞ୍ଜାନାକା ପୁନମାଗାଗାରୁ ଏଆରିକେ ପୁନମା-ସିଲୁ ଡ଼ାଲ ଗ୍ରାପାକନାମା । ସଆଁକିବେ ସିରି ପୁଡ଼ିତାରି ପୁନମା-ସିଲୁ ଆଆତେ । ଇରି ଇଦେ ମାନି ପୁଡ଼ିତାରି ପିଶ ଗିନି ପୁନମା-ସିଲୁ ଆଆତେ । ଏ ଦେରି ପିଶଗାଗାକା ମୁହୁ ଇଞ୍ଜିନେରୁ ।

୩ ସଆଁକିବେ ଆମ୍ବୁ ପେନୁତାରି ଲାଲ ମାନି ନୁଡ଼େ ପୁନମା-ସିଲୁ କାତା ଆଇନାମା । ପୁଡ଼ି ପୁଡ଼ି ବେକେନେ ଇ ପୁନମା-ସିଲୁ ମାଲ ସେଲୁ ପେନୁ ମାଡ଼ୁସାନା ଇଗାମାସେଞ୍ଜି । ୮ ଇ ପୁଡ଼ି ପୁନମାଗାଗାକା ଇ କାତା ଗୁମନା ପୁନମା ମୁଆତେରୁ । ଏଆରୁ ଗେଟେ ପୁଞ୍ଜାସାକା ପିଜାବେକା ଅସ୍ତେରି ଡ଼ାଲ ପୁରି ଆଜାମାନି ପ୍ରବୁକ କ୍ରସ୍ତାନ୍ତର ତାନିକ ଡେସା ଦୁହେରୁମା । ୯ ସଆଁକିବେ ପେନୁ ପୁଡ଼ିତା ବ୍ରାସା ଆଜାମାନେ:

"ସିରା, ଏଞ୍ଜି କାନ୍ଦୁବେଏ ମେହାସିତେଏ,
ଆତେକା ଏଞ୍ଜି କିରୁବେଏ ବେନାସିତେଏ,
ଅଟେ ଜେଡାଗାରିକି ଇ କାତା ଏସେକାବେଏ ଦାଆ ସିତେଏ ।

ପେନୁ ଏଞ୍ଜାଗାଆ ତାଡ଼ା ଜେଡାଗାଗାରି ସେଲୁ ତିଲ ରିଆ ଜିଆମାନେଞ୍ଜି ।" ଜିଶାଲଅ ୧୪:୪

୧୦ ସଆଁକିବେ ପେନୁ ତାଡ଼ା ସୁପାଡ଼ି ଜିର ବାହାଡ଼ାଲ ମାଜି ତସାମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜି ।

ସୁପାଡ଼ି ଜିର ଗୁଲେ ପୁନମାଗାଗାଞ୍ଜି । ଏଆଞ୍ଜି ପେନୁତାଆ ମୁଲ୍ଲା ଲାଲ ମାଗାନା ମାନିକାତା ପୁନେଞ୍ଜି । ୧୧ ଏଞ୍ଜିସିକି ମେହେନି ଅଟେ ରଆନିତାରି ସିଲୁତା ମାନି କାତା ପୁନମା ମୁଏଞ୍ଜି । ତାଡ଼ା ଜିର ଆତା ତାଡ଼ା ଲାଲ ମାନି କାତା ପୁନମା ମୁନେ । ଏଆଡେଞ୍ଜି ପେନୁତାରି ଜିର ଆତା ପେନୁତାରି ଗୁଲେକାତା ପୁନମା ମୁନେ । ୧୨ ଆଲୁ ଇ ପର୍ତ୍ତାତାରି ଜିର ପାନ୍ଦୁଆ ସିତାସୁ, ସଆଁକିବେ ପେନୁ ମାଜି ସିଆମାଞ୍ଜି ଗୁଲେତାଆ ପୁନମା ସେଲୁ ପେନୁ ଜିର ପାନ୍ଦୁଆମାନାସୁ ।

୧୩ ଇ ଗୁଲେତାରି ବେସିନାନି ମେହେନି ପୁନମାଏଲୁ ଡ଼ାଲ ଗ୍ରାମ୍ବାମାନାରି ବେସାଗାଏ, ଆଲୁ ସୁପାଡ଼ି ଜିର ବାହାଡ଼ାଲ ଗ୍ରାମ୍ବାମାନାରି ବେସିନାସୁ । ଆନାଡ଼ିକ ଇସେକା ସୁପାଡ଼ି ଜିର ପାନ୍ଦୁଆ ମାନାରିକେ ଆତା ଆଲୁ ଜିର କାତା ବାସିଆଇନାସୁ । ୧୪ ଏଞ୍ଜାନାଞ୍ଜି ସୁପାଡ଼ି ଜିର ପାନ୍ଦୁଆସିତେଞ୍ଜି, ଏଆଞ୍ଜି ପେନୁ ଜିର ଡ଼ାଲ ସୀବା ଆଜାନାଆ ନୁଡ଼ିତାଆ କାତାଜା ଆଝପା ମୁଏଞ୍ଜି । ଉଜେନେ ଏଆଞ୍ଜି ସିବା ଗୁଞ୍ଜନା ପୁନମା ମୁଏଞ୍ଜି । ଆନାଡ଼ିକ ଇସେକା ଇ ଗ୍ରାପା ଏଆରି ସେଲୁ ମୁକୁ ପୁନାମାରି କାତା । ୧୫ ରିଆଞ୍ଜି ସୁପାଡ଼ି ଜିର ପାନ୍ଦୁଆଞ୍ଜି ଗୁଲେତାରି ଚିକ୍ନା ସିଲୁ ରିଆନା ଡ଼ିକି ଗିବା ମୁନେଞ୍ଜି । ଏଆକିବେଏ ଏମ୍ବାଇବେଏ ଏଆନିକ ଡ଼ିକି ଗିବା ମୁଏଞ୍ଜି । ୧୬ ପେନୁ ପୁଡ଼ି ଆନା ବେସିନାନେ:

"ଇମ୍ବାଲ ପେନୁତାରି ସିଲୁ ପୁନମା ମୁନେ ?
ଏମ୍ବାଲ ଏଆନିକ ଗ୍ରାପା ମୁନେ ?" ଜିଶାଲଅ ୪୦:୧୩
ସଆଁକିବେ ଆଲୁ କ୍ରିସ୍ତାଗା ସିଲୁ ପାନ୍ଦୁଆମାନାସୁ ।

୩ ମେହେନି ବେଅଡ଼ି ସାଲୁବା ନେରି ଆଆତେ ୧ ନାଲ ଆମେସାଙ୍ଗାଣ୍ଡେରୁ ଏକା ଆଲି ସାଣ୍ଡେରୁ ! ବେଲେ ଆନୁ ସୁପାଡ଼ି ଜିର ପାନ୍ଦୁଆମାନାରିକେ ବାସି ଆନି ଡେଞ୍ଜି ମାକେ ବାସି ଆଜା ମୁତାଗାତେନୁ ଆନୁ ପୁଡ଼ିତାକାରିକେ ବାସି ଆନିଡେଞ୍ଜି ମାକେ କାତାବାଞ୍ଜି ।

ଆଜାତେଏ। ପେନ୍ଦୁ ବାଃତା କଗେରି ମାତାକାନି ତେଃଜି ଆନୁ ବେଞ୍ଚାତେଏ।^{୧୪} ଏ ତେଲି ଆନୁ ମାଜି ଗାମେ ତାଟାଗାଟି ତିନ୍ଦ୍ୱା। ସାଆରାଏ ପାଢ଼ ଉଡ଼ୁପାତେଏ। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଏଆତେଃଜିତାରା ତିନ୍ଦ୍ୱା। ସେଲୁ ଇରୁ ତିଲ ଆଆସିତାତେରୁ। ଇସେବେଏ ତାଟାଗାଟି ତିନ୍ଦ୍ୱା। ପାନ୍ଦ୍ୱା। ସେଲୁ ତିଲ ଆଆସିତେରୁ।^{୧୫} ଇରୁ ଇସେବେଏ ପୁଡ଼ିତାକାରି ତେଃଜି ନାମ୍ୱା। ଇତ୍ତ ପାଢ଼ାଟି କଗେରି ମାତା ତେଃଜି ମାଞ୍ଜେରୁ। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଇରୁ ରଥାତେରୁ ରଥାନିଲ ଫୁକୁ ଇଞ୍ଜିଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ମା ମା ମାଦେ ସାଲାଇଲି ସାଲଞ୍ଜେରୁ। ଇରାଡ଼ାଲ ଇରୁ ପୁଡ଼ିତାତେରୁ ଇଞ୍ଜି ତଞ୍ଜିମାଞ୍ଜେରୁ, ଏ ତେଃଜି ନାମ୍ୱା। ଇମା ମାଦେ ରଥାତେରୁ ବେଞ୍ଚିଞ୍ଜେରୁ, “ଆନୁ ପାଉଲକେଏ ତାନୁ” ଅଟେ ରଥାତେରୁ ବେଞ୍ଚିଞ୍ଜେରୁ, “ଆନୁ ଆପଲକେଏ ତାନୁ” ଏ ତେଃଜି ବେଞ୍ଚା ଡ଼ାଲ ପୁଡ଼ି ଲିକୁ ତେଃଜି ନାମ୍ୱା। ଇମାମାଞ୍ଜେରୁ।

^{୧୬}ଆପଲ ଦେରିପଣ ଗାଗାଞ୍ଜି ରିନା। ପାଉଲ ଗାମେ ଦେରି ଲିକୁତାଞ୍ଜି ରିନା ? ଆଏ ! ଆନୁ ବାରି ପେନ୍ଦୁ କାବାଡ଼ି ଗାଗାମ୍ୱା ଇରୁ ପେନ୍ଦୁ ବାଃତା ପଟେ ଇତା ସେଲୁ ବାରି ଆନୁ ଗ୍ରାପ୍ତସାଞ୍ଜାନାମ୍ୱା। ପେନ୍ଦୁ ସିଆମାଞ୍ଜାନି କାବାଡ଼ି ବାରି ଆନୁ ମୁପ୍ତକିନାମ୍ୱା।^{୧୭}ଆନୁ ମାହୁଣ୍ଡି ଉସିତେଏ। ଆପଲ ମାହୁଣ୍ଡି ତାନି ସିରୁ କିତେଞ୍ଜି, ଏଆକିସେଏ ପେନ୍ଦୁ ଏରା ବାଡ଼ି ରିତେଞ୍ଜି।^{୧୮}ଏଆକି ମାହୁଣ୍ଡି ଉସାଗାଗାଞ୍ଜି ଏଜା ସିରୁ କାବାଗାଗାଞ୍ଜି ଦେରି ଲିକୁତାଞ୍ଜି ଆଆତେଞ୍ଜି, ବାରି ମାହୁଣ୍ଡି ବାଡ଼ି ରିବାଗାଗାଞ୍ଜି ପେନ୍ଦୁ ଆଡ଼ା ନୁଡ଼ିତାଞ୍ଜି।^{୧୯}ଏସିବାରା ମାହୁଣ୍ଡି ଉସାଗାଗାଞ୍ଜି ଏଜା ସିରୁ କାବାଗାଗାଞ୍ଜି ମାଦେ ଆନାରିବେଏ ବେଗାଲିତାରି ସିତେଏ। ଏଆରୁ ତାଡ଼ା ତାଡ଼ା କାବାଡ଼ି ରିଆମାନି ତେଃଜି ପିଲ ପାନେରୁ।^{୨୦}ଆନୁ ଆଡ଼ାନାଲ ପେନ୍ଦୁତାରା କାବାଡ଼ି ରିପିମାନାମ୍ୱା, ଏଜା ଇରୁ ପେନ୍ଦୁ ତାସା ରିନି କେତା ତେଃଜିତାତେରୁ, ଅଟେ ଇରୁ ପେନ୍ଦୁ ସେଲୁ ଇଡ଼ୁ ମାରିତାତେରୁ।

^{୨୧}ଆନୁ ଗାପ୍ତସି ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଟି ଇଡ଼ୁ ଗାଡ଼ି ରିବାଗାଟି ମିସ୍ତ୍ର ତେଃଜି ଇଡ଼ୁ ପୁନାଦି ରିତେଏ। ପେନ୍ଦୁ ଇତାନିଏ ଡ଼ାଲ ଇରା ରିବା ମୂତେଏ। ଏଜା ଏ କୁଲଟି ବେଗାକା ଇଡ଼ୁ ତେସ୍ତପି ମାନେରୁ, ଏଆକିସେଏ ଇଡ଼ୁ ତେସ୍ତନାଞ୍ଜି ଇସିଜି ତେସ୍ତେଞ୍ଜି ଏରାଡ଼ିକି ମାରୁମାରୁ ଆବା ଲୁଡ଼ାମାନେ।^{୨୨}ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଏ ପୁନାଦି ହୁହନାଲ ଅଟେ ବେଗାଲି ପୁନାଦି କୁଲଟି ଇମ୍ୱାଲକେଏ ଇଡ଼ୁ ରିବା ମ୍ୱାଏ। ଏ ପୁନାଦି ଆଇନେଞ୍ଜି ତାନୁନେ କାପୁକ୍ତସ୍ତା।^{୨୩}ଇ ପୁନାଦି କୁଲଟି ଇମ୍ୱାଲକେଏଲେ ପୁନା, ଆତେକା ରୁପା, ଆତେକା ଗ୍ରେଉଗାଟି ଅସ୍ତ୍ରାଗାଟିଜା, ଆତେକା ବେଞ୍ଚା, ଆତେକା ଚିଆଶାକା, ଆତେକା ନାଡ଼ା ଡ଼ାଲ ଇଡ଼ୁ ରିବା ମୁନେଞ୍ଜି।^{୨୪}ଏଆକିସେଏ, ଏ ଗୁଲକତାକାରି କାବାଡ଼ି ଇସିଜିତାରି ଏସିଗାଲା ତୁପୁକା ତଞ୍ଜିତେ। ଏରା ବାରି ତୁକି ରିନି ଗାଲା ଆତାଆ ଚିକ୍ୱନା ପୁନ୍ଦ୍ୱା ଆନେ, ଆଏ ଏ ନାଡ଼ି ଡ଼ାଲ ପୁନ୍ଦ୍ୱା ଆନେ। ଏରା ନାଡ଼ି ତାନୁନେ ତିସେ।^{୨୫}ଏମ୍ବେରିତାରି କାବାଡ଼ି ନାଡ଼ି ଡ଼ାଲ ମୁସି ଆନେ, ଏଆନିତାରି ନାସିକି ଆନେ। ଏସ୍ତାନିତାରି, ଏ ପୁନାଦି ତାନି ଗାଡ଼ି ରିବା ଆଜାମାନି ଇଡ଼ୁ କାମ୍ବେଏ ଏଆଞ୍ଜି ତାନ୍ଦା ପୁରୁଷାରି ପାନେଞ୍ଜି।^{୨୬}ଏସ୍ତାନିତାରି କାବାଡ଼ି ନାଡ଼ି ଡ଼ାଲ କାମ୍ବିନେ, ଏଆଞ୍ଜି ନାଡ଼ି ଡ଼ାଲ କୁବା ପାନ୍ଦ୍ୱାମାନାନି ତେଃଜି ଏସପା ପାନେଞ୍ଜି।^{୨୭}ଇରୁ ମିଶ୍ତାନି

ପୁନ୍ଦ୍ୱା ଲୁଡ଼ାମାନେ, ଇରୁ ପେନ୍ଦୁ ଇଡ଼ୁ ମାରିତେରୁ, ଏଜା ପେନ୍ଦୁ ଇଡ଼ୁ ମା ବାଃତା ଲଃପିଆନେଞ୍ଜି।^{୨୮}ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜି ଗେତେ ପେନ୍ଦୁ ଇଡ଼ୁ ତିନି ମୁସି ରିନେଞ୍ଜି ଇସେକା ପେନ୍ଦୁ ଏଆନିଲ ମୁସି ରିନେଞ୍ଜି। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ପେନ୍ଦୁ ଇଡ଼ୁ ଆଇନେ ତାରିତାରି। ଏଜା ଇରୁନେ ଏ ତାରି ପେନ୍ଦୁ ଇଡ଼ୁତାତେରୁ।

^{୨୯}ମିଶ୍ତାନି ବୁଢ଼ା ରିବା କୁନା। ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜି ଗେତେ ତାଡ଼ାନି ଗାପ୍ତସି ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଗାମୁ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ରିପିନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ତାଡ଼ାନି ପୁନାମାଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ରିପାକାଞ୍ଜି, ଇସେକା ଆଡ଼ା ଏଆଞ୍ଜି ଚିକ୍ୱନା ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଗାଞ୍ଜି ଆବା ମୁନେଞ୍ଜି।^{୩୦}ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ପେନ୍ଦୁ ନିକିଟି ଇ ପୁଡ଼ି ତାରି ପୁନ୍ଦ୍ୱା ଗୁମ୍ୱା ପୁନାମାରି। ପେନ୍ଦୁ ପୁଡ଼ି ବେଞ୍ଚିମାନେ, “ଏସେବେକା ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଗାକା ଆନୁ ଗାପ୍ତସି ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଗାମୁ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ରିପିନେରୁ ଏମ୍ୱା ପେନ୍ଦୁ ଏଆରିଲ ଆନେଞ୍ଜି।”^{୩୧}ପେନ୍ଦୁ ପୁଡ଼ିତା ଇ କାତାବେଏ ବ୍ରାସା ଆଜାମାନେ: “ପୁକୁ ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଗାରି ଏଲୁ କାତା ଗୁଲେ ପୁନ୍ଦ୍ୱାଗାଗାଞ୍ଜି। ଏଆରିତାରି ଗୁଲେ ବାକାତାରି ଏଲୁ ମୁଲୁ ସିତାନାରି ଏରାବେଏ ଏଆଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜିନେଞ୍ଜି।”^{୩୨}ଏରାଡ଼ିକି ମ୍ବେହେନି ସେଲୁ ଇରୁ ଅିଗା କୁବା ଲୁଡ଼ା ମାନେ। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଗୁଲେତାରି ମାରି।^{୩୩}ପାଉଲ, କେପା, ଆତେକା ପିତର: ପୁଡ଼ି, ଇ ନାମ୍ୱା ଆତେକା ସାବା; ଇସେ ଆତେକା ବାନି ତେଲି ଇ ଗୁଲେତାରି ମାରି।^{୩୪}ଇରୁ କ୍ରିସ୍ତଲିକୁତାତେରୁ ଏଜା କ୍ରିସ୍ତ ପେନ୍ଦୁକେଏ ତାଞ୍ଜି।

କ୍ରିସ୍ତ ବାହାଡ଼ାଲ ପାଞ୍ଚାଆଜାନାକା

୪^୧ଆନୁ କ୍ରିସ୍ତତାରା କାବାଡ଼ି ରିବାଗାଗାମୁ ଇଞ୍ଜି ଲିକୁ ମାଜି ଏଲୁ ରିଆକାରୁ। ପେନ୍ଦୁ ତାଡ଼ା ଲାଇନି କାତା ମାରିତ ଦନ ଲପକାଗାଗାମୁ ରିବା ସେଲୁ ମାଜି ବାରି ସିଆମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜି।^୨ପେନ୍ଦୁ ଏମ୍ବେରିଲ ଇ ଦେରି ବାରି ସିଆମାନେଞ୍ଜି ଏଆରୁ ଚିକ୍ୱନା ଇ କାବାଡ଼ି ରିବା ସେଲୁ ଆଗନାକା ଇଞ୍ଜି ତିସା ଲୁଡ଼ା ମାନେ।^୩ଇରୁ ଗେତେ ନାଶ୍ତାନି ତୁକି ରିଆଦେରୁ, ଆତେକା ତୁକି ରିବାଗାଗାମୁ ରିଆଦେରୁ ଇସେକାଟେବ ନାଲ ସେଲୁ ଏରି ଦେରି କାତା ଆଆତେ। ଆନୁବେଏ ନାଶ୍ତାନି ତୁକି ରିପି ସିତେମ୍ୱା।^୪ଆନୁ ନାଲ କୁଲଟି ଆନିସିକି କାତା ମାସାନାରା ପୁଞ୍ଜିସିତେରୁ। ଆତେକାବେଏ ଆନୁ ନାଶ୍ତାନି ଦୁଏ ସିତାନାମୁ ଇଞ୍ଜି ବେଞ୍ଚି ସିତାକାଏମୁ ପେନ୍ଦୁ ଆଡ଼ା ରଥାଞ୍ଜେଏ ନାଜି ତୁକି ରିବାଗାଗାଞ୍ଜି।^୫ଏରାଡ଼ିକି ଚିକ୍ୱନା ପେନ୍ଦୁ ରିହେନି ବାଆନି ତୁକ୍ୱନା ଇସେକା ଚିକ୍ୱନା ତେଲି ଏତାନି ବୁଢ଼ା। ଏମ୍ବେରିତାରାବେଏ ତୁକି ରିଆଡ଼ା। ପ୍ରବୁ ବାନି ତେଲି ଏଆଞ୍ଜି ଆଧାରି ତାନି ମାରିମାନାଆ ଉକାଡ଼ି ତାନିଲ ତିସେଞ୍ଜି।^୬ଦାନା ଏଞ୍ଜା ଆଜି ସାଞ୍ଜେରୁ। ଇରୁ ଇସିଜି ପେନ୍ଦୁ ପୁଡ଼ିତାରା ମାନି ଆଜାନା ନାମ୍ବିଦେରୁ ଏରାଡ଼ିକି ମା ପୁନ୍ଦ୍ୱା ସେଲୁ ନାନ୍ଦାରା ଏଜା ଆପଲକତାରା ତସିସି ରିସି ବେଞ୍ଚିମାଞ୍ଜାଲ ପେନ୍ଦୁ ପୁଡ଼ି ତାନି ଏସ୍ତାରା ବ୍ରାସା ଆଜାମାନେ ଏରା ମାନି ଆନୁ। ଇସେକା ରଥାନି ସେଲୁ ଅିଗା ଆଏରୁ ଆତେକା ରଥାନିଲ ହୁହନା ମେହେରୁ।^୭ଏମ୍ୱାଲ ବେଞ୍ଚିମାଞ୍ଜାନେ, ଇରୁ ବେଗାଲି ଲିକୁରି ନିକିଟି ନେଗାତେରୁ ଇଞ୍ଜି ? ମା ପାଣ୍ଡାମାନି ଗୁଲେତାଆ ପେନ୍ଦୁ ବାହାଡ଼ାଲ ପାଣ୍ଡା ମାସେକା ଆନାଡ଼ିକି ମା ତାଟା ଡ଼ାଲ ପାଣ୍ଡା ନାମୁ ଇଞ୍ଜି ଅିଗା ଆଇମାଞ୍ଜେରୁ।

ଋକୁ ବଲୁ ଗପକିଞ୍ଚେରୁ ଗିନା ମୀ ଗୁରଲ ଲୁଡ଼ା ଆଇ ମାନାରି ମୀ ବାଃତା ମାନେ ଇଞ୍ଚି ଇରୁ ମିଞ୍ଚାନି ନେଗାମୁ ଇଞ୍ଚି ବଲୁ ଗିପିଞ୍ଚେରୁ। ଇରୁ ମାଜି ହୁହାନା ରାଜାଜା ଆତାମୁଟେ ଇଞ୍ଚି ବଲୁ ଗିପିଞ୍ଚେରୁ। ଆଁ ଇରୁ ଉଜେନେ ରାଜାଜାଞ୍ଚେରୁ ଆଜାସାକା ନେଗି ଆଜା ଦୁଃନେମା ଆମୁଟେବ ଏମାକେ ଆତାନା ପିଣ ଗିଆଦୁଃନାମୁମା।^୧ ବଆଁକିଟେବ ଆମୁ ବଲୁ ଗିପିମାଲ ପେମୁ ମାଜି ବହା ତେଲି ତାନି ପାଞ୍ଚା ଆଜାମାନାକା ଗିଆନାଲ ଇଗମାଞ୍ଚାନେଞ୍ଚୁ। ଆମୁ ସାବା ତଞ୍ଚ ପାନାରି ତେଞ୍ଚି ସୁପସା ମାଞ୍ଚାନେଞ୍ଚୁ, ବରାଁ ଗୁରଲ ପୁଟି ମେଃପି ମାନେ, ଗୁରଲ ପୁଟି ଇଟେସକା ସର୍ଗଦୁଟଜା ଏଜା ମେହୁଜା ନିକଟି ବନ୍ଦା ତସ୍ପାଗାଗାରି ତେଞ୍ଚିତାମୁ ଆଜାମାନାମୁ ଇସ୍ପିଞ୍ଚାନେ।^୨ ଆମୁ ଜାମୁ କ୍ରିସ୍ ବେଲୁ ଶ୍ଵାକା ପୁନାନାମୁ ତେଞ୍ଚିତାମୁ ଆଜାମାନାମୁ ବଆଁକିଟେବ ଇରୁ କ୍ରିସ୍ ଗେଲୁ ଗାପସି ପୁନମା ଗାଗାମୁ ଇଞ୍ଚି ବଲୁ ଗିପିଞ୍ଚେରୁ। ଆମୁ ତାଗା ସିତାନାମୁ, ଇରୁ ତାଗା ଗାଗାତେରୁ ଇଞ୍ଚି ବଲୁଗିପିଞ୍ଚେରୁ। ଲିକୁ ମାଜି ତେସ୍ପି ମାଞ୍ଚାନେରୁ ବଆଁକିଟେବ ମାଜି ବରି ଗିଆନାବେଏ ମେଃପି ସିତାଜାବରୁ।^୩ ଇ ତେଞ୍ଚି ଆମୁ ଇସେ ତୁକାଁ ସାକି ଏଜା ବସ୍ପିକି ଡାଲ ଆମୁ ବଡ଼ାଜା କୁରପୁଡ଼ି ଗିଆନାମୁ। ଆମୁ ଗାପସି ତେଲି ସାଃପା ପାନ୍ମିନାମୁ। ମାସି ଇତୁ କୁଡ଼େବ ସିତେଏ।^୪ ମାଲ ନୀମା ସେଲୁ ଆମୁ ଗାପସି ଖାରି କାବଡ଼ି ଗିପି ମାନାମୁ।^୫ ଆମୁ ଲିକୁରି ବାହାଡ଼ାଲ ଆରି ପାଟେକାଟେବେଏ ବେଗାଲି ଲିକୁରିଲ ମେଲା ଗିପି ମାନାମୁ। ଲିକୁ ମାଜି କୁପକିଞ୍ଚାତେକାଟେବେଏ ଗୁରଲ ମୁଞ୍ଚି ମୁପିମାନାମୁ। ଇତେଞ୍ଚି ମାଜି ଦାପା ଡାଲ ଉଞ୍ଚିଆତେକାଟେବେଏ ଆମୁ ଏଆରିଲ ନିଆଡ଼ି ଡାଲ ପୁପିମାନାମୁ ଇଟେ ବୁକ୍‌ନା ଲିକୁଡ଼ାକା ମାଜି ରୁଡ଼ା ବଡ଼ ତେଞ୍ଚି ମେଃପିଞ୍ଚାନେରୁ।

^୬ ଆମୁ ମାଜେ ଲାଜା ସାବା ତାଜି ଇରା ବ୍ରୀସି ସିତାଜାବରୁ। ବଆଁକିଟେବ ଇରୁ ନାଲ ଜେତାଗାଟି ମୀତାକାନି ତେଞ୍ଚି ବଲୁ ଗିଆନା ତସିସି ଗ୍ରାପାଲମାଞ୍ଚାଲ।^୭ କ୍ରିସ୍‌ବାଃତା ଦଣ ହଜାର ଗାଣ୍ଡି ମୀ ଗ୍ରାପାଗାଗାକା ମାଞ୍ଚାଦୁଃନେକାଟେବେଏ ମୀ ଆବାରୁ ଦାଲାତାକା ସିତେରୁ। ଜାମୁ କ୍ରିସ୍‌ଗାରି ନେଗିସ୍ପି ବେସ୍ପାଗାଗାମୁ ଆମୁ ଆତାଁ ରଥାନେ ମୀ ଆବାଟେରୁ ମାଲ।^୮ ବରାଡ଼ିକି ଆମୁ ମାଜି ଜେତାନଆନା ବେସ୍ପିମାଞ୍ଚାଲ ଇରୁ ନାଲ ତେଞ୍ଚିତାଟେରୁ ଆମୁ।^୯ ବରାଡ଼ିକି ଆମୁ ମୀ ବାଃତାଜି ତିମତିଲ ପାଞ୍ଚାଞ୍ଚାଲ। ଏଆଞ୍ଚୁ କ୍ରିସ୍ ବାଃତା ନାଲ ମିରେଞ୍ଚୁ ତେଞ୍ଚିତାଞ୍ଚୁ। ଏଆଞ୍ଚୁ ଚିକାଠାଞ୍ଚୁ ଇଞ୍ଚି ଆମୁ ଏଆନିଲ ଜେତା ଗିପିମାଲ। ଆମୁ କ୍ରିସ୍ ବାଃତା ମାଞ୍ଚାନା ଇସିଜି ନୀମାଲମାଲ ଏଜା ଗୁରଲ ଉଜାନପୁଟାରି ବାଃତା ଇଆତେଞ୍ଚିନେ ନୀମା ସେଲୁ ଗ୍ରାପାଲମାଲ ଏ ଗୁରଲତାରି। ମାଜି ବଲୁ ଗିବାଗିଆନେଞ୍ଚୁ।^{୧୦} ଆମୁ ମୀ ବାଃତାଜି ବାପୁ ଇଞ୍ଚି ପୁଞ୍ଚାନା କାସି କାସି ତାଟେରୁ ତାଡ଼ି ଆଇମାଞ୍ଚେରୁ।^{୧୧} ଆମୁ ତାଞ୍ଚେ ମୀ ବାଃତାଜି ବାଲ, ତାଡ଼ିଗାଗାମୁ ଆନି ପାଲଟି ଗିପିନେରୁ ବଆଁକିଟେବେଏ ମାଜି ବାଲ।^{୧୨} ପେମୁ ପିଣ ଗିନି ଦିନା ବାରି କାତା ବେସ୍ପା ଡାଲ ଆଆତେ ବଆଁକିଟେବେଏ ତାଗା ଡାଲ ତମ୍ପାରି ବଆଁକିଟେବେଏ ମାଜି ମାଜିମାଲ।^{୧୩} ଇରୁ ଆନା ମାଜିଞ୍ଚେରୁ ? ଆମୁ ମୀ ବାଃତାଜି ତୁଡ଼ା ଆହାନା ବାଲ ଗିନା ଜେତା ଡାଲ ବୁସ୍ ବୁସ୍‌ନାଲ ବାଲ ?

ଉଜାନପୁଟା ଚାନି ମାସି ତୁଲ କୁକୁରି
 ଲିକୁ ଉଜେନେ କାତାବାର୍ତ୍ତା ଆଇନେରୁ, ମୀ ମାଦେ
 ଚେକା ଆନାରି ତୁଲ ମାନେ। ଇ ତେଞ୍ଚି ତୁଲ
 ଚେକା ପେମୁଲ ପୁନାସିତାନି ଲିକୁରି ବାଃତାଟେବେଏ ସିତେଏ
 ଇଞ୍ଚି ଲିକୁ ବାସି ଆଇନେରୁ ରଥାଞ୍ଚୁ ତାଡ଼ା ଅସାନି ଚାଡ଼ିନି
 ଇଗମାନେଞ୍ଚୁ ?^୧ ଇ ତେଞ୍ଚିତାରି ମାସେକାଟେବେ ଇରୁ ଇଆଡ଼ିକି
 ଅିଗା ଆଇମାଞ୍ଚେରୁ। ଇରୁ ଇଃଟି କାବଡ଼ି ସେଲୁ ବିକାଲି ଆବା
 କାତା, ଏସ୍ପାଞ୍ଚୁ ଇଃଟି ଚେକା କାବଡ଼ି ଗିପିନେଞ୍ଚୁ ବଆନିଲ ମୀ
 ବାହାଡ଼ାଲ ଗେସ୍ପା ଲୁଡ଼ା ମାନେ।^୨ ଆମୁ ଗାଣ୍ଡି ଡାଲ ମୀ ସିଡ଼ିଟି
 ସିତେମୁ, ବଆଁକିଟେବ ଜିଉ ପାଡ଼ାଟି ମୀ ସିଡ଼ିଟି ମାଞ୍ଚାଲ ଏଜା,
 ଏସ୍ପାଞ୍ଚୁ ଇ ତୁଲ କାବଡ଼ି ଗିପିନେଞ୍ଚୁ ଏଆନି ଗିଡ଼ିଟି ମାସେକା
 ଇସିଜି ତୁଲ ଗିଆଦୁହମା, ଏ ତେଞ୍ଚି ତୁଲ ଚିକା ରିବା ମୁଟେତେଏ।
 ଏମାଲ ପ୍ରବୁଜାମୁ ପାପା ଡାଲ ଇରୁ ରି ବାଃତାନେ ଆମୁ।^୩ ଆମୁ
 ଜିଉ ପାଡ଼ାଟି ମୀ ମାକେ ମାଞ୍ଚାଦୁଃନାଲ ଏଜା ଇରୁ ଇଃତାନିଲ
 ସଲତାନ କାକୁ ତାନି ସର୍ପି ଗିପୁ, ଇସିଜି ଏଆନିତାରି ତୁଲ ଗାଣ୍ଡି
 ମୁସି ଆନେ ବଆଁକିଟେବେଏ ଏଆନିତାରି ଜିଉ ପେମୁ ବାନି ଗାଲା
 କ୍ଵାବା ପାନେ।

^୪ ଇରୁ ଅହମାରି ଆବା ଏଜା ଅିଗା ଆବା ସାଞ୍ଚେଏ ଇରୁ
 ଇ କାତା ପୁଞ୍ଚାମାଞ୍ଚେରୁ, “ଇତେଞ୍ଚି ବ୍ରୀସା ଆଜାମାନାଲ ଇରୁ
 ପୁଞ୍ଚାମାଞ୍ଚେରୁ, ଇକେ ତେଞ୍ଚି ତାରି ଚେକା ଗିନି ନୀରୁ ଗୁଃପା
 ଆଜାମାନି ଗୁରଲ ଗୁଞ୍ଚା ତିନି ଚେକା ଗିନେ।”^୫ ଇରୁ ଚେକା
 ଗିନି ନୀରୁ ମାଗାଟି ପୁଡ଼ି ତୁଲ ତିନି ମୀ ବାହାଡ଼ାଲ ଗେସ୍ପା ଲୁଡ଼ା
 ମାନେ, ବରାଡ଼ାଲ ଇରୁ ଗୁରଲତାଟେରୁ ତୁଲ ସିତାନାଟେରୁ
 ଆଦେରୁ। ଉଜେନେ ଇରୁ ଇସିଜିତାଟେରୁ ବରାଁ ଆମୁ ଚିକା
 ଡାଲ ପୁଞ୍ଚିମାଞ୍ଚାଲ। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ମାସେ କ୍ଵାବା ଲାକା
 ବକି ତଲ ଆଜାନା ମାନେ ଇଟେଏ ମାଲ କ୍ଵାବାଲାକା ବକି ସେଲୁ
 ମେଞ୍ଚିମାତା ମାଗାଟି କ୍ରିସ୍ ଲାକା ଆଜାମାନେଞ୍ଚୁ।^୬ ବରାଡ଼ିକି
 ବାମୁ ଆଲୁ ମାଲ କ୍ଵାବା ଲାକାତାଗା ପିଟ ତିନାସୁ ବଆଁକିଟେବେଏ
 ଚେକାମାନି ପୁଡ଼ି ପିଟ ଆବା ଚେକା ଗିପିମାନି ନୀରୁ ପୁଡ଼ାରି
 ତୁଲ ନୀରୁ ତେଞ୍ଚିତାରି ବଆଁକିଟେବେଏ ବାମୁ ଇଃଟି ରୁଟି ପିଟ ତିନା
 ଏସ୍ପାରି ଚେକା ଗିପିମାନି ନୀରୁ ଆଡ଼ାସା ସିତାନି ପିଟ। ଇ ପିଟ
 ନେଗାରି ଏଜା ଉଜେତାରି।

^୭ ଆମୁ ବେଲେ ଆକୁ ତାନି ବ୍ରୀସାଞ୍ଚାତେଏ ଇରୁ ଚେକା
 ଗିପିମାନି ତୁଲ ଲିକୁରିକେ ଗୁମୁ ଆଡି ମିଡି ଆଆତୁ ଇଞ୍ଚି।
^୮ ବଆଁକିଟେବେଏ ନାଲ ବେସ୍ପିଞ୍ଚାନାରି ଇରି ଆଆତେ ଆମୁ
 ଅିଡ଼େନାକାରି ଚେକା, ଆତେକା ଲିବା, ପୁକି, ଆତେକା
 ବେଗାଲି ପେମୁଜାନି ଲାକିନାକାରିଲ ସୁଗାଲ ବେସାସିତା
 ଜାଆତେମୁ, ଇସିଜି ଆଜାସାକା ଇରୁ ପୁଡ଼ି ଡାଲ ଗୁମୁ ବଜା
 ଦାନେମା।^୯ ମାଲ ବେସ୍ପିମାଞ୍ଚାନାରି ଇରି ଇସେକା ଏସ୍ପାଞ୍ଚୁ
 କ୍ରିସ୍‌ଆନତାଞ୍ଚୁ ଆଜାନା ଇଟେ ବୁକାଁ ଚେକା କାବଡ଼ି ଆତେକା
 ଲିବା, ପୁରୁଜା ଲାକା, ତୁଲତା ବାସି ଆବା ଆତେକା, ଲିକୁରିଲ
 ପାଞ୍ଚା, କାଲୁ ସିସା, ଇସିଜି ଗିପିନେରୁ ଏଆରିକେ ଆଡିମିଡି
 ଆଆତୁ। ଏଜା କକ୍‌ସାନା ତିନମା ଉନ୍‌ମାଟେବେଏ ଗିଆତୁ।
^{୧୦-୧୧} ଏସ୍ପାମାକା ଅିଡ଼େନାକା ଏଆରି ତୁକି ଗିବା ନାସି
 ଲୁଡ଼ା ସିତେଏ। ପେମୁ ଏଆରିଲ ତୁକି ଗିନେଞ୍ଚୁ। ବଆଁକିଟେବେଏ
 ଏସ୍ପାମାକା ଉଜାନପୁଟାତାକା, ଏଆରିଲ ଇରୁ ତୁକି ଗିପୁ। ପେମୁ
 ପୁଡ଼ି ବେସ୍ପିମାନେ “ତୁଲତାନାନି ମୀ ମାଦେ ଡାଲ ଗେସ୍‌ପୁ।”

କ୍ରିଷ୍ଣୀୟାନ ଲିକ୍ଚୁ ମାଦେ ସୀଲୀକିଲ ତିନି ପୁସ୍ତକ

୨ ଏସେରିବେଲୀ ଜୀବୁ ବାଃତା ପଡେଟି ରିଆମାନା ତାରି ବେଗାଲି ଲିକ୍ଚୁରି କୁଲଚି ଆନି ଆତେକା କାତା ମାସେକା, ଆନାଡ଼ିକି ଛରୁ ପେନୁ ଲିକ୍ଚୁରି ବାଃତାଜି ଏରା କାତା ପୁସ୍ତକ ତାଜି ଅଆରାଏ ତୁକି ରିବାଗାଗାରି ବାହା ତାଜି ସାଜିଖେରୁ ? ବେଗାଲି କୁଲୁ ଲିକ୍ଚୁରି ବାଃତାଜି ସାଲୁବା ଲାଜା ଆଇସିଡେରୁ ରିନା ?^୧ ଛରୁ ଚିକ୍ଵା ପୁଞ୍ଜୀମାଖେରୁ, ପେନୁ ଲିକ୍ଚୁତାକା ପୁଡ଼ିତାରା ତୁକି ରିନେରୁ। ଏରାଡ଼ିକି, ଛରୁ ଶେତେ ପୁଡ଼ିତାରା ତୁକି ରିଦେରୁ ଇସେକା ଇ ଡେଃଠି କଗା କଗା କାତାଜା ମା ମାଦେ ପୁସ୍ତକ ମୁଏରୁ ରିନା ?^୨ ଛରୁ ପୁଞ୍ଜିସିଡେରୁ ରିନା ବାଜନାନି ଦିନା ତାନି ଆଡ଼ି ସ୍ଵରି ଦୁଡ଼ଙ୍ଗାନିସେଏ ତୁକି ରିନାସୁ, ଏହେଜି ଆତେକା ପୁଡ଼ି ତାଆସେଏ ତୁକି ରିବା ମୁଦେରୁ।^୩ ଏରାଡ଼ିକି ମା ମାଦେ ଶେତେ କିସ୍ତା କସି ଆନାରି ମାଦେ ଇସେକା ଆନାଡ଼ିକି ଉଜାନପୁତାତାରା ଆନାସେଏ ପୁଞ୍ଜୀସିତାନି କାତା ପୁସ୍ତକ ତାଜି ସାଜିଖେରୁ, ଏଥାରୁ ଉଜାନପୁତା ନିକିଟି ଆନାକାସେଏ ଆଆଡେରୁ।^୪ ଆନୁ ମାଜି ଲାଜା ରିବା ସେଲୁ ଇ ଡେଃଠି ବେସ୍ଵିମାଞ୍ଜାଲ। କ୍ରିସ୍ତ ଉଜାନପୁତା ତାନି ମାନି ଚତା ଚଟି ତିନିଲ ସାପି ଇହା ସେଲୁ ମା ମାଦେ ରଥାଞ୍ଜିସେଏ ପୁନ୍ଦାଗାଗାଞ୍ଜି ସିଡେଞ୍ଜି ରିନା ?^୫ ଏଆକିସେଏ ଛରୁ ରଥାନି କୁଲଚି ବାଦି ଆଜାନା ତୁକି ରିନି ବାହା ତାଜି ସାଜି ମାଖେରୁ, ଏଜା ପେନୁ ବାଃତା ପଡେଟି ରିଆ ସିତାନି ଲିକ୍ଚୁରି ବାହାଡ଼ାଲ କାତା ପୁସ୍ତକ ସେଲୁ ପାବି ସାପିଖେରୁ।^୬ ମା ମାଦେ ମାନି ସୀଲୀ କିଲ ତୁକି ରିନି ବାହା ତାଜି ଅଇମାନି ବାଗା ଛରୁ ମୁଆନାଡେରୁ, ପଡେଟି ସିତାନାଡେରୁ, ଡେଃଠି ଡିସ୍ଵିମାନେ। ଲିକ୍ଚୁ ମା କୁଲଚି ନିଜାତାକା କି ମାଆ ବୁଦି ରିଆନା ଡିସେକା ନେରି ଆଜା ଦୁଃନେମା।^୭ ଏଆକିସେଏ ଛରୁନେ ମାମା କୁଲଚି ସାଞ୍ଜାନାରା ରିପିଖେରୁ, ଏଜା ରଥାଡେରୁ ରଥାନିଲ ବୁଦି ରିଆନା ଅଇମାଖେରୁ, କ୍ରିସ୍ତ ବାଃତା ମାନି ନୀ ଆନେସାକା କୁଲଚିସେଏ ଚିକ୍ଵାତାରା ରିପିସିଡେରୁ।

୧-୧୦ ଏଆକିସେଏ ଛରୁ ପୁଞ୍ଜିସିଡେରୁ ରିନା ଡ଼ିଲତାକା ପେନୁ ପଣ ରିନି ଦିନା ତାନି ବାଗା ପାନେଏରୁ ମିଶ୍ଵାନି ବୁଦି ରିବା କୁନା, ଏସ୍ଵାନାକା ରେକା ଗାଗାରୁ, ଆତେକା ପୁରୁଜା ଲାକାଗାଗାରୁ, ରଥାନି କୁଡାନି ଲିବା ରିବାଗାଗାରୁ ଆତେକା ପେକରାଜା, ତାଡ଼ା ସେଲୁ ବାରି ବାଃତାଗାଗାରୁ, କାଲୁ ସିସିନାକା ଗ୍ରେସ୍ଵାଗାଗାକା ବୁଦିରିବା ଗାଗାକା ଗୁଲେତାକା ପେନୁ ପିଣ ରିନା ତାନି ସିଲୁବା ମୁଏରୁ, ବାଗା ପାନେଏରୁ।^{୧୧} ଛରୁ ଗନ୍ଦେକା ତାଡେରୁ ଇଃତାଡେରୁ ମାସେରୁ, ଏଆକିସେଏ ଇଦେ ଡ଼ିଲଡ଼ାଲ ରିସ୍ତ ଇଞ୍ଜୀମାଖେରୁ, ମାଜି ସୁପାଡ଼ି ରିବା ଆଜାମାନେ। ଜୀସୁପାବା ଡ଼ାଲ ପେନୁ ସୁପାଡ଼ି ଜିଉ ଡ଼ାଲ ଚାରିତାଡେରୁ ଆଜା ମାଖେରୁ।

ପେନୁଲ ପିଜାବସପା ରିବା ସେଲୁ ମା ଗାଣ୍ଡିଜା ସାଦୁ

୧୨ ଗୁଲେତାରା ରିବା ସେଲୁ ଆନୁ ପାବି ପାଣ୍ଡିମାଲ।^{୧୩} ଆନୁ ଗୁଲେତାରା ରିବା ମୂଲ, ଏଆକିସେଏ ଗୁଲେତାରି ନେଗାରି ଆଆଡେ।^{୧୪} ଆନୁ ଗୁଲେତାରା ରିବା ମୁନାସୁ, ଏଆକିସେଏ ମାଲ କୁଲଚି ପିଣ ରିବା ସେଲୁ ଆନୁ ଏସେରିବେଏ ପାବି ସୀଏରୁ।^{୧୫} ଚିନ୍ଦିନା ତୁଚୁ ସେଲୁ, ଏଜା ତୁଚୁ ଚିନ୍ଦିନା ସେଲୁ ଛରି ଉଜେ

କାତା ମାଦେ, ଏଆକିସେଏ ପେନୁ ଏବା ଜିଡେକା ଜାକେ ମୁସ୍ତି ରିନେଞ୍ଜି। ଗାଣ୍ଡି ରେକାରିବା ଡ଼ିଲ ସେଲୁ ଆଆରାଏ ପ୍ରବୁ ସେଲୁ ନୀମ୍ବା କୁଡ଼ା ମାନେ।^{୧୬} ପେନୁ ଜୀସୁଲ ବାରି ସୀବା ଗାଡ଼ା-ଡ଼ାଲ ନିଭେଞ୍ଜି ଏ କାତା ଆଆଡେ, ଏଆକିସେଏ ପେନୁ ତାଡ଼ା ଡ଼ାତା ଡ଼ାଲ ମାଜିସେଏ ସୀବା ଗାଡ଼ା ଡ଼ାଲ ନିଭାଜେଞ୍ଜି।^{୧୭} ମାମା ଗାଣ୍ଡି କ୍ରିସ୍ତାରି ଗାଣ୍ଡିମାରା ଆଜାମାନେ ଇଞ୍ଜି ଛରୁ ପୁଞ୍ଜିସିଡେରୁ ରିନା। ଇହେଜି ଆତେକା ଆନା ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ରିପିଖେରୁ, ଆନୁ ପେନୁ ତାଡ଼ା କ୍ରିସ୍ତ ଗାଣ୍ଡି ମାଗାତାସୁ, ଅଡେ ଡ଼ିଲ ରିବା ସାଞ୍ଜିନେ ରିନା ? ଏରି ଏସେକାସେଏ, ଆବା ମୁଏ।^{୧୮} ପେନୁ ପୁଡ଼ିତା ବ୍ରୀସା ଆଜା ମାନେ, ଏଆକିସେଏ ଏସ୍ଵାନାଞ୍ଜି ରେକା କାବାଡ଼ି ରିପିନେଞ୍ଜି, ଏଆଞ୍ଜି ଏଆଡ଼ିଜେ ରିଆଞ୍ଜି ଆଇ ମାନେଞ୍ଜି ଏରା ଛରୁ ପୁନ୍ଦାମ୍ବା କୁଡ଼ାମାନେ।^{୧୯} ଏରାଡ଼ିକି ଏସ୍ଵାନାଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ବାଃତା ସୁନିନେଞ୍ଜି, ଏଆଞ୍ଜି ଏଆନିକେ ରିଜିଉନେ ଆଇନେଞ୍ଜି।

୧୯ ଏରାଡ଼ିକି ରେକା ଡ଼ାଲ ଏଜାତୁ। ରଥାଞ୍ଜି ବେଗାଲି ଡ଼ିଲତା ରିଡେକା ଏଆଞ୍ଜି ତାଡ଼ା ଗାଣ୍ଡି ଡ଼ାଲ ସେକ ରିପିନେଞ୍ଜି, ଏଆକିସେଏ ଏସ୍ଵାଞ୍ଜି ରେକା କାବାଡ଼ି ରିପିନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ତାନୁନେ ତାଡ଼ା ଗାଣ୍ଡି କୁଲଚି ଡ଼ିଲ ରିପିନେଞ୍ଜି।^{୨୦} ଛରୁ ମୁଡ଼ି କାତା ପୁନ୍ଦାମ୍ବା କୁଡ଼ାମାନେ। ମାମା ଗାଣ୍ଡି ପେନୁ ସିଆମାଞ୍ଜାନି ସୁପାଡ଼ି ଜିଉ ଲଃନି ଇଡ଼ା। ସୁପାଡ଼ି ଜିଉ ମା ଜାଉ ଲାଲ ଲଃପି ମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜି, ଛରୁ ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଲ ସୁପାଡ଼ି ଜିଉ ପାଣ୍ଡିମାଖେରୁ ଛରୁ ମାସେଲୁ ଆଆ ସିଡେରୁ।^{୨୧} ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ପେନୁ ମାଜେ ଗାପିସି କ୍ରେଉ ଡ଼ାଲ କଡ଼ାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜି। ଏରାଡ଼ିକି ମା ମା ଗାଣ୍ଡି ଡ଼ାଲ ପେନୁଲ ପିଜା ରିମୁ।

ଡ଼ାଞ୍ଜିନାରି କାତା

୨୧ ଇଦେ ମା ବ୍ରୀସା ମାନି କାତା ବେସ୍ଵିମାଞ୍ଜାଲ। ମ୍ଵେହେଞ୍ଜି ଡ଼ାଞ୍ଜିଆତାକା ନେରି।^{୨୨} ଏଆକିସେଏ ରେକାରିନି ଡ଼ିଲ ଗାମେ କୁଡ଼ାପାନାରି। ଏସିବାଗା ଆଜେ ଗାଡ଼ି ମ୍ଵେହାଜାନି ସେଲୁ ତାଡ଼ା ତାଡ଼ା କୁଡ଼ାସାକା ମାଞ୍ଜାଦୁଃପାକାଲ। ଏଜା ଆଜେ ଗାଡ଼ି ଆସାସାନି ସେଲୁସେଏ ଏହେଜେନେ ତାଡ଼ା ତାଡ଼ା ଜାମାରୁ ମାଞ୍ଜା ଦୁଃପା କାରୁ।^{୨୩} ତାଡ଼ା ଜାମା ତାଡ଼ା କୁଡ଼ାନି ପାନିୟା ଆବି ମାନାଗା ସିପାକାଞ୍ଜି, ଏଜା କୁଡ଼ାସେଏ ଜାମା ପାନିୟା ତାଜି ମାନାଗା ସିପାକାରି।^{୨୪} କୁଡ଼ା ତାଡ଼ା ଗାଣ୍ଡି କୁଲଚି ତାନୁନେ ପିଣ ରିବାମୁଏ ଏଆକିସେଏ ତାଡ଼ା ଜାମା ପିଣ ରିନେଞ୍ଜି, ଏହେଜେନେ ଜାମାସେଏ ତାଡ଼ା ଗାଣ୍ଡି କୁଲଚି ପିଣ ରିବା ମୁଏଞ୍ଜି, ଏଆକିସେଏ ତାଡ଼ା କୁଡ଼ା ପିଣ ରିନେ।^{୨୫} ରାଣ୍ଡି କୁଲ କୁଲ ସୀଆକାଲ ରାଣ୍ଡି ଜାକ ପୁନ୍ଦସାନାଲ ବାରି ପେନୁ ବାଃତା ଜାପା ସେଲୁ ଏସେ ଡେଲି ଚୁକ୍ଵା ଗେଞ୍ଜାକାଲ। ଏସେଅନି ଛରୁ ଅଡେ ରାହେରି ଆଡ଼ାତୁ, ଏହେଜି ଆଆତାକା ଆନା ବୁନା ସଲତାନ ଗାଣ୍ଡି ଅବିନି ପାହେରି ଡ଼ାଲ କାଞ୍ଜାଡ଼ି ରିଆନେଞ୍ଜି।^{୨୬} ଆନୁଜରା ବାରି ଡେଃଠି ବେସ୍ଵିସିତାକାଏନୁ, ଏଆକିସେଏ ଗ୍ରାପି ଡେଃଠି ବେସ୍ଵିମାଞ୍ଜାଲ।^{୨୭} ଗୁଲେ ତାକା ନାଲ ଡେଃଠି ଆବା ତାଜି ଆନୁ ମାବ୍ଵିକିମାଲ। ଆତେକାସେଏ ଆଜେ ଗାଡ଼ିତାକା ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଲ ପାଣ୍ଡିମାଞ୍ଜାନି ମେଲା ଡେଃଠି ରିଆଞ୍ଜି ଇଆଡେଃଠି ରିଆଞ୍ଜି ଏଆଡେଃଠି ରିନେରୁ।^{୨୮} ଇଦେ ଆନୁ ଡ଼ାଞ୍ଜି ସିତାନି ଲିକ୍ଚୁରିଲ ଏଜା ବାଗା ଗାଗା ସାନି ବେସ୍ଵିମାଲ ନାଲ ଡେଃଠି ପୁଲେକା ନେରି ଆନେମା।^{୨୯} ଏଆକିସେଏ ତାଡ଼ା

ଗାଣ୍ଡି କୁଞ୍ଚିତ ପିଣ ଗିବା ମୁଆଡାକା ଏ ଲିକ୍ଚୁରି ବେଲୁ ଡ଼ାଞ୍ଜା ନେରି। ଡ଼ିଲୁ ଏଲୁ ଡ଼ାଞ୍ଜ କାମ୍ବିନି ବାଗା ଚେଣେ ଡ଼ାଞ୍ଜିତାକା ତାଡ଼ା ସେଲୁ ନେରି ଆନେ।^{୧୦} ଏସ୍ତାରୁ ଡ଼ାଞ୍ଜାନେରୁ ଏଆରି ସେଲୁ ବାରି ସାମ୍ବିଜାଲ, ଆନୁ ନାଲ ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜ ବେସ୍ତସିତା ଜାଏନୁ, ଏଆକିବେ ପେନୁ ତାନ୍ତୁ ଲ କାତା ବେସ୍ତମାଞ୍ଜାନେଣ୍ଡୁ।^{୧୧} ତାନ୍ତୁନେ ଲ ବାରି ସାମ୍ବିଜାନେଣ୍ଡୁ। ତାଡ଼ା କୁଡ଼ା ତାଡ଼ା ଜାମାଲ ପିଃପା ସାଞ୍ଜେଏ, ଏହେଙ୍ଗେନେ ତାଡ଼ା ଜାମା ତାଡ଼ା କୁଡ଼ାନି କୁଆକାଞ୍ଜ, ଏଆକିବେ ତାଡ଼ା କୁଡ଼ା ତାଡ଼ା ଜାମାଲ କୁଆନା ସାନେ ଲସେକା ଏରି ଅଟେ ରିହେରି ବେଗାନି ଡ଼ାଞ୍ଜା ନେରି ଆଏ, ଏଡେଃଜିନେ ଅଟେ ରିହେରି ତାଡ଼ା ଜାମାକେ ଆଡ଼ାକାରି, ଲଡେଃଜିନେ ଜାମାବେତାଡ଼ା କୁଡ଼ାନି ପିଃପା ନେରି ଆଏ।

^{୧୨}ଆନୁ ଗୁଲେ ଲିକ୍ଚୁରି ଲରା ବେସ୍ତମାଲ, ଲରି ନାଲ କାତା ପେନୁତାରି ଆଏ। ଗେଟେ ପେନୁଲ ପୁଞ୍ଜାମାନି ଆବା, କୁଡ଼ା ପେନୁଲ ପୁନା ସିତାନାରି ଆଜାତୁଃନେ ଏଜା ଜାମାକେ ରାହି ଆବା ସେଲୁ ମାନ୍ଦିନେ ଲସେକା ଜାମା ଏଆଡ଼ିନି ପିହାକାଞ୍ଜୁ।^{୧୩} ଗେଟେ ରି ପେନୁଲ ପୁଞ୍ଜା ଦୁଃମାରି ଆଜା ପଟେ ଗିଆ ସିତାନାମାନିଲ ଡ଼ାଞ୍ଜିତାକା ଏଆଞ୍ଜୁ ଏଆଡ଼ିଙ୍ଗେ ରାହି ଆବା ମାଣ୍ଡିତାକା ଏରି ଏଆନିଲ କୁଆ କାରି।^{୧୪} କ୍ରିସ୍ତଲ ପଟେ ଗିଆସିତାନାଞ୍ଜୁ ଜାମା ତାଡ଼ା କୁଡ଼ାନି ପଟେ ଡ଼ାଞ୍ଜ ତାରି ଆବା ମୁନେଣ୍ଡୁ। ଏଡେଃଜି ପେନୁଲ ପଟେ ଗିଆସିତାନାରି କୁଡ଼ା ତାଡ଼ା ଜାମା ପଟେ ଡ଼ାଞ୍ଜ ତାରି ଗିବା ଆଜା ମାନେ, ଏରି ଗେଟେ ଚିକାଞ୍ଜାତାରି ଆଜାମୁହେ ମା ଲସେକା, ମାସିତାକା ତାରି ଆବା ମୁସା ବୁହେମା। ଏଆକିବେ ଏଆରୁ ତାରି ଆଜାନାକା।

^{୧୫}ଆଡେକାବେଏ ରଥାଞ୍ଜୁ ପଟେ ସିତାନାଞ୍ଜୁ, ଅଟେ ର ପଟେ ଗିବାଗାଗାନି ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜ ଗେଞ୍ଜା ମାନ୍ଦିନେଣ୍ଡୁ ଲସେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ଗେଞ୍ଜାକାଞ୍ଜୁ, ଏରେନ୍ଦା ପେନୁ ମାଙ୍ଗେ ଲତୁବେତା ଡ଼ାଞ୍ଜ ଲଗା ତାଙ୍ଗି ମାନ୍ଦି ମାନେଣ୍ଡୁ।^{୧୬} ଏରାଡ଼ିକି ଅ ଆସା ମାତାଣ୍ଡି ଲନୁ ଆନା ବୁନା ନୀ ଜାମା ଏଃପା ପାନମ୍ବା ସେଲୁ ଡ଼ାଞ୍ଜାମାଞ୍ଜି, ଅ ଆବାଚି ଲନୁ ଆନା ବୁନା ନୀ କୁଡ଼ା ଏଃପା ପାନମ୍ବା ସେଲୁ ଡ଼ାଞ୍ଜାମାଞ୍ଜି ବାଲ ମାନି ଦିନାତା ଆନା ଆନେ ଏରାଞ୍ଜୁ ଲସେକା ପୁଞ୍ଜା ସିଡେରୁ।

ପେନୁ ଆସାମାଞ୍ଜାନି ଡେଞ୍ଜି ନାମ୍ବାଦୁ

^{୧୭}ପେନୁ ଲସିଙ୍ଗି ମାଙ୍ଗି ଆସାମାଞ୍ଜାନେଣ୍ଡୁ ଏଆଡେଃଜିନେ ନାମ୍ବା ଲୁଡ଼ାମାନେ। ଗୁଲେ ମଣ୍ଡାକାକାନି ଆନୁ ଲରାନେ ଗ୍ରାପାଲମା।^{୧୮} ପେନୁ ଆସା ଆଗନେ ଲରୁ ଗେଟେ ପାଞ୍ଜାକ୍ରାପା ଆଜା ମାଞ୍ଜେରୁ ଏରାଞ୍ଜି ଲରୁ ପାଞ୍ଜା କ୍ରାପା ଆତରାଆ ମ୍ବିଲ ତିନିଲ ମ୍ବାକାଆଚୁ ଅଟେ ଏସ୍ତାକା ପାଞ୍ଜା କ୍ରାପାଆଆରାଏ ଆସା ଆଜା ମାସେକା ଏଆରୁ ପାଞ୍ଜା କ୍ରାପା ପାନମ୍ବା ତାଙ୍ଗି ଦାହାକାରୁ।^{୧୯} ଏରଥାଞ୍ଜୁ ପାଞ୍ଜା, କ୍ରାନାରି କି କ୍ରାଆନାରି ଆନାରିବେ ସିଡେଏ ପେନୁ ବାରିଜା ଆଃପା ଆଡ଼ାଆ ନୁଡ଼ିତାରି ମାନେ।^{୨୦} ଆଙ୍ଗେ ଗାଡ଼ିତାକା ଲସିଙ୍ଗି ଡ଼ାଞ୍ଜ ଆପା ପାଞ୍ଜାମାନେରୁ ଏହେଙ୍ଗେନେ ମାନାକାରୁ।^{୨୧} ଲରୁ ଗେଟେ ଆଲିଆଗାଗାଡେରୁ ଆଜା ମାସାବା ଆପା ଆଜାମାଞ୍ଜେରୁ ଲସେକା ବିକାଲି ଆବା କୁନା। ଏଆକିବେଏ ଲରୁ ଗେଟେ ପିଃପା ପାନ୍ମ୍ବା ଆଜାଞ୍ଜେରୁ ଲସେକା ମା

ପାଞ୍ଜା ମାନି ଡେଲି ତାନି ଚିକାଞ୍ଜ ଡ଼ାଞ୍ଜ ନାମ୍ବାଦୁ।^{୨୨} ଏଆକିବେ ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଆଲିଆଗାଗାଞ୍ଜୁ ଆଜାନାଲ ପ୍ରବୁକେ ଆଡା ସେଲୁ ଆସା ପାଞ୍ଜା ମାନେଣ୍ଡୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ପ୍ରବୁ ସେଲୁ ପିଃପା ପାଞ୍ଜାମାନାଞ୍ଜୁ ଆନେଣ୍ଡୁ। ଅଟେ ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଆଲିଆଗାଗାଞ୍ଜୁ ଆଆରାଏ ଆସା ଆଜାମାନେଣ୍ଡୁ ଏଆଞ୍ଜୁ କ୍ରିସ୍ତ ସେଲୁ ଆଲିଆଗାଗାଞ୍ଜୁ ଆଜାମାନେଣ୍ଡୁ।^{୨୩} ଲରୁ ଗାମେ କ୍ରେଜ ଡ଼ାଞ୍ଜ କଡ଼ା ଆଜାମାଞ୍ଜେରୁ ଏସିବାଗା ମ୍ବେହାଙ୍ଗାନି ଆଲିଆଗାଗାଡେରୁ ଆଆଡ଼ୁ।^{୨୪} ଆବାଙ୍ଗାଞ୍ଜେରୁ ଆଙ୍ଗେଗାଡ଼ିତାକା ଲସିଙ୍ଗି ଡ଼ାଞ୍ଜ ଆସା ଆଜାମାନେରୁ ଏଆରୁ ଏହେଙ୍ଗେନେ ପେନୁକେଏ ଆଡାନା ମାନାକାରୁ।

ଡ଼ାଞ୍ଜିନି କାଗା

^{୨୫}ଲସେକେଏ ଆନୁ ଡ଼ାଞ୍ଜା ସିତାନି ଲିକ୍ଚୁ ସେଲୁ ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜ ଆନିବେଏ ବାରି ପାନାଆ ସିଡେନୁ ଏଆକିବେଏ ନାଲ ପେନୁ ନାଲ କୁଞ୍ଚିତ କେଡ଼ାନିବା ଲଗାଞ୍ଜାନେଣ୍ଡୁ ଲଞ୍ଜି ଏଜା ଆନୁ ପଟେ ଡ଼ାଞ୍ଜ ଚିକ୍ଚନାତାନ୍ତୁ ମାନାକି ନାଲ ଏଲୁତାରି ବେସ୍ତଜାଲ।^{୨୬} ଆଜାଞ୍ଜାପା ତାରି ଡେଲି ସିଡ଼ିଟି ଆଜାମାନାକି ମ୍ବେହେଣ୍ଡୁ ଲସେକା ଲସିଙ୍ଗି ଡ଼ାଞ୍ଜ ମାନେଣ୍ଡୁ, ଏହେଙ୍ଗେନେ ମାନାକାଞ୍ଜୁ ଲଞ୍ଜି ଆନୁ ଏଲୁ ଗିପିମାଲ।^{୨୭} ଲରୁ ଡ଼ାଞ୍ଜାସାକା ଏମ୍ବା ଡ଼ାଞ୍ଜ ପିଃପା ପାନ୍ମ୍ବା ତାଙ୍ଗି ଡ଼ୁଞ୍ଜା କୁନା। ଲନୁ ଡ଼ାଞ୍ଜା ସିତାତାକା ଡ଼ାଞ୍ଜା ତାଙ୍ଗି ମାଞ୍ଜା କୁନା।^{୨୮} ଆଡେକାବେଏ ନୀ ଡ଼ାଞ୍ଜିତାକା ଏରି ଡ଼ିଲତାରି ଆଆଡେ ଏଜା ଲାଆ ରଣ୍ଡେ ଡ଼ାଞ୍ଜିତାକା ଏରି ଡ଼ିଲ କାତା ଆଆଡେ। ଆନା ଆପାକାରି ଡ଼ାଞ୍ଜାମାନାରୁ ଗାଣ୍ଡି ଡ଼ାଞ୍ଜ କୁଗା ପାନେରୁ, ଏରାଡ଼ିକି ଏ କୁଗା ଡ଼ାଞ୍ଜ ମାଙ୍ଗି କ୍ରାପା ତାଙ୍ଗି ଆନୁ ମାନ୍ଦିମାଲ।

^{୨୯}ଆସାମାଞ୍ଜାଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଆଙ୍ଗିସାଞ୍ଜେରୁ ନାଲ ବେସ୍ତଜାନାରି କାତା ଲରି, ଡେଲି ଲକେ ଆଡା ମାନେ। ଏରାଡ଼ିକି ଲସେକା ଡ଼ାଞ୍ଜ ଡ଼ାଞ୍ଜାମାନାରୁ ଡ଼ାଞ୍ଜାସିତାନି ଡେଃଜି ରାହି ଆପାକାରୁ।^{୩୦} ଏସ୍ତାନାକା ରେହା ଡ଼ାଞ୍ଜ ମାନାକା ରେହା ସିତାନି ଲିକ୍ଚୁ ଡେଃଜି ଆପାକାରୁ, ଏସ୍ତାନାକା କଡ଼ା କଡ଼ି ଗିପି ମାନେରୁ ଏଆରୁ ତାଡ଼ା ବାଃତା ଆନାରିବେ ସିତାନାକାରି ଡେଃଜି ରାହି ଆପାକାରୁ।^{୩୧} ଏସ୍ତାନାକା କଡ଼ା ପ୍ରାପା ତାନି ବୁମ୍ବୁ ଆଲମାନେରୁ ଏଆରୁ ଲଡେଃଜି ରାହି ଆପାକାରୁ। ଲ ପୁଡ଼ିତାଆ ଆନିସିକି ମୁଲୁ ସିତାନାଲ ଡେଃଜି ଏଲୁ ଗିପାକାରୁ। ଆନାଡ଼ିକି ଲସେକା ଲ ପୁଡ଼ିତାଲ ଗୁଲେ ଉଡେ ମୁହି ଆନୁ।

^{୩୨}ଲରୁ ଲସିଙ୍ଗି ବିକାଲି ଆଏରୁ ଏରା ଆନୁ ମାନ୍ଦିମାଲ। ଡ଼ାଞ୍ଜା ସିତାନାଞ୍ଜୁ ବାରି ପ୍ରବୁତାଗା ଏଲୁ ଗିପିବୁଃନେଣ୍ଡୁ, ଆନାଡ଼ିକି ଲସେକା ପ୍ରବୁଲ ରେହା ଗିବା ଡ଼ୁସ୍ତବୁଃନେଣ୍ଡୁ।^{୩୩} ଏଆକିବେଏ ଡ଼ାଞ୍ଜାମାନାଞ୍ଜୁ ପୁଡ଼ିତାରି ଡ଼ାଞ୍ଜ ବୁମ୍ବୁଆଲବୁଃନେଣ୍ଡୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ା କୁଡ଼ାନି ରେହା ଗିବା ଡ଼ୁସ୍ତବୁଃନେଣ୍ଡୁ।^{୩୪} ଏରାଡ଼ିକି ଏଆଞ୍ଜୁ ଗିକିକି କେଲକା ଆନେଣ୍ଡୁ। ଡ଼ାଞ୍ଜା ସିତାନାରି ଆଡେକା ଲାଆ ପ୍ରବୁ କାବାଡ଼ି ତାନି କେଡ଼ା ଆଡ଼ୁସାବୁଃନେ, ଆନାଡ଼ିକି ଲସେକା ଏରି ଗାଣ୍ଡି ଏଜା ଲିଜ ଡ଼ାଞ୍ଜ ତାରି ଆବା ଡ଼ୁସ୍ତବୁଃନେ। ଏଆକିବେଏ ରଣ୍ଡେ ଡ଼ାଞ୍ଜାମାନାରି ବାରି ପୁଡ଼ିତାଗାଡ଼ିକି ବୁମ୍ବୁ ଆନେ, ଆନାଡ଼ିକି ଲସେକା ଏରି ତାଡ଼ା ଜାମାଲ ରେହା ଗିବା ଡ଼ୁସ୍ତବୁଃନେ।^{୩୫} ଆନୁ ମାଙ୍ଗି ରୁହୁ ତାନି ସେଃପା ଗିବା ଦାଃପିସିତାକାଏନୁ, ଏଆକିବେ ବାରି

ମୀ ନେତ୍ରି ଆବା ସେଲୁ ଆତାଆ ବେସିଆଇ ଇସିଜି କରୁ ଚିକ୍କାଚାରା ଗିଆନା ଗୁମ୍ଫା ପ୍ରବୁ ବାଃତା ସର୍ପି ଆଦେରୁ ଏଜା ଏଆନି ସେଲୁ ନିମ୍ଫିଦେରୁ।

୩୬ ଏସ୍ତ୍ର ଆତେକା ଆବା ତାଡ଼ା ମାରନି ସେଡ଼ି ଗିଆ ସାକାବେଏ ଡ଼ାଞ୍ଜା ଡ଼ାଲ ଗାମେ ବାସାରି, ଇଜନେ ମାସେକା ଇରି ନେଗି କାତା ଆଆତେ ଇଜି ତାଞ୍ଜି ପୁସେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ଆନା ମାଗ୍ଫିନେଞ୍ଜୁ ଏରା ଗିପାକାଞ୍ଜୁ। ଏଆଡ଼ିନିଜ ଡ଼ାଞ୍ଜା ଲୁଡ଼ାମାନେ ଏରିଡ଼ିଜ ଆଆତେ। ୩୭ ଏଆକିବେଏ ଏସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜୁ ଡ଼ାଞ୍ଜେନୁ ଇଜି ତାଡ଼ା ଏଲୁ ତାନି ତାଡ଼ାନି ତାଗାରିଆନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ଆନା ମାଣ୍ଡିନେଞ୍ଜୁ ଏରା ଗିବା ମୁନେଞ୍ଜୁ। ୩୮ ଏରାଡ଼ିକି ଏସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ା ସେଡ଼ି ଗିଆମାନି ଲାଆନି ଡ଼ାଞ୍ଜିନେଞ୍ଜୁ, ଏଆଞ୍ଜୁ ନେଗି ଗିନେଞ୍ଜୁ ଏସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜୁ ଡ଼ାଞ୍ଜା ଡ଼ାଲ ରାହି ଆନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ବେଏ ଗାପ୍ଫି ଦେଗି ଗିନେଞ୍ଜୁ।

୩୯ ର ଆଜା ଜାମା ମାନି ଚୁକ୍କା ତାକେ ରାହି ଆବା ନୁଡ଼ିତାରି ମାନେ। ତାଡ଼ା ଜାମା ସାତେକା ଅତେ ରଆନିଜ ଡ଼ାଞ୍ଜା ମୁନେ, ଏଆକିବେଏ ଏରି ପେନୁ ବାଃତା ଚିକ୍କା ରାହି ଆବା ଲୁଡ଼ା ମାନେ। ୪୦ ର ଆଜା ଅତେ ରିହେରି ଡ଼ାଞ୍ଜାଆତାକା ଏରି ଗାପ୍ଫି ରେହା ଡ଼ାଲ ରାହି ଆନେ। ଇରି ନାହି ବେସ୍ତା। ଆନୁ ପେନୁ ଜିଜ ପାଶ୍ଵିଆନାଈରା ବେସିଆଇ ଇଜି ପତେ ଗିପିମାଲ।

ପୁରୁଜାନି ବାଃତା ଲାକା ଆକାମାନା ତିନମ୍ଫା

୮ ଈକେ ପୁରୁଜାନି ବାଃତା^୧ ଲାକା ଆକାନି ତିନମ୍ଫା କାତା ବେସ୍ତାଈ। ଆନୁ ପୁଞ୍ଜିନାସୁ "ମାଲ ଗୁଲେ ଲିକ୍ଫୁରି ବାଃତା ପୁନମ୍ଫା ମାନେ" ଏଆକିବେଏ ଏରି ମାଜି ଅିବା ଆବା ଗିଆନେ।^୨ ଏଆକିବେଏ ଜେତା ବେଗାରିଜ ତାତା ଗିବା ସେଲୁ ମିଶ୍ଫାନି ସିଆନେ। ଗେତେ, ରଆଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ାନି ଗାପ୍ଫି ପୁନମ୍ଫା ଗାତାନୁ ଇଜି ଏଲୁ ଗିପିନେଞ୍ଜୁ ଇସେକା, ଏଆଞ୍ଜୁ ଗୁମ୍ଫା ପୁନଆନାଞ୍ଜୁ ଇଜି ଏଲୁ ଗିପାକାଞ୍ଜୁ। ୩ ଏଆକିବେଏ ଏସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜୁ ପେନୁଜ ଜେତା ଗିପିନେଞ୍ଜୁ, ପେନୁ ଏଆନିଜ ପୁଞ୍ଜିନେଞ୍ଜୁ।

୪ ଏରାଡ଼ିକି ଲାକାମାନା ତିନମ୍ଫା କାତା ଆହାନା ଆନୁ ବେସିଆଇ ପୁଡ଼ିତାନି ପୁରୁ ଇଜି ନାଡ଼େମାନାରି ଆନାରିବେଏ ସିତେଏ। ଏଜା ରଆଞ୍ଜେ ଆତା ମାଲ ପେନୁ ମାନେଞ୍ଜୁ ଇଜି ଆଲୁ ପୁଞ୍ଜିମାନାସୁ। ୫ ସେଷ୍ଠ ଆତେକା ନେଡେବେଗାଲି ବେଗାଲି ଲାକାଲ ମାନି ପେନୁଜା ଇଜି ମାଞ୍ଜାପୁଃମୁ, ବାଡ଼ି ଗୁଡ଼ା ପେନୁ ପିଲସାନାଆ ପେନୁ ଇଜି ଲାକାଈମାନେରୁ, ଏରି ଗାପ୍ଫି ନୁଡ଼ି କାତା ଆଆତେ। ୬ ଏଆକିବେଏ ରଆ ଞ୍ଜେନେ ମାଲ ଆବା ପେନୁ ମାନେଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ମୂଳା ପେନୁଗୁଲେ ତାରା ପୁଡ଼ି ପିଲସାନାଞ୍ଜୁ। ଗୁଲେ ତାରି ଏଆନି ବାହାଡ଼ାଲ ଆକାମାନେ ଏଜା ଆଲୁ ଏଆନିବାଗା ନାମ୍ଫାଲ ନାସୁ, ପେନୁ ରଆଞ୍ଜେଏ ଏଆଞ୍ଜୁ ପ୍ରବୁଜାସୁ ଜିସୁ କାସୁଜିସୁ ବାହାଡ଼ାଲ ଗୁଲେତାଲ ପିଲପା ଆକାମାନୁ ଏଜା ଏଆଞ୍ଜୁ ମାଜି ନାମ୍ଫାସିଆମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ।

୭ ଇରି ପୁନମ୍ଫା ଗୁଲେ ଲିକ୍ଫୁରି ବାଃତା ସିତେଏ, ଜାହିଜାହି ତାକାରିଡି ପୁରୁଜା ଲାକିନାରି ଉକମାନାକି ପୁରୁଜା।

^୧ ୮:୧ ପୁରୁଜାନି ବାଃତା ବେସ୍ତା, ବାଡ଼ିଜା ଏଜା ବିରାଡ଼ାଲ ଗାଡ଼ିଗିବା ଆକାମାନେ, ବିହୁବିଜା ଆଆସିତାନି ଲିକ୍ଫୁ ବାହାଡ଼ାଲ ଲାକା ଆକାମାନି ପେନୁ

ଲାକାଈନେରୁ। ପୁରୁଜାନି ଲାକା ଆକାମାନି ତିନମ୍ଫା ତିସେକା ଏଆରୁ ପେନୁଜାନାଆ ତିନମ୍ଫା ତିସାମ୍ଫ ଇଜି ଏଲୁ ଗିପିନେରୁ। ଇତିନମ୍ଫା ନେଗି ଗିନା ଆଏ ଏରାଚିକା ପୁଞ୍ଜିସିତେରୁ ଏରାଡ଼ିକି ତିନମ୍ଫାଡେଲିତା ତାଡ଼ାନି ଡ଼ିଜଗିତାମୁ ଇଜି ଏଲୁ ଗିପିନେରୁ। ୮ ତିନମ୍ଫା ମାଜି ପେନୁ ସଡ଼ିଡି ତାଜି ଅପାମୁତା ଜାଏ। ଏରାଡ଼ିନାତାକା ବେଏ ମାଜି ଆନାରିବେଏ ପେନୁକେ ଗେଷ୍ଠା ମୁତାଜାଏ, ଏଜା ଏରା ତିସେକାବେଏ ମାହି ଆନାରିବେ ଲାକା ଆଏ।

୯ ଏଆକିବେଏ ମାହି ଇ ଗୁଲେତାରା ପୁପକା ମୁନାରି ତାତା ମାସେକାବେ ମାରୁ ମାରୁ ଆବା ଲୁଡ଼ା ତାରି ମାନେ ଇରୁ ଇହିଜି ଗିବା ଡ଼ାଲ ପତେ ସିତାନାକାରି ସେଲୁ ପୁଡ଼ି ଉଃପାଗାଗାତେରୁ ଆଆତୁ। ୧୦ ପୁରୁଜା ଲାକିନି ଇତୁଡ଼ା କକ୍ଫାମା। ମୀ ତିଞ୍ଜି ଦୁଃନରା ଏଲୁ ତାତା ସିତାନାଞ୍ଜୁ, ରଆଞ୍ଜୁ ନେଃତାତାକା ମାଜି ପୁନମ୍ଫାଗାତାରୁ ଇଜି ଏଲୁ ଗିଆନାଲ ତାନୁବେଏ ପୁରୁଜା ଲାକାମାନାରା ତିନମ୍ଫା ଏଲୁ ଗିଏଞ୍ଜୁ ଗିନ? ୧୧ ଏରାଡ଼ିକି ଏସ୍ତାନି ଗେଲୁ ଜିସୁ ସାତେଞ୍ଜୁ ଏ ତାତା ସିତାନି ଆମ୍ଫେସା ମୀ ପୁନମ୍ଫା ଡ଼ାଲ ମୁହି ଆଇନେଞ୍ଜୁ। ୧୨ ଇଆତେଃଜି ମୀ ଆମ୍ଫେସାଜାନି ତାତା ସିତାନି ଏଲୁଡିନିଜ ଗୁମ୍ଫା ଗିଆନାଲ ଏଆରି କୁଇଡି ଡ଼ିଲ ଗିବା ଡ଼ାଲ ଇନୁଜିସୁ କୁଇଡି ଡ଼ିଲ ଗିପିଞ୍ଜେ। ୧୩ ଏରାଡ଼ିକିନାଲ ତିନମ୍ଫା ଡ଼ାଲ ନାଲ ଆମ୍ଫେସା ପୁଡ଼ୁଡ଼ ଉଃତେକା ଏଆନି ପୁଡ଼ୁଡ଼ ଉଃନାନି ତେଃଜି ଆନୁ ଏରା ଅତେ ଏସେକାବେ ତିନେଏନୁ।

ପାଉଲ ତାଡ଼ାପାଶ୍ଵିଆନାସି ପିଶଡ଼ିନି ଆଃପା ତୁଞ୍ଜାତେଞ୍ଜୁ

୯ ଆନୁ ପିଃପା ପାଶ୍ଵିଆନାନୁ। ଆନୁ ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାନୁ। ଆନୁ ମାଲ ପ୍ରବୁ ଜାସୁଲ ନେହାମାଲ। ପେନୁ ସେଲୁ ଇରୁ ନାଲ କାବାଡ଼ି ଗିଆମାନି ପିଲ ମାଗାତାତେରୁ ଆକା ମାଞ୍ଜେରୁ। ୨ ବେଗାଲିତାକା ନାଜି ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାଞ୍ଜୁ ଇଜି ଆଃତାରାଆତାକାବେଏ, ଇରୁ ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଲ ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାଞ୍ଜୁ ଇଜି ଆଃପିଞ୍ଜାଦେରୁ, ଆନୁ ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଲ ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାନୁ ଇଜି ଇରୁ ନାଲ ସେଲୁ ମୁଃତାତେରୁ।

୩ ନେହେକାତାକା ନାଜି ଡ଼ିକି ଗିବା ମାଗ୍ଫିନେରୁ ଏଆରିଜ ନାଲ ବେସ୍ଫାରି ଇରି, ୪ ନାଲ ତିନମ୍ଫା ଉନମ୍ଫା ଗିବା ତାଜି ବାଗାସିତେ ଗିନା? ୫ ଜିସୁ ବାଃତା ପତେ ଗିପିମାନି କୁଡ଼ାନି ପେନୁ କାବାଡ଼ି ଗିବା ସେଲୁ ମାକେ ଅିପା ମୁଆମୁଗିନା? ବେଗାକା ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାରୁ, ଜାସୁ ତାଡ଼ା ଆମ୍ଫେସାକା ଏଜା କେପା ଇ ତେଃଜି ଗିପିମାନେରୁ। ୬ ଆନୁ ଏଜା ବର୍ଣ୍ଣବା ଆକା ଗିନା ମାଲ ପହି ଆସୁ ପେନୁ ଅଜି ଆଇଦୁଃନାସୁ? ୭ ଏସ୍ତ୍ର କାଲି ପ୍ରଃପାଗାଗାଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ା ତାବୁଜା ମୁହି ଗିଆନାଲ କାଲି ପ୍ରଃପା ତାଜି ସାନେଞ୍ଜୁ ଗିନା? ଏସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜୁ ଆତେକାବେଏ ତ୍ରାକା ନେତା ଗିଆନାଲ ଏମ୍ଫାତାରା ପିଲ ତିନେଞ୍ଜୁ ଗିନା? ଇ ତେଃଜି ଏସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜୁ ମାନେଞ୍ଜୁ, ନେଣ୍ଡି ଅିତାଜା ପହିଗିଆନାଲ ତାନୁ ତାଡ଼ା ସେଲୁ ପାଡ଼ୁ ଅିଏଞ୍ଜୁ?

୮ ଇରି କାତା ବାରି ମ୍ଫେହେନି ଏଲୁ ତେଃଜି ତାରି ଆଆତେ, ଏଆକିବେଏ ପେନୁ ସାକା ପୁଡ଼ି ଇଆତେଃଜି ବେସିମାନେ। ୯ ମିସା ସାକା ପୁଡ଼ିତା ଇ ତେଃଜି ବ୍ରାସା ଆକାନେ: "କୁଡ଼ିଜା

ବିଷୟା ଗିନି କିଡ଼ିଜାନି ସୁତାଜା ତଥାପି ଦିଆନୁ” ଯେମୁ ବାରି କିଡ଼ି କିରୁ ସେଲୁ ଗିନା ଇ କାତା ବେସାମାନେଷ୍ଟୁ ? ଆଏ ୧୦ ଇରି ଚିକ୍ସା ମାଜି ସୁଗାମାଜ ଆଡ଼ାଆ ଇ କାତା ବ୍ରାସା ଆଜାମାନେ । ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା, ତୁଷାଗାଗାଷ୍ଟୁ ଏଜା କିଷାଗାଗାଷ୍ଟୁ, ତାସା ବାଗା ପାନ୍ଦମ୍ବା ଆସା ଇଗାମାଜ ତାଡ଼ା ତାଡ଼ା କାବାଡ଼ି ଗିପିମାନେରୁ । ୧୧ ଆମ୍ବୁ ମା ବାଷତା ଜିଉତାରା ବିହେନି ମାଗାଞ୍ଜାନାମ୍ବୁ, ଏରାଡ଼ିକି ମାଜ ପସି ଆସା ସେଲୁ ମା ବାଷତା ଡ଼ାଈ ପୁଡ଼ିତା ଦନ ପାନ୍ଦମ୍ବା ମାଜି ଲୁଡ଼ା ସିଡ଼େଏ ଗିନା, ଏରା ପାନ୍ଦମ୍ବା ସେଲୁ ଆମ୍ବୁ ଆବଗିନାମ୍ବୁ । ୧୨ ଇରୁ ବେଗାଲି ଲିକୁ ବାହାଡ଼ାଈ ଇସିଜ ପାନ୍ଦମ୍ବା ସେଲୁ ମାବୁଞ୍ଜେରୁ ଏ ତେଞ୍ଜି ଗାପସି ମା ବାହାଡ଼ାଈ ପାନ୍ଦମ୍ବା ଆବଗିସିଡ଼ାମ୍ବୁ ଗିନା ? ଏଆକିବେ ଆମ୍ବୁ ଏରା ପାନ୍ଦମ୍ବା ସେଲୁ ନୁଡ଼ି ଆଃପି ସିଡ଼ାଜାଆମ୍ବୁ । ଏଆକିବେ କ୍ରିସ୍ ତାରା ନେରିସଦି ଇସିଜି ଆଜା ପାନ୍ଦେ ଏଆଡ଼ିକି ଗୁର୍ଲତାରା ମୁଞ୍ଜି ଆଜନାମ୍ବୁ । ୧୩ ଇରୁ ପୁଞ୍ଜି ସିଡ଼େରୁ ଗିନା ? ଯେମୁ ଇଡ଼ୁ ପାଈଜି ଗିପିନାକା ତାଡ଼ା ତାଡ଼ା ପସି ଆସା ସେଲୁ ଯେମୁ ଇଡ଼ୁ ଡ଼ାଈ ପାନ୍ଦମ୍ବୁନେରୁ, ଏଜା ଲାକିନାକା ଲାକିନି ବାହା ତାନି ଲାକା ସେଲୁ ଅନି ଜିତତାରା ବାଗା ପାନ୍ଦମ୍ବୁନେରୁ । ୧୪ ଏଆତେଞ୍ଜିନେ ନେରିସଦି ପିୟାଗାଗାନ୍ତୁ ତାଡ଼ା ପିୟା ଡ଼ାଈ ପସି ଆପାକାରୁ ଇଞ୍ଜି ଯେମୁ ବାରି ସିଆମାଞ୍ଜାନେଷ୍ଟୁ ।

୧୫ ଏଆକିବେଏନାଜ କାବାଡ଼ି ତାରା ବାଗା ପାନ୍ଦମ୍ବା ତାଜି ଆନୁ ମାଜେ ସିଆନୁ ଇଞ୍ଜି ନୁଡ଼ି ଆଃପି ସିଡ଼ାଜାଏନୁ । ଆତେକା ଆନୁ ପାଈ ଇଞ୍ଜିବେଏ ତୁସି ସିଡ଼େନୁ । ଏଜା ଇରାଡ଼ିକିବେଏ ଆନୁ ବ୍ରାସିସିଡ଼ାଜାଏନୁ । ନାଜ ଅଗାଜମାନାରା ଏମ୍ବାଇ ବେଲେ ନାଜ ବାହାଡ଼ାଈ କୁଡ଼ୁସାନା ଅନେ ଇସେକା ନାଜ ସାସା ନେରି । ୧୬ ଆନୁ ନେରି ସଦି ପିଲେକାବେଏ ଅଗା ମ୍ବଏନୁ । ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଯେମୁତାରା ନେରି ସଦି ପିୟା ନାସି ନୁଡ଼ି କାବାଡ଼ି । ଆନୁ ଗେତେ ନେରିସଦି ପିକେନୁ ଇସେକା ଆନୁ ଆଗି ପାଈ । ୧୭ ଇତେଞ୍ଜି ରେହା ଡ଼ାଈ ଯେମୁ ସଦି ପିଲେକା, ଆନୁ ଏମ୍ବାଗାରା ପିଲ ପାଈ । ଏଆକିବେ ଏରା ଗିଷା ସେଲୁ ଆନୁ ଯେମୁ ବାହାଡ଼ାଈ ବାରି ପାଞ୍ଜାମାଜ । ଯେମୁ ସିଆମାଞ୍ଜାନି ବାରି ତେଞ୍ଜି ଆଡ଼ା କାବାଡ଼ି ଗିପିମାଜ । ୧୮ ଇ ତେଞ୍ଜି ଆତେକା ନାସି ଆନି ଲାବା ? ଆନୁ ଇସିଜି ଚିକ୍ସା ଯେମୁ ନେରିସଦି ଗୁର୍ଲ ଲିକୁରି ବାଷତା ପିୟା ମୁଜ ଏରିନେ ଆତାନାସି ପିଲ । ଯେମୁ ନେରିସଦି ପିକ୍ସାନା ପାନ୍ଦମ୍ବା ତାଜି ଆବଗି ମାଜ ଏରାବେଏ ବାଷପିସିଡ଼େନୁ ।

୧୯ ଆନୁ ଆଲିଆଗାଗାନ୍ତୁ ଆଆତେନୁ । ଏଆକିବେଏ ଆଲିଆଗାଗାନ୍ତୁ ତେଞ୍ଜି ଆଜାମାଜ । ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଆନୁ ଗାମେ ଲିକୁରିଜ ଛୁପା ସେଲୁ ମାବୁଞ୍ଜାମା । ୨୦ କିହୁଦି ଲିକୁରିଜ ଛୁପା ସେଲୁ ଆନୁ କିହୁଦି ଲିକୁ ତେଞ୍ଜିତାନ୍ତୁ ଆତେଏ । ଆନୁ ସାଜା ଆଃପାଗାଗାରିଜ ଛୁପାସେଲୁ ସାଜା ଆଃପାଗାଗାରି ତେଞ୍ଜି ଆତେଏ । ୨୧ ଆନୁ ଯେମୁ ସାଜା ଡ଼ାଈ ପିଷପା ଆଆସିଡ଼େନୁ । ଏଆକିବେ କ୍ରିସ୍ ସାଜା ଲାଈଜି ମାଜ । ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ସାଜା ପାଞ୍ଜାମା ସାଜାତା ସିଡ଼ାନାକାରିଜ ଛୁପା ତାଜି ଆନୁ ସାଜା ଆହାସିଡ଼ାନାନାନି ତେଞ୍ଜିତାନ୍ତୁ ଆତେ । ୨୨ ଡ଼ାଗା କିମାନାକାରିଜ ଛୁପା ତାଜି ଆନୁ ଡ଼ାଗା କିମାନାନାନି ତେଞ୍ଜିତାନ୍ତୁ ଆତେଏ । ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା

ଇସିଜି ଆତେକାବେଏ ଗାମେ ଲିକୁରିଜ ଛୁପା ମୁଜ, ଏରାଡ଼ିକି ଗୁର୍ଲତାକାରି ବାଷତା ଆନୁ ଗୁର୍ଲ ଲିକୁରି ତେଞ୍ଜି ଆସାବିଡେ । ୨୩ ଇ ଗୁର୍ଲତାରା ଯେମୁ ନେରିସଦି ସେଲୁ ଗିପିମାଜ ଇସିଜି ନେରିସଦି ମେଲାତାରା ବାଗା ଇକେ ପାଈ ।

୨୪ ଇରୁ ପୁଞ୍ଜାମାଞ୍ଜେରୁ, କାହା ତାନି ଗୁର୍ଲତାକା ବାଦ ଦେଗାତା ବାହା ପାଞ୍ଜାମା ଦୁଃନେରୁ । ଏଆକିବେ ବାରି ରିଆଷ୍ଟୁ ଆଡ଼ା ପୁରୁଷାର ପାନ୍ଦେଷ୍ଟୁ । ଇରୁ ଇସିଜି ପିଶ ପାଞ୍ଜେରୁ ଏରାଡ଼ିକି ଦେଗାତୁ । ୨୫ କାହାତାନିଜ ଆଜେଗାଡ଼ି ବାଗା ଅଆମାନାକା ଚିକ୍ସା ଦେଗା ସେଲୁ ଗାପସି ଗ୍ରାମ୍ବା ଲୁଡ଼ାମାନେ । ଏଆରୁ ଚପେରି ପାନ୍ଦମ୍ବା ସେଲୁ ଏଆ ଗିପିନେରୁ । ଚ ପେରି ପୁଡ଼ିତାରି ଏଜା ମୁସି ଆନାନି । ଏଆକିବେ ଏଆ ତୁଃନା କାଲେକାଲ ନିହନାରା ଚପେରିପାନ୍ଦମ୍ବା ତାଜି ଦେଗାଜନାମ୍ବୁ । ୨୬ ଏରାଡ଼ିକି ଆନୁ ର ଏଲୁକେ ଆଜାମା ସୁତାଆଜାନାନି ବାହା ପାଈ ତାଜି ଏପା ସେଲୁ ନୁଡ଼ି ଆହାନା ଦେଗାଜମାଜ । ଆନୁ ବିଲୁଡିଜେ କାଲା ଗିପିସିଡେମ୍ବୁ, ଆତେକା ଚିକ୍ସା ପାଈ ତାଜି ଏପା ସେଲୁ ନୁଡ଼ି ଆହାନା ଦେଗାଜମାଜ । ୨୭ ଆନୁ ନାଜ ଗାଞ୍ଜିତନିଜ କୁଗା ସିଆନାଜ ଆଲିଆଗାଗାରି ତେଞ୍ଜି ଇକ୍ସକମାଜ । ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଯେମୁ ନେରିସଦି ପିକ୍ସାନା ଆନାବୁନା ଯେମୁ ବାହାଡ଼ାଈ ପିଷପା ପାଈ ଇଞ୍ଜି ଆଜାନା ନାଞ୍ଜାନି ନାଜ ଗାଞ୍ଜିତନିଜ ତଥପିନି ତେଞ୍ଜି ଇକ୍ସକମାଜ । ଦେଗାଲି ଲିକୁରିଜ ଗ୍ରାପ୍ସାନା ଯେମୁ ବାହାଡ଼ାଈ ଆନୁ ଇସିଜି ପିଷପା ପାନ୍ଦେନୁ ଇଞ୍ଜି, ନାଜ ଗାଞ୍ଜିତନିଜ ଆଲିଆ ଗାଗାନିତେଞ୍ଜି ଇକ୍ସକମାଜ ।

୧୦

କିହୁଦିଲିକୁ ତାକାରି ତେଞ୍ଜି ଆସାକୂନା

୧୧ ଆମ୍ବେସାଜାଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଞ୍ଜେରୁ, ମାଜ ପୂର୍ବା ଏକେଞ୍ଜାକାରି ସେଲୁ ଆଜାମାସାଆ (ଏଞ୍ଜାନାକା ମିସା ସାଜା ବେଅଡି ସାକିସେରୁ) ଏଲୁଜା ଇତାମ୍ବୁ ଇଞ୍ଜି ଆନୁ ମାବୁଞ୍ଜମାଜ । ଯେମୁ ଏଆରିଜ ମୁଡେଜି ତୁଗା ଦେରି କବା ତେଞ୍ଜି ଆଜାନା ସୁପ ସମୁଦ୍ର ମାଦେଏ ପାହେରି ରିସାନା ଏଆରିଜ ଗ୍ଲାପ୍ସାମାସେଷ୍ଟୁ । ୨ ଏଆରୁ ମିସା ବେଅଡି ସାକିସାକା ମୁଡେଜି ଏଜା ସମୁଦ୍ର ସିରୁତା ମୁଞ୍ଜାମାସେରୁ । ୩ ରଆଞ୍ଜେଏ ଜିଉ ପାଡ଼ାଡ଼ି ବାଡି ତେଞ୍ଜିତାଞ୍ଜୁ କ୍ରିସ୍ ବାହାଡ଼ାଈ, ଜିଉ ତିନ୍ଦମ୍ବା ତିସେରୁ ଏଜା ଜିଉ ଉନ୍ଦମ୍ବା ଉଡେରୁ । ଏଆରୁ ଜିଉ ମାଗାଡି ବାଡିତାରା ସିରୁ ଗୁର୍ଲତାକା ଉଡେରୁ । ଏ ବାଡି କ୍ରିସ୍ ତାନ୍ତନେ । ୪ ଏଆକିବେ ଏଆରି ମାଦେ ଦାଲାତାକାରି କୁଜିଜି ଯେମୁ ରେହା ଆଆତେଷ୍ଟୁ । ଏରାଡ଼ିକି ଏଆରୁ ସିଷପିମାନି ପାଈ ତାନି ସାକିଡେରୁ ।

୨ ଇ ଗୁର୍ଲେ କାବାଡ଼ି ମାଜ ସେଲୁ ତସିସି ଗ୍ରାପ୍ସାନାଜ ଆଜାମାନ୍ତୁ, ଏରାଡ଼ିକି ଏଆରି ତେଞ୍ଜି ଯେମୁ ନିକିଡି ସାଞ୍ଜାନାଆ ଇସେକା ଡ଼ିଜ କାବାଡ଼ି ଗିଷା କୁଶ ସେଲୁ କାଡ଼ୁପା ଆଜାମାନେ । ୩ ଏଆରି ମାଦେ ଗୟେକାତାକାରି ତେଞ୍ଜି ପୁର୍ଲାଜା ଲାକା କୁନା । ଯେମୁ ପୁଡ଼ି ଇସିଜି ବେସିଞ୍ଜାନେ, “ଲିକୁ ତିନ୍ଦମ୍ବା ଉନ୍ଦମ୍ବା ତାଜି କଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଏହା ତାଜି ନିଜିଡେରୁ” । ଏଆରି ମାଦେ ଗୟେକାତାକା ରେକା ଡ଼ିଜ କାବାଡ଼ି ଗିଡେରୁ, ଏଆତେଞ୍ଜି ଆକୁ ଗିଷା ସାଞ୍ଜେଏ, ଏଆରୁ ରେକା ଗିତାକି ଏଆରି ମାଦେ (୨୩,୦୦୦) ଡେଇଜି ହଜାର ଲିକୁତାକା

ରନିସେନେ ସାତେରୁ । ୧୯ଏଥାରି ଡେଞ୍ଜିବେଏ ଥାଉ କ୍ରିସ୍ତଲ ପରିକ୍ୟା ଗିଆଁକାସୁ । ଏଥାରୁ ପେନୁଲ ପରିକ୍ୟା ଗିତାକି ଏଥାରିଲ ସ୍ରୀଂ କସିତୁ ଏଜା ଏଥାରୁ ମୁହିଁ ଆତେରୁ । ୧୦ଏଥାରି ଡେଞ୍ଜି ଥାଉ ଗର୍ଭି ଆବା କୁନା, ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଏଥାରୁ ଗର୍ଭି ଆତାକି ମୁହିଁଗିବାଗାଟି ସ୍ୱର୍ଗଦୂତ ବାହାଡ଼ାଂଲ ସାବିତେରୁ ।

୧୧ଗୁଲେକାଆ ମାଜି କାଡ଼ୁପା ତାଜି ବ୍ରାସା ଆଜାମାନେ । ଥାକୁ ପୁଟି ବିସା ଡେଲିତା ନୀମ୍ବାଇମାନାସୁ, ଏବି ମାଲ ସେଲୁ ତିସିସି ଗ୍ରୀପ୍ତନାଲ ଆଜାମାନା । ୧୨ଏରାଡ଼ିକି ଏସ୍ତାନାସୁ ତାଡ଼ାସକ ଚିକାମାଲ ଇଜିଏଲୁ ଗିପିନେସୁ, ଏଥାସୁ ମାରୁ ମାରୁ ଆପାକାସୁ । ଆନାସୁନା ଏଥାସୁ ପୁଡ଼ୁଡ଼ି ଉହାନା କୁରିନେସୁ । ୧୩ମୀ ବାଷତାଜି ଏସ୍ତାରି କାଜାଡ଼ି ବାଲମାନେ, ଇ କାଜାଡ଼ି ଗୁଲେଲିକ୍ୱିରି ବାଷତାଜି ବାଲମାନେ । ଏଥାକିବେଏ, କାଜାଡ଼ି ବାରି ସାଣ୍ଡେ ଏରା ମୁଣ୍ଡି ମୁପା ସେଲୁବେଏ ତାଟା ସିଆନେସୁ, ଏଜା କ୍ୱାନାରା ପାହେରି ବେଏ ତିଲ ଗିଆଜିଆନେସୁ ।

୧୪ଏରାଡ଼ିକି ନାଲ ଜେତାଗାଟି ତିଡେଞ୍ଜାଜାଣ୍ଡେରୁ ! ଇରୁ ତ ଗୁଲେ ମୁଣ୍ଡି ମୁଦେରୁ । ଆନୁ ବେସ୍ପିଆଇ ପୁରୁଜା ଲାକା ଡ଼ାଂଲ ଏକାଟ୍ରା । ୧୫ଇରୁ ପୁନୁମାଗାଗାତେରୁ, ଏ ରାଡ଼ିକି ଆନୁ ଇ କାତା ବେସ୍ପିଆଇ ନାଲ ବେସ୍ପିଆନାରା ମୀ ସକ ଏଲୁ ଗିପୁ । ୧୬ଥାକୁ ଏଣ୍ଡି ମେଲା ସାନି ବବ୍ୱକି ଆହାନାଲ ପେନୁଲ ଦସପାପିଜା ଗିପିନାସୁ, ଏରାଡ଼ାଂଲ ଥାକୁ କ୍ରିସ୍ତ ରାକାଟିବେକି ଆବ୍ୱକି ସିତାସୁ ଗିନା ? ଏତେ ଏଣ୍ଡି ପିଟି ଥାକୁ ରେପକାଲ ମାନାସୁ ଏରାଡ଼ାଂଲ ଥାକୁ କ୍ରିସ୍ତ ଗାଣ୍ଡିତିଜେଏ ଆବ୍ୱକି ସିତାସୁ ଗିନା ? ୧୭ବାରି ରେଣ୍ଡେନେ ପିଟି ଏଥାକିବେଏ ଥାକୁ ଦାଲାତାସୁ । ଏଜା ର ପିଟିଅ ତିନିକ ବାଗା ବାଗା ଗିଆନା ତିଞ୍ଜିନାସୁ । ଏରାଡ଼ିକି ଥାକୁ ର ଗାଣ୍ଡିନେ ଆଜାମାନାସୁ । ୧୮ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଲିକ୍ୱିରି କାତା ଏଲୁ ଗିପୁ । ଏସ୍ତାନାକା ଏ ଲାକା ମାନି ଜିତତାଆ । ଉଜା ତିସେରୁ ଏଥାରୁ ଲାକା ଗିଟିତାରାଂ କାବାଡ଼ି ତାନି ଆଡ଼ା ସିଡେରୁ ଗିନା ? ୧୯ପୁରୁଜା, ଏଜା ପୁରୁଜାନି ଲାକିନି ତିନୁମା ଗାପସି ନୁଡ଼ିତାଲ ଇଜି ବେସ୍ପି ସିତାଜାଏନୁ । ଏଜା ପୁରୁଜାବେଏ ନୁଡ଼ିତାଲ ଆଥାଟୁ । ୨୦ଟେଟେ ନାଲ ବେସ୍ପିଆନାରି କାତା ଇରି, ଇରୁ ଡ଼ିଲ ପିଡେରାଜାନି କାବାଡ଼ି ତିକେଏ ବାଗା ଆଥାଟୁ । ନାହାରା ବେସ୍ତା ଆନାରି ଇସେକା, ଏସ୍ତାରା ପୁରୁଜାନି ସେଲୁ ଲାକାନା ସର୍ପି ଗିବା ଆଇମାନେ, ଏବା ସଇତାନଲ ସର୍ପି ଗିବା ଆଇମାନେ, ପେନୁଲ ସର୍ପି ଗିବା ଆଇ ସିଡେ । ୨୧ଇରୁ ପ୍ରୁ ତାରାଂ ଉନୁମାବନ୍ଦି ୨୨ଡ଼ାଂଲ ଏଜା ସଇତାନ ବବ୍ୱକି ଡ଼ାଂଲ ରେହେବାଜା ରୀ ବାଷତା ଜାଂଲ ତିନୁମା ମୁଏରୁ । ଇ ଡେଞ୍ଜି ପେନୁ ବକି ମେଜାତା ଏଜା ସଇତାନ ତାଡ଼ା ମେଜାତା କକ୍ୱାନା ରହେଏ ବାଗା ପାଷପା ମୁଏରୁ । ୨୩ଥାକୁ ପେନୁଲ ଗିନା ସିତାଜି ଗିବା ମାଣ୍ଡିନା ? ଥାକୁ ପେନୁକି ସାବିକି ଡ଼ାଗାଗାତାସୁ ଗିନା ? ଆଏ !

ପେନୁଲ ପଜାବେଜା ଗିବା ସେଲୁ ଥାକୁ ପିଷପା ପାଶଞ୍ଜାମାନାସୁ

୨୩ଥାକୁ ଗୁଲେ କାବାଡ଼ି ଗିବା ସେଲୁ ପିଷପା ପାଶଞ୍ଜାମାନାସୁ

୧୦:୨୧ ଉନୁମାବନ୍ଦି କ୍ରିସ୍ତଲ ମାନି ଆଇମାନାକା ପ୍ରୁ ସାଟି ନିତାଜି ତିନି ଏଲୁଗିଆନା ପେନୁ ଦସପାପିଜା ଗିଆନା ଉନାରି ଉନୁମା ବନ୍ଦି ।

ଏଥାକିବେଏ, ଗୁଲେକାରି ନେଗାରି ଥାଆତେ । “ଥାକୁ ଗୁଲେ କାବାଡ଼ି ଗିବା ସେଲୁ ପିଷପା ପାଶଞ୍ଜାମାନାସୁ” ଏଥାକିବେ ଏସନି କାତାଜା ଗନ୍ଦେକା ଲିକ୍ୱିରିଲ ତାରାଂ ପଡେଟି ତାଟା ଗିବା ମୁଏ । ୨୪ଏସ୍ତାକାବେଏ ବାରି ତାଡ଼ା ସେଲୁ ଦାଷପା ସାଞ୍ଜେଏ, ଡେଣ୍ଡେ ଏଥାସୁ ବେଗାଲି ଲିକ୍ୱିତାରାଂ ନେଗାରା ଦାଷପା ଲୁଡ଼ାମାନେ ।

୨୫ଆଗା ତାନି ପ୍ରାପା ଆଇନାଆ ଗୁଲେ କଡ଼ାନା ତିନୁମା ମୁଦେରୁ । ଇରାଂ ତିନୁମା ନେଗି ଗିନା ନେଗି ଆଏ ଏରା ଆନାବେଏ ଏଲୁ ଗିଆ ଡ଼ାଏ ଗୁଲେ ତିନୁମା ମୁଦେରୁ । ୨୬ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା “ଇ ପୁଟି ଏଜା ପୁଟି ତାନି ମାନି ଗୁଲେକାଲ ପେନୁକାଲ” ।

୨୭ରଥାସୁ ପଡେଟି ସିତାନାସୁ ମାଜି ତିନୁମା ତାଜି ଆର୍ତତାକା ଆନାବେଏ ଏଲୁ ଗିଆ ଡ଼ାଂଲ ସାଜାନା ତିଞ୍ଜା । ୨୮ଇରି ନେଗାରି ଗିନା ନେଗାରି ଆଥାତେ ଏରା ଆନାବେଏ ଏଲୁ ଗିଆଡ଼ାଏ ତିଞ୍ଜା । ଏଥାକିବେ ରଥାସୁ ଗେଟେ ବାଜାନା ବେସ୍ତାନେସୁ: “ଇ ତିନୁମା ପୁରୁଜାନିକି ସର୍ପି ଗିବା ଆଜାମାନେ” ଇସେକା ଏରା ତିନୁମା କୁନା, ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଏସ୍ତାସୁ ନାଜି ଇରାଂ ବେସ୍ତାତେସୁ ଏଥାନିତାରି ପଡେଟି କିରିନେ । ଏ ବେସ୍ତାଟି ପୁରୁଜାନି ବାଷତା ଲାକା ଆଜାନାରା ତିନୁମା ମାଡୁ ଇଜି ବେସ୍ତା ଆଜାମାନେ । ୨୯ଇରୁ ଇ କାତା ନେଗାରି ଆଥାତେ ଇଜି ଏଲୁ ଗିବା କୁନା । ଏଥାକିବେ ରଥାସୁ ଏରା ଏଲୁକା ବିକାଲି ସାବା କଏ ଇଜି ଥାକୁ ଏରା ତିନେନୁ, ଆନାଡ଼ିକି ନାଲ ମାଣ୍ଡିନି ଡେଞ୍ଜି ଗିଆନା ରଥାନି ଏଲୁକା ବିକାଲି ସାଲ । ୩୦ଥାକୁ ପେନୁଲ ଦସହାନାଲ ତିନୁମା ତିସେକା, ରଥାସୁ ଆନାଡ଼ିକି ନାଜି ପାଞ୍ଚାନେସୁ ।

୩୧ଏରାଡ଼ିକି, ଇରୁ ତିସେକା କି ଉଡେକା କି ଆନା ଆଡେକା ଗିଡେକା, ଏ ଗୁଲେକାରା ସେଲୁ ପେନୁଲ ପିଜାବେଜା ଗିବା ସେଲୁ ଗିବା ଲୁଡ଼ାମାନେ । ୩୨ଇ ଡେଞ୍ଜି ଆନିସିକି କାବାଡ଼ି ଗିଆଟୁ ଏସ୍ତାଡ଼ାଂଲ ଜିହୁଦୀଜା ଏଜା ବେଗାଲି କୁଲୁତାକା ଆଡେକା ପେନୁତାରି ମଣ୍ଡାକା ବିକାଲି ପାନେ । ୩୩ଥାକୁ ଇ ଡେଞ୍ଜି ଗିଆନା ବାଲମାଲ । ଥାକୁ ନାଶାନି ରେହା ଡ଼ାଂଲ ଇତା ସେଲୁ ତୁଞ୍ଜା ଡ଼ାଂଲ, ଗୁଲେ ଲିକ୍ୱିରିଲ ରେହା ସାବା ସେଲୁ ମାବ୍ୱକିମାଲ । ଥାକୁ ଗୁଲେକାକାରି ସେଲୁ ନେଗାରା ଏଲୁ ଗିପିମାଲ ଇସିଏ ଏଥାରୁ ଗୁଲେକାକା ଏଷପା ପାନେରୁ ।

୧୧ ଥାକୁ ଇସିକି କ୍ରିସ୍ତଲ ମେହାନା ତାକାଲମାଲ, ଇରୁବେଏ ଏ ଡେଞ୍ଜିନେ ତାକାଟୁ ।

ରଥାନି ନେଡେଟି ରାହିଆବା

୨ଥାକୁ ମାଜି ଦସପିମାଞ୍ଜାଲ ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଇରୁ ନାଜି ଗୁଲେ ଡେଲିତା ଏଲୁ ଗିପିଆଦେରୁ । ଏଜା ନାଲ ଗ୍ରୀପ୍ତସା ମାଞ୍ଜାନାରା ଚିକ୍ୱନ ଏଲୁ ଗିଆନା ଆଷପିମାଞ୍ଜେରୁ । ୩ଥାକୁ ଇରା ପୁଞ୍ଜି ଇଜି ମାବ୍ୱକିମାଲ: କ୍ରିସ୍ତ ଗୁଲେ ମ୍ପେହେଜାନି ସେଲୁ ରାଉ ମାଂରାତାସୁ । ଏଜା ମ୍ପେହେସୁ ଆବା ମାତାନିସେଲୁ ରାଉ ମାଂରାତାସୁ ଏଜା ପେନୁ କ୍ରିସ୍ତ ତାଡ଼ା ରାଉ ମାଂରାତାସୁ ।

୪ଏସ୍ତାସୁ ମ୍ପେହେସୁ ରାଉ ପାକ୍ୱାନାଲ ପେନୁ ବାଷତା ଜାନେସୁ ଆଡେକା ବାଲମାନି ପେନୁତାରାଂ କାତା ପୁନୁମା ଗିନେସୁ ଏଥାସୁ ତାଡ଼ା ରାଉଡିନିକି ଲାକା ଗିବୁନେସୁ ।

ସୁପାଡ଼ିକିଉ ବାହାଡ଼ାଲ ପାଣ୍ଡାମାନି ବାନ

୧୨

ଏଥ ନାଲ ଆମ୍ବେପାଞ୍ଜାଣେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଣେରୁ; ସୁପାଡ଼ି କିଉ ବାନ କାତା ଆହାନା ମାଜି ଗ୍ରାପା ମାଦ୍‌ମାଲ।^୧ ଈରୁ ଏଲୁ ଗିପୁ ପେନୁଲ ପୁଞ୍ଜାସିତା ତାନି ବେଗାଲି ବେଗାଲି ପାଦା ଆହାନା ପୁଞ୍ଜାଜାନି ଲାକାଲ ମାସେରୁ।^୨ ଏରାଡ଼ିକି ଆନୁ ମାଜି ପୁନୁମା ଗିପିମାଞ୍ଜାଲ, ପେନୁ ତାରା କିଉ ପାଣ୍ଡାମାନି ଲିକୁତାଞ୍ଜୁ।^୩ ଜାୟୁ ଆରି ପାଣ୍ଡାମାନେଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି। ଏସେକାବେଏବେସ୍ତା ମୁଏଞ୍ଜୁ। ସୁପାଡ଼ି କିଉ ପାନାଠାଏଏ ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁବେଏଏ “ଜାୟୁଲ ପ୍ରତୁ ଇଞ୍ଜାମା ବେସ୍ତା ମୁଏଞ୍ଜୁ”।

ଏସୁପାଡ଼ି କିଉ ସାନାଲ ବେଗାଲି ବେଗାଲି ତାଲ ମାନୁ, ଏଆକିବେଏଏ ଗୁଲେଲ ସୁପାଡ଼ି କିଉ ବାହା ଡ଼ାଲନେ ବାଲ ମାନୁ।^୪ ପେନୁ କାବାଡ଼ି ଗିବା ସେଲୁ ବେଗାଲି ବେଗାଲି ପାହେରାକା ମାନୁ, ଏଆକିବେଏଏ ଆକୁ ଏସ୍ତେରିକ ଦସପିନାୟୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ପ୍ରତୁ ରଆଞ୍ଜେନେ।^୫ ପେନୁ ମାଲ ମାଲ ନମା। ତାନି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାବାଡ଼ି ଗିପିମାନେଞ୍ଜୁ, ଏଆକିବେଏଏ ଇ ଗୁଲେତା ଗିପିମାନାଞ୍ଜୁ ରଆଞ୍ଜେ ପେନୁ।

ଏଆଞ୍ଜେଗାଡ଼ି ତାକାରି ବାଟା ସୁପାଡ଼ି କିଉ ତାଲ ପିଲ ତାରି ମୁଢୁ ତିଞ୍ଜା ମୁନେ।^୬ ଇ ଗୁଲେତାରି ଲିକୁରି ନେଗି ସେଲୁ ସାବାଆକାମାନେ। ରଆନିକି ସୁପାଡ଼ି କିଉ ବାହାଡ଼ାଲ ପୁନୁମାଗାଗାନି ତେଞ୍ଜି କାତା ବେସ୍ତା ସେଲୁ ସାବା ଆକାନେ, ଅଟେ ବେଗାନିକି, ସୁପାଡ଼ି କିଉ ବାହାଡ଼ାଲନେ ଗାମେ ଏଲୁ ଗାଗାରା ବେସ୍ତା ତାଜି ସାବା ଆକାନେ।^୭ ଏ ସୁପାଡ଼ି କିଉ ବାହା ଡ଼ାଲନେ ରଆନିକି ପଟେ ଗିବା ତାଜି ସାବା ଆଲନେ ଏଜା ବେଗାନିକି କାରି ଇସି ତାଗା ସାବା ଆଲନେ।^୮ ଏ ସୁପାଡ଼ି କିଉ ଡ଼ାଲ ରଆନିକି ଆବାଞ୍ଜ କାବାଡ଼ି ଗିବା ସେଲୁ ତାଗା ସାବା ଆଲନେ, ଅଟେ ରଆନିକି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କିଉଜାନି ପୁନୁମା ମୁନି ତାଗା ସାବା ଆଲନେ। ଏସ୍ତେରିକି ଏସ୍ତେରିକି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତା ମୁନାରା ତାଗା ସାବା ଆକାନେ ଅଟେ ରଆନିକି ଏ କାତା ତିଞ୍ଜା ମୁନି ତାଗା ସାବା ଆଲନେ।^୯ ଏ ର ସୁପାଡ଼ି କିଉ ତାଡ଼ା ମାଞ୍ଜିରି ତେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜେ ଗାଡ଼ି ଲିକୁରିକିନେଗା ନେଗାଆ କିଉ ତାରା ମୁଢୁଜା ପାହାନା ସାପ୍‌ମାନେଞ୍ଜୁ।

କ୍ରିଷ୍ଣତାରି ଗାଣ୍ଡି

ଏନାମେ ଗାଣ୍ଡି ରଣେନେ, ଏଆକିବେଏଏ ସୁମ୍ବାମାନି କାକା କାବ୍‌ସୁ ବେଗାଲ ବେଗାଲ। ନାଲ ଗାଣ୍ଡି ତାନି କାକା କାବ୍‌ସୁ ବେଗାଲ ବେଗାଲ ମାସେକା ବେଏଏ ଏ ଗାଣ୍ଡି ରଣେନେ। ଏହେଜନେକି କ୍ରିଷ୍ଣ ବେଏଏ ର ଗାଣ୍ଡି ତେଞ୍ଜିତାଞ୍ଜୁ।^୧ ମାଲ ମାଦେଏ ଆକୁ ଏସନାୟୁ ଜାହୁଦିଜାନାୟୁ ଅଟେ, ଏସନାୟୁ ଗ୍ରାବ୍ ଲିକୁତାୟୁ ଏଜା, ଅଟେ ଏସନାୟୁ ଆଲିଆ ଗାଗାୟୁ, ଅଟେ ବେଏଏ ପିଞ୍ଜା ପାଣ୍ଡାମାନାୟୁ। ଏଆକିବେଏଏ ଗୁଲେତାୟୁ ସୁପାଡ଼ି କିଉ ବାହାଡ଼ାଲ ର ଗାଣ୍ଡିନେ ଆବା ସେଲୁ ମୁଞ୍ଜା ପାଣ୍ଡାମାନାୟୁ।

ଏମାଲ ଗାଣ୍ଡି ରଣେନେ ଆକା ସିତେଏ, ଏଆକିବେଏଏ ଏମ୍ବାଆ ବାଲତାଲ ବେଗାଲି ବେଗାଲି ତାଲ ଆକାନାଲ ର ଗାଣ୍ଡିନେ ଆକା ମାନୁ।^୨ ଶେଗେକାଡ଼ୁ ବେସ୍ତେ: “ଆନୁ କାକୁ ଆଆତେନୁ ଇସେକା ଏ ଗାଣ୍ଡି ତାନି ଆନୁ ସୁମ୍ବା ସିତେନୁ”।

ଏଆକିବେଏଏ ଏରି ଗାଣ୍ଡି ଡ଼ାଲ ଗେଞ୍ଜା ମୁନେ ଗିନା? ^୩ କିରୁ ବେସ୍ତେ: “ଆନୁ କାକୁ ଆଆତେନୁ, ଏସିବାଗା ଗାଣ୍ଡି ତାନି ନାମେ ବାଗା ସିତେଏ,” ଇ ତେଞ୍ଜି ବେସ୍ତେକା ଏରି ଗାଣ୍ଡି ଡ଼ାଲ ଗେଞ୍ଜା ମୁନେ ଗିନା? ^୪ ମାଲ ଗୁଲେ ଗାଣ୍ଡି କାକୁ ଆକାସାକା, ଆନାଡ଼ାଲ ବେନୁମା ମୁନାୟୁମା, ଗେଟେ ଗୁଲେ ଗାଣ୍ଡି ର କାକୁ ଆକା ବୁଞ୍ଜେନେମାଲସେକା ଆକୁ ମୁଞ୍ଜା ମୁନାୟୁ ଗିନାମା? ^୫ ଗେଟେ ଗୁଲେତାରି ଗାଣ୍ଡି ରଣେନେ ଆକାସାକା ବେଗାଲି ବେଗାଲି ତାଲ କାକା କାବ୍‌ସୁ କାନ୍‌ଜା ଜିକା ସିତା ଦୁହମା। ଏଆକିବେଏଏ ପୁନୁମା ଗାଟି ପେନୁ ଏସ୍ତାସାନି ଏସ୍ତାରି ରାସି ଆବା ଲୁଡ଼ାମାନେ ଚିକ୍‌ସା ଏରେମା ଏ ଗୁଲେତାୟୁ ମୁମ୍ବା ଗିଆନେଞ୍ଜୁ।^୬ ଏରାଡ଼ିକି ଗାଣ୍ଡି ତାନି ଗାମେ ବେଗାଲ ବେଗାଲ ମାନୁ, ଆଟେକାବେଏଏ ଗାଣ୍ଡି ରଣେନେ।

ଏକାକୁ କାକୁ ତିନିଲ ବେସ୍ତା ମୁଏ, “ନାକେ ନାମେ ଆନି ସାତା”। ଇ ତେଞ୍ଜି ଉଡ଼ ବେଏଏ କାବ୍‌ସୁନି ବେସ୍ତା ମୁଏ, “ନାକେ ନାମେ ଆନିବେଏଏ ସାତା ସିତେଏ”।^୭ ଚେଣ୍ଡେ ଗାଣ୍ଡି ତାନି ଏସ୍ତାଲ କିକ୍‌ସି ତାଗାଗାଗାଲ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ଗିବା ଆଲନେ ଏ ଗୁଲେତାଲ ଗାପ୍‌ସି ଲୁଡ଼ାତାଲ।^୮ ଅଟେ ଗାଣ୍ଡିତାଲ ଏସ୍ତାଲ କିକ୍‌ସି ନୁଡ଼ିତାଲ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ଗିପିନାୟୁ, ଏବା ଗାପ୍‌ସି ଲପ୍‌କିମାନାୟୁ।^୯ ମାଲ ଗାଣ୍ଡି ତାନି ମାନାଆ ସାଞ୍ଜାନାଆ ଏସ୍ତା ଲିକୁ ମେହାଆକାରୁ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ଗିବା ଆଲନେ ଏବା ଗାପ୍‌ସି ଲପ୍‌କା ଏଜା ବେତା ଗିବାପ୍‌କିମାନେ। ମାଲ ଗାଣ୍ଡି ତାନି ମାନି ସାଞ୍ଜାନାଆ ଲପ୍‌କା ଲୁଡ଼ା ଆଲସିତେଏ। ଏଆକିବେଏଏ ପେନୁ ଗାପ୍‌ସି ଲୁଡ଼ା ଆଲସିତାନାଆ ଗାମେ ନୁଡ଼ିତାଲ ଇଞ୍ଜି ଗାଡ଼ି ଗିଆମାନେଞ୍ଜୁ।^{୧୦} ଇସିଜି ଗାଣ୍ଡି ତାନି ଆନିବେଏଏ ପେନୁ ପାହାଠାଏ ଗୁଲେତାଲ ସେରେତାଲ ଆବା ମୁନୁ ଏରାଡ଼ିକି, ପେନୁ ଇ ତେଞ୍ଜି ଗାଡ଼ି ଗିଆଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ। ଗାଣ୍ଡି ତାନି ମାନି ବେଗାଲି ବେଗାଲିତାଲ ରଣେ ରଣ୍ଡିନିନାଆ ରେହା ଏଜା ବିକାଲି ତାନିଲ ଆବ୍‌କିମାୟୁ।^{୧୧} ଗାଣ୍ଡି ତାନି ର ବାଗା କୁଗିତାକାନେ ଗୁଲେତାଲ ବେଏଏ କୁଗିନୁ, ଏ ତେଞ୍ଜି ର ବାଗା ଦସପା ପିଜା ପାଟେକା ଗୁଲେତାଲ ରଣେନେ ଆତାନା ରେହା ଆନୁ।

ଏକ ରୁତ କ୍ରିଷ୍ଣତାଡ଼ା ଗାଣ୍ଡି ମାଠା ତାଟେରୁ। ଏଜା ଏ ଗାଣ୍ଡି ତାନିଲ ଇରୁ ସୁମ୍ବା ଆକାନାଟେରୁ।^{୧୨} ପେନୁ ମଞ୍ଜାତାନିଲ ବେଗାଲି ବେଗାଲିତାକାରିଲ ଇତାମାନେଞ୍ଜୁ। ବେଲେ ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାକା, ରିହେରି ବାଜନି କାତା ପୁନୁମା ଗିବାଗାଗାରୁ, ଏ ବେଅଟି ଗ୍ରାପାଗାଗାରୁ, ଅଟେ ଗୟେକାତାକା ଆବାଞ୍ଜିତାରା ଗିବାଗାଗାରୁ, ଏଜା କାରି ଇସ୍ତା ସେଲୁ ତାଗା ପାଣ୍ଡାମାନାରୁ, ଏଜା ଅଟେ ବେଗାରିଲ ଲପ୍‌କାଗାଗାରୁ, ଏଜା ତୁପାଗାଗାରୁ, ଏଜା ଅଟେବେଏଏ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତାମୁପି ମାନରିଲ ପେନୁ ଇତା ମାନେଞ୍ଜୁ।^{୧୩} ଏ ଗୁଲେ ଲିକୁତାକା ପାଞ୍ଜା ଆକାମାନାରୁ ଗିନା? ଗୁଲେତାକା ପେନୁତାରା ପୁନୁମାଗାଗାକା ଗିନା? ଗୁଲେତାକା ଗ୍ରାପାଗାଗାକା ଗିନା? ଗୁଲେତାକା ଆବାଞ୍ଜ କାବାଡ଼ି, ଗିବାଗାଗାକା ଗିନା? ^{୧୪} ଗୁଲେତାକା କାରି ଇସ୍ତା ତାଜି ତାଗା ପାଣ୍ଡାମାନାକା ଗିନା? ଗୁଲେତାକା ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଡ଼ାଲ ବେସ୍ତା ମୁନାକା ଗିନା? ଗୁଲେତାକା ଏ କାତା ତିଞ୍ଜା ପୁପାଗାଗାକା ଗିନା? ^{୧୫} ଏଆକିବେଏଏ ଇରୁ ଇ ଗୁଲେତାକି ସାରିକି ସୁପାଡ଼ି କିଉତାଆ ନୁଡ଼ିତାଆ ସାପ୍‌ମା

ତାଜି ଚିକ୍କା ବାଝପା ଲୁଡ଼ାମାନେ। ଈଦେ ଥାନୁ ମାଜି ଇ ଗୁରୁଲ ଚିକିସାରକି ନେଗାରା ପାହେରି ତିଷ୍ଟାଇ।

୧୩ ଶେଗେ ଥାନୁ ପୂର୍ତ୍ତିତକାରି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ ସର୍ଗ ଦୁଡ଼ଜାନି କାତା ହାଞ୍ଜ ବେସ୍ତା ମୁପିସାକାବେଏ ନାଜି ବାଝତା ଗେଟେ ଜେଡା ସିଡେ ଇସେକା ଥାନୁ ସାତା ଆଇମାନି ରେରେ ଇଞ୍ଜିମାନି ରାମତାଲାଜା ଦେଝଜିତାନୁ। ^୧ନାଜି ବାଝତା ପେନୁତାରା ବାଇନି କାତା ବେସ୍ତା ସେଲୁ ତାତା ମାସେକାବେଏ ଥାନୁ ପେନୁତାଆ ଲାଇ ମାନି ଗୁରୁଲ ନୁଡ଼ି କାତା ପୁସେକା ବେଏ, ଗୁରୁଲ ବାକାତାରା ପୁନ୍ୟା ସେଲୁ ନାହିଁ ଏଲୁ ମାସେକାବେଏ, ଅଟେ ସିକାନି ଏଜାମୁ ଇସେକା ଏଜିନି ଦେଝଜି ତାରି ପଡେ ମାସେକାବେଏ ନାଜି ବାଝତା ଗେଟେ ଜେଡା ସିତାଜାଏ ଇସେକା ଥାନୁ ଆନିସିକି ମୁଣ୍ଡି ସିତାନାନୁ। ^୨ଶେଗେ ନାଜି ବାଝତା ମାନି ଗୁରୁଲ ଦନ ପାନାନାକାରିକି ପାହା ଜିଡେକା ଏଜା ନାଜି ଗାଣ୍ଡି ତିନି ପେନୁ ସେଲୁ ପୁଝାପା ତାଜି ସର୍ପି ଗିଡେକାବେଏ ନାଜି ବାଝତା ଜେଡା ସିତାତାକା ନାହିଁ ଆନିବେଏ ଲାବା ଥାଏ।

^୩ଜେଡା ଗାପସି ମୁଣ୍ଡି ଆନାରି, ଜେଡା ରଥାନି ଜେଡାନିନାରି, ଜେଡା, ମୁକୁ ଇନାଆନାରି, ଜେଡା ତାଡାନି ଚିସେଏ, ଆଡେକା ଅିରା ଥାଏ। ^୪ଜେଡା ରଥାନି ଚିକ୍କା ମେଝନେ, ଜେଡା ତାଡା ସେଲୁ ନେରି ଆନାରା ଦାହେଏ, ଉଡେ ସିଡାଜି ଥାଏ। ଜେଡା ବେଗାଲି ତାକାରିତାରା ହୁଇତାଆ ଏଲୁ ତାନି ଇଟେଏ। ^୫ଜେଡା ହୁଇ ସେଲୁ ରେହା ଥାଏ, ଏଆକିଟେ ଉଜେ ସେଲୁ ରେହା ଆନେ। ^୬ଜେଡା ଗୁରୁଲ ମୁଣ୍ଡି ଆନେ। ଗୁରୁଲତାରା ପଡେ ଗିନେ। ଗୁରୁଲତାରା ବାରା ଇଡିନେ, ମୁଣ୍ଡି ମୁସାମା ଜିନେ।

^୭ଜେଡା ଏସେକାବେଏ ନେସେଏ, ପେନୁତାରା ବାଇନି ପୁନ୍ୟା ଗିବାଗାତାକା ମାସେକା ବେଏ ଚାଟି ଆନେରୁ, ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ ବେସ୍ତା ତାଜି ତାତା ମାସେକା ବେଏ ଏରି ଲୁମ୍ବିନେ; ଗାପସି ପୁନୟା ମାସେକା ବେଏ ଏରି ମୁହିଁ ଆନେ। ^୮ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଆଲୁ ଇକେ ବାଗା ଆଡା ପାଣ୍ଡା ମାନି ବାଗା ଇରି ମୁହିଁ ଆନେ। ^୯ଏଆକିଟେ ଏସେରି ବେଲା ପୁରି ପୁରିତାରି ତିମ୍ବିନେ ଏମ୍ବା ପୁରି ଥାଆ ସିତାନାରି ଲୁମ୍ବିନେ।

^{୧୦}ଥାନୁ ଏସେରି ବେଲା ମାଡା ଆଜାନା ମାସେଏ, ଥାନୁ ମାଡା ଦେଝଜି କାତା ଆଇ ମାସେଏ, ମାଡା ଦେଝଜି ଏଲୁ ଗିପି ମାସେଏ, ମାଡା ଦେଝଜି ପୁପୁକିସେଏ, ଏଆକିଟେ ଇଦେ ଲାବେନିଡେନୁ ଆଡେଏ, ଥାନୁ ମାଡା ଏଲୁ ଗୁରୁଲ ଦୁଝଡେଏ। ^{୧୧}ଇଡେଝଜି ଇଦେ ଆଲୁ ତିନି ତାନି ମେଝପିନିଡେଝଜି ତୁଗା ମେଝପିନାୟା ଥାନୁ ଇଦେ ଇକେତାରା ମେଝପିମାଇ ଏଆକିଟେ ବେନି ନାଜି ଇସିଜି କ୍ଲାଣ୍ଡି ପୁଞ୍ଜିଆନେଞ୍ଜି, ଏହେଜେନେ ଥାନୁ ବାନି ଡେଲି ତାନି ଗୁଲେତାରା କ୍ଲାଣ୍ଡି ପୁନ୍ୟା ମୁଲ। ^{୧୨}ଏଆକି ପଡେ, ପେନୁ ବାଝତା ବାରା ଇତା, ଏଜା ଜେଡା, ଇ ତାନି ଗତା ହୁହନା ନିହନାଇ, ଏଆକି ବେଏ ଇ ମାଦେ ଜେଡା ଗୁରୁଲ ଚିକି ବେରାଡ଼ି।

ସୁପାଡ଼ି ଜିଜ ବାହାଡ଼ାଇ ପାଣ୍ଡା ମାନାଆ
ପେନୁ କାବାଡ଼ି ତାନି ଆହୁରୁ

୧୪ ଶେଗେ ପାନ୍ୟା ସେଲୁ ନୁଡ଼େ ତୁଞ୍ଜାତୁ।
ସୁପାଡ଼ି ଜିଜ ପାନ୍ୟାତାଜିର ଏଲୁ ହାଞ୍ଜ କାତୁ,

ଦେହା ବାଗା ପେନୁତାରା ବାଇନି କାତା ପୁନ୍ୟା ଗିବା ସେଲୁ ଅହୁରୁ। ^{୧୩}ଥାନୁ ଗ୍ରାପାସାନା ଇ କାତା ବେସ୍ତାଆଇ: ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ କାତା ବେସ୍ତା ସେଲୁ ତାତା ପାଣ୍ଡାଆନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ଏରା ଲିକୁରିକି ବେସ୍ତା ସିଡେଞ୍ଜି ଏଆକିଟେଏ, ପେନୁକେ କାତା ବାଞ୍ଜା ଆଇନେଞ୍ଜି ଏରାଡ଼ିକି ଏମ୍ବାଇବେଏ ଏଆ ପୁନ୍ୟା ମୁଏ, ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଏଆଞ୍ଜି ପେନୁ ତାରା ଲାଇନି କାତା ସୁପାଡ଼ି ଜିଜ ତାତା ହାଞ୍ଜ ବେସ୍ତାନେଞ୍ଜି। ^{୧୪}ଏଆକିଟେ ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜି ପେନୁତାରାବାଇନି କାତା ବେସ୍ତାନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ଲିକୁରିକି ବେସ୍ତାନା ରେହା ସାପିନେଞ୍ଜି ଏଜା ତାଡା ଗିପିନେଞ୍ଜି। ^{୧୫}ଏସ୍ତାଞ୍ଜି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ ବେସ୍ତାନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ବାରି ତାଡା ସେଲୁନେ ନେଗାରା ଆ ବେସ୍ତାନେଞ୍ଜି ଏଆକିଟେଏ ଏସ୍ତାଞ୍ଜି ପେନୁ ତାରା ପୁନ୍ୟା ଗିପିନେଞ୍ଜି, ଏଆଞ୍ଜି ଏରା ହାଞ୍ଜ ମଞ୍ଜା ଲିକୁରିକି ବାରା ସାପିନେଞ୍ଜି।

^{୧୬}ଇରୁ ଗୁରୁଲତାଡେରୁ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ ବେସ୍ତାକାରୁ ଇଞ୍ଜି, ଥାନୁ ମାନ୍ଦି ମାଇ, ଏଆକିଟେ ଇରୁ ପେନୁତାରା ପୁନ୍ୟା ଗିନି କାତା ବେସ୍ତାଞ୍ଜି ସାରକି ମାନ୍ଦିମାଇ। ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜି ପେନୁ ତାରା ବାଇମାନି କାତା ବେସ୍ତାନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତା ଗାଗାରିକି ଦେରାଞ୍ଜି। ଏଆକିଟେଏ ଏଆଞ୍ଜି ଗେଟେ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ତିଝପା ମୁପି ନେଞ୍ଜି, ଏଥାନୁ ରିଥାନୁ ର ସରେ ତାକା। ଏଆରି ବାହାଡ଼ାଇ ମଞ୍ଜା ତାତା ଥାନେ।

^{୧୭}ଅ ନାଜି ଆସେସାଜାଣ୍ଡେରୁ ଏଜାଆଜିସାଣ୍ଡେରୁ, ଗେଟେ ଥାନୁ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ ମାଜେ ପୁାତାଇ ଇସେକା ମାଜେ ଆନି ଲାବା, ଏଆକିଟେଏ ପେନୁ ତାରା ବାଇନି କାତା, ପେନୁ ତାରା ଲାଇ ମାନି କାତା, ଏଜା ପେନୁ ତାରା ବେସ୍ତା ଗ୍ରାପୁଇ ଇସେକା ଚିକ୍କା ମାଜେ ଲାବା ଥାନେ। ^{୧୮}ଜିଜ ସିତାନି ପିରଡ଼ି ଆଡେକା ଡେକା ତିନି ଗେଟେ ବେଗାଲି ଗାରା ହାଞ୍ଜ ହୁସା ହାଞ୍ଜ ବାରି ସାଦା ଗିଡେକା ଏସ୍ତା ଗାଡ଼ି ହୁସିନେରୁ ଇଞ୍ଜି ଏରା ଇସିଜି ପୁନ୍ୟା ଥାନେ? ^{୧୯}ଏଡେଝଜି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତାନାରି ଆନେଝ ଅଟେ କାଲି ପ୍ରଝପାସେଲୁ ଚିକି ଆନାବାନି ତୁଡୁ ବାନିନାରି କ୍ଲାଣ୍ଡି ସାଦା ଆଆତାକା ଇସିଜି ସିପାଇଜା କାଲି ପ୍ରଝପା ସେଲୁ ସୁଝନେରୁ।

^{୨୦}ଇରୁବେଏ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ହାଞ୍ଜ ବେସ୍ତାବାନି ପୁନାଠାଏ ବେସ୍ତାକା ଏସ୍ତାରୁ ବେଏ ମା ବେସ୍ତାରା ଗୁମ୍ବା ପୁନ୍ୟା ମୁଏରୁ। ଏରା ବିଲୁ ତିନିକି ବେସ୍ତା ଡେଝଜି ଆକାଆ ଥାନେ। ^{୨୧}ଇରି ଚିକ୍କାତାରି, ପୂର୍ତ୍ତି ତାନି ଗାମେ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତାଜା ବେସ୍ତାଇ ମାନ୍ଦି, ଏ ଗୁଲେତାଇ ମୁଲୁତାଇ। ^{୨୨}ଏରାଡ଼ିକି ରଥାନି ବେସ୍ତାନାଜାନି କାତା ଥାନୁ ବେସ୍ତାନା ପୁନ୍ୟା ମୁଆତାକା ଏରି ନାଜି ସେଲୁ ମୁଲୁ ସିତାନାରି ଥାନେ। ^{୨୩}ମା ସେଲୁ ବେଏ ଏ ଡେଝଜି ପୁନାନାରି ଥାନେ, ଇରୁ ସୁପାଡ଼ି ଜିଜ ସାନାଆ ବେଗାଲି ବେଗାଲି ତାଆ ପାନ୍ୟା ଅହୁପିମାନାକି ମଞ୍ଜା ତାତା ଆବା ସେଲୁ ଏସ୍ତାରି ନେରି ଥାନେ ଏରା ଗାପସି ପାନ୍ୟା ତାଜି ତୁଞ୍ଜାତୁ।

^{୨୪}ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ତାରା ବେସ୍ତା ନେଞ୍ଜି ଏଆଞ୍ଜି ଇସିଜି ଚିକ୍କା ତାରା ଗ୍ରାପା ମୁନେଞ୍ଜି ଏଜା ତିହାନା ଲିକୁରିକି ପୁନ୍ୟା ଗିବା ତାତା ପାନ୍ୟା ତାଜି ପେନୁ

ବାଃତା ଜାପାକାଞ୍ଜୁ।^{୧୪}ଆନୁ ଗେଚେ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଡାଞ୍ଜ ପେନୁ ବାଃତା ଜାପିମାଲ ଇସେକା, ଆନୁ ଜାପି ସିତେନୁ ନାଲ ଜିଉ ପେନୁ ବାଃତା ଜାପିନେ, ଏମ୍ବା ନାହି ପୁନମ୍ବା କାବାଡ଼ି ଗିପିସିତେ^{୧୫}ଏହେଜି ଆତେକା ଆନୁ ଆନା ଗିବା ଲୁଡ଼ା ମାନେ ? ଆନୁ ନାଲ ଜିଉ ଡାଞ୍ଜ ପେନୁ ବାଃତା ଜାଲ, ନାଲ ଏଲୁ ଡାଞ୍ଜକେଏ ପେନୁ ବାଃତା ଜାଲ, ଏଜା ଆନୁ ଜିଉ ଡାଞ୍ଜ ଗାଡ଼ି ଏସିଲ ଏଜା ନାଲ ଏଲୁ ଡାଞ୍ଜ କେଏ ଗାଡ଼ି ଏସିଲ।^{୧୬}ଇରୁ ଗେଚେ ବାରି ସୁପାଡ଼ି ଜିଉ ଡାଞ୍ଜ ପେନୁଲ ଦଃଦେରୁ, ଇସେକା ଏମ୍ବା କକ୍‌ସା ମାନି ଲିକୁତାକା ମା କାତା ପୁନାମି ବାଗା ଇସିଜି “ଆମେନ୍” ଇଜି ବେବେରୁ ?^{୧୭}ଇରୁ ଇଡେଞ୍ଜି ପେନୁଲ ଚିକ୍କା ଦଃପିଞ୍ଜେରୁ, ଏଆକିକେଏ ଏରାଡ଼ାଞ୍ଜ ଅଟେ ରଥାଞ୍ଜୁ ଜିଉ ତାତା ପାନମ୍ବା ମୁପିସିତେଞ୍ଜୁ।

^{୧୮}ଆନୁ ମା ଗୁଲେତାକାରିକି ସାରକି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଡାଞ୍ଜ ବେସା ସେଲୁ ବାନ ପାଣ୍ଡାମାଲ ଇଜି ରେହା ଆଇମାଲ ଏଜା ପେନୁଲ ଦଃପିମାଲ।^{୧୯}ଆତେକାକେଏ ମଣ୍ଡଳୀ ତାନି ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଡାଞ୍ଜ ହଜାର ହଜାର କାତାଜା ବେସ୍ତ ବାଗା ଲିକୁରି ପୁନି ଡେଞ୍ଜି ପାଞ୍ଜୁ ଗତା କାତା ବେସା ସେଲୁ ଆନୁ ମାବୁମାଲ। ଇରା ଡାଞ୍ଜ ଆନୁବେ ପୁନମ୍ବା ମୁଲ ଏଜା ବେଗାଲି ଲିକୁବେଏ ଗ୍ରାମ୍ବା ମୁନେରୁ।

^{୨୦}ଆମ୍ବେସାଞ୍ଜାଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଞ୍ଜେରୁ, ମା ପୁନମ୍ବା ଡାଞ୍ଜ ମାତାକାନି ଡେଞ୍ଜି ଆତୁ ଏଆକିକେଏ ଡ଼ିଲ ସେଲୁ ମାତାକାନି ଡେଞ୍ଜି ଆତୁ। ପୁନମ୍ବା ଡାଞ୍ଜବାଡ଼ି ଆକାମାନି ମେହେନି ଡେଞ୍ଜି ଆତୁ।^{୨୧}ପେନୁପୁତିତା ବ୍ରାସା ଆଜାନେ:

“ବେଗାଲି କୁକୁତାକାରି ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜ
 ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତମାନାକା ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜ
 ଆନୁ ଇ ଲିକୁରିଲ କାତା ବେସ୍ତକାକେଏ,
 ଇଆରୁ ନାଲ କାତା ବେଞ୍ଜିଏରୁ”

ଜିଗାଲପ ୨୮:୧୧-୧୨

^{୨୨}ଏସିବାଗା ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଡାଞ୍ଜ ବେସା ଜାସୁ ବାଃତା ପଟେ ଇବୁନାକାରି ସେଲୁ ମୁଝତାରି ଆଆଡେ, ଏଆକିକେଏ ଚେଞ୍ଜେ ପଟେ ଇଟା ସିତାନି ଲିକୁରି ସେଲୁ ମୁଝତାରି, ବାନି କାତା ପୁନମ୍ବା ଗିବା ପଟେ ଇଟାସିତାନି ଲିକୁ ସେଲୁ ମୁଝତାରି।^{୨୩}ଏରାଡ଼ିକି ଗୁଲେ ମଣ୍ଡଳୀ ର ବାଃତାନେ ଉଠିତାକା ଏଜା ଇରୁ ଗେଚେ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଆତେକା, ଏଜା ପେନୁ ବାଃତା ପଟେ ଗିଆସିତାନି ଆରେତାକା ଏମ୍ବା ମାସେକା ମାଜି ବାଲଗାତାତେରୁ ଇଜାନେରୁ।^{୨୪}ଏଆକିକେଏ ଗୁଲେତାକା ପେନୁତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିତେକା ରଥାଞ୍ଜୁ ପଟେ ସିତାନାଞ୍ଜୁ ଆରେତାଞ୍ଜୁ ଏମ୍ବା ମାସେକା ଏରା ବେନମ୍ବା ଡାଞ୍ଜ ତାମାରା ଦୁଏ ଗିଆନାରା ପୁନେଞ୍ଜୁ ଏଜା କାଡ଼ୁପା ପାନେଞ୍ଜୁ।^{୨୫}ଏରାଡ଼ାଞ୍ଜ ତାଡ଼ା ଜେଡା ଲାଲ ମାର୍ଗା ମାନି ଗୁଲେତାରି ଚିଞ୍ଜିନେ, ଏରେମ୍ବା ଏଥାଞ୍ଜୁ ତାହା ଡ଼ିଲ ଆଜାନା ପେନୁଲ କାଗୁନି କୁରାନା ପେନୁ ମାକେ ମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ ଇଜି ଆଜିନେଞ୍ଜୁ ଏଜା ପେନୁଲ ଦଃନେଞ୍ଜୁ।

ମା ଉଜାନପୁତାଜାନି
 ବାରା ଗିବା ଲୁଡ଼ା ମାନେ

^{୨୬}ଏରାଡ଼ିକି, ଅ ନାଲ ଆମ୍ବେସାଞ୍ଜାଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଞ୍ଜେରୁ ଇରୁ ଆନା ଗିବା ଲୁଡ଼ା ମାନେ ? ଇରୁ ଏସେରିବେଲା ର ବାଃତା ଉଠିଞ୍ଜେରୁ ଏରେମ୍ବା ଏସାତେରୁ ଗାଡ଼ି କାହାଲଞ୍ଜେରୁ ଆତେକା ଗ୍ରାପାଲଞ୍ଜେରୁ, ଆତେକା ପେନୁ ତାରା, ଚିକ୍କାତାରା ପୁନି କାତା ବେସ୍ତିଞ୍ଜେରୁ ଆତେକା ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତିଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଅଟେ ରଥାଞ୍ଜୁ ଏରା ଚିଃପିନେଞ୍ଜୁ ଏଜା, ଲିକୁ ପୁନି ଡେଞ୍ଜି ଏ କାତା ଚିଃପା ଆଇନେ। ଇ ଗୁଲେତାରି ମଣ୍ଡଳୀ ତାନି ପାନି ଡେଞ୍ଜି ଗିବା ଆପାକାରି।^{୨୭}ଗେଚେ ରଥାଞ୍ଜୁବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ବେସ୍ତନେଞ୍ଜୁ, “ଇସେକା ରିଆତେରୁ କି ତାନି ଗାଞ୍ଜିତାତେରୁ ରଥାନି ବେଅଚି ରଥାତେରୁ ବେସା ଲୁଡ଼ା ମାନେ। ଏଜା ଅଟେ ରଥାଞ୍ଜୁ ଗୁଲେ ଲିକୁରି ପୁନମ୍ବା ସେଲୁ ଇ ଗୁଲେ ତାରା ଚିଃପାକାଞ୍ଜୁ।^{୨୮}ଏଆକିକେଏ ଗେଚେ ରଥାଞ୍ଜୁ ଚିଃପାଗାତାଞ୍ଜୁ, ସିତେଞ୍ଜୁ, ଇସେକା, ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ବେସାଗାତାଞ୍ଜୁ କିନ୍ତୁ ଇଜାନା ରାହି ଆପାକାଞ୍ଜୁ, ଏଜା ତାଡ଼ାସଅ ଲାଲ ଲାଲ ପେନୁ କେଏ ବାସି ଆପାକାଞ୍ଜୁ।

^{୨୯}ଅଟେ ବେଏ ବାଇନି କାତା ପେନୁ ତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିବାଗାତାରୁ ରିଆରୁ କି ତାନି ଗାଞ୍ଜି ବେସା କାରୁ ଏଆରୁ ଆନା ବେସା ନେରୁ ଏରାଆ ବେଗାଲି ତାକା ବେଜାନା ନେଗାରା ପୁପୁକା କାରୁ।^{୩୦}ଗେଚେ ଏମ୍ବା କକ୍‌ସାମାନାଞ୍ଜୁ ରଥାଞ୍ଜୁ ପେନୁ ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜ ର ପୁନାରା ଉଜେତାରା ପାନେଞ୍ଜୁ ଇସେକା ବେଲେ ତାଞ୍ଜୁ କିନ୍ତୁ ଇନାକାଞ୍ଜୁ।^{୩୧}ଇସେକା ଆତା ଗୁଲେତାତେରୁ ରଥାନି ବେଅଚି ରଥାତେରୁ ପେନୁ ତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିବା ମୁସେରୁ। ଇ ଡେଞ୍ଜି ଗିତେକା ଗୁଲେତାକା ଗ୍ରାମ୍ବା ମୁନେରୁ ଏଜା ରେହା ଡାଞ୍ଜ ପିକେ ଡାଞ୍ଜ ବାଡ଼ି ଆନେରୁ।^{୩୨}ପେନୁ ତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିବାଗାତାରି ଜିଉ ପେନୁତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିବାଗାତାରି ଲାଲଚି ରାହି ଆଇନେ।^{୩୩}ପେନୁ ବିରା ସାକାଲି ଗିବାଗାତାଞ୍ଜୁ ଆଆଡେଞ୍ଜୁ ଏଆକିକେଏ ନିଆଡ଼ି ଗାଗାଞ୍ଜୁ। ଲତୁ ଜେଡା ସାବା ଗାଗାଞ୍ଜୁ।

^{୩୪}ଉଜାନପୁତା ତାନିଲ ଆଜାସାକା କିନ୍ତା କକ୍‌ସାନା ବେନାକାଲ। ମା ଗୁଲେ ଲିକୁରି ସେଲୁ ମିସା ସାଜା ତାନି ବ୍ରାସା ଆକାମାନି ଡେଞ୍ଜି ଏବି ଏରା ମାନି ଆଜାନା ରାହି ଆପାକାଲ।^{୩୫}ଆଜାସାକା ଆନା ଆତେକା ପୁନମ୍ବା ମାଞ୍ଜିତାକା ତାପେକି ସାଜାନା ତାଡ଼ା ଜାମାରିଲ ବେନାକାଲ। ଉଜାନପୁ ତାନି କାତା ବେସା ଏବାସାନି ସେଲୁ ଲାଜାତାରି।^{୩୬}ପେନୁ ତାରି ବେସା ମା ବାହା ଡାଞ୍ଜ ବାଜା ମାନେ ଗିନା ? ଆଏ ଇରି ବେସା ବାରି ମା ବାହାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏସାଜାନେ ଗିନା ? ଆଏ।^{୩୭}ଏସାଗାଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ାନି ପେନୁ ତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିବାଗାତାରୁ ଏଜା ଜିଉ ତାରା ପୁନମ୍ବା ଗାଗାଞ୍ଜୁ ଇଜି ଏଲୁ, ଗିପି ନେଞ୍ଜୁ ଇସେକାଆନୁ ମା ବାଃତାଞ୍ଜି ଆନା ଆନା ବ୍ରାସ୍ତି ମାଞ୍ଜାଲ ଏ ଗୁଲେ ତାରି ପେନୁ ତାରି ବାରି ଇଜି ଏଥାଞ୍ଜୁ ପୁନାକାଞ୍ଜୁ।^{୩୮}ଗେଚେ ଏଥାଞ୍ଜୁ ଏରା ପୁନମ୍ବା ମୁସିଞ୍ଜୁ ଇସେକା ପେନୁକେଏ ଏଥାନିଲ ପୁନେଏଞ୍ଜୁ।

^{୩୯}ଏରାଡ଼ିକି, ନାଲ ଆମ୍ବେସାଞ୍ଜାଞ୍ଜେରୁ, ଆଜିସାଞ୍ଜେରୁ ଇରୁ ପେନୁ ତାରା ପୁନମ୍ବା ଗିବା ତାଜି ଚିକ୍କା ଡୁଞ୍ଜାନ୍ତୁ ଏଆକିକେ ବେଗାଲି ବେଗାଲି କାତା ଡାଞ୍ଜ ବେସା ସେଲୁ ଆଜା କୁନା।

୪୦ ଏଆକିବେବ ଗୁଲ୍ଲ ତାରା କାବାଡ଼ି ଚିକ୍କା ସାଞ୍ଜିନି ତେଝଙ୍ଗି ଏଜା ଆବି ତେଝଙ୍ଗି ରିଦୁ।

କ୍ରିସ୍ତୁତାରି ନେନିସବିନି

୧୫

୧୫ ଅ ନାଲ ଆପେସାଙ୍ଗାଣ୍ଡେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଣ୍ଡେରୁ, ଆନୁ ବେଲେନେ ଇରା ଏଲୁ ରିଦୁ ଇଞ୍ଜି ମାନ୍ସି ମାଲ୍ ଇରୁ ଇ ନେନି ସବି, ଆହାମାସେରୁ ଏଜା ଇଦେ ତୁଦିନା ତାଟା ଡ଼ାଲ ଆହାମାସେରୁ। ୧୬ ଇରୁ ଇ ନେନି ସବି ଡ଼ାଲ କ୍ଳାବା ପାଣ୍ଡାମାସେରୁ। ଏଆକି ନାଲ ଗ୍ରୀସ୍ତସାମାଞ୍ଜାନି କାତା ପଡେଟି ଗିଆସେରୁ।

୧୬ ଆନୁ ଏସ୍ତାରା ଗ୍ରୀସ୍ତା ପାଣ୍ଡାମାଲ ଏରା ମାଜେ ସାସିଞ୍ଜାଲ। ଏରି ଗାମେ ନୁଡ଼ି ତାରି ଇଞ୍ଜି ସିଆମାଞ୍ଜାତେଏ; କାସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ପେନୁ ପୁଟି ତାନି ବ୍ରୀସା ଆଜାମାନି ତେଝଙ୍ଗି ମାଲ ଡ଼ିଲ ସେଲୁ ସାଡେଞ୍ଜା। ୧୭ କାସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲ ମୁସ୍ତା ଆତେ ଏଜା ପେନୁ ପୁଟି ତାନି ବ୍ରୀସା ଆଜାମାନି ତେଝଙ୍ଗି ତାନି ଦିନା ଗାଲି ସାବା ଡ଼ାଲ ନିଜିତେଞ୍ଜା। ୧୮ ଏଆଞ୍ଜୁ କେପାଲ ଏଜା ଏ ବେଅଟି ବାର ଗାଣ୍ଡି ପାଣ୍ଡା ଆଜାମାସାରିଲ ତିଞ୍ଜା ଆତେଞ୍ଜା। ୧୯ ଏ ବେଅଟି ରହେବାଜା ପାଞ୍ଚ ଶହ ଗାଣ୍ଡି କୁଲଟି ତାଡ଼ା ଗ୍ରୀସ୍ତା ଗାଗାରିଲ ତିଞ୍ଜା ଆତେଞ୍ଜା। ଏ ମାଦେ ଦାଲାତାକା ଇଦେ ତୁକ୍କା ନାମ୍ନାମାନେରୁ। ଏଆକିବେବ ଗନ୍ଦେକା ତାକା ସାଡିତେରୁ। ୨୦ ଏ ବେଅଟି କ୍ରିସ୍ତୁ କାକୁବଲ ଏଜା ଗୁଲ୍ଲ ପାଣ୍ଡା ଆଜାମାସାରି ତିଞ୍ଜା ଆତେଞ୍ଜା। ୨୧ ଇ ତେଝଙ୍ଗି ମୁଲ୍ଲା ବେଅଟି ଅମାଡ଼ି ବେଲ୍ଲା ଗାଡ଼ି ଆଜାମାନାମୁ ଗୁଲ୍ଲ ଲିକ୍ତୁରିକି କଗାମୁ ବିହା ତେଲି ନାଜିବେଏ ତିଞ୍ଜା ଆଜାତେଞ୍ଜା।

୨୨ ଆନୁ ଗୁଲ୍ଲ ପାଣ୍ଡା ଆଜା ମାସାରି ମାଦେ ଗୁଲ୍ଲ ଚିକି କଗାମୁ। ଇ ତେଝଙ୍ଗି ପାଣ୍ଡା ଆଜା ମାନାମୁ ଇଞ୍ଜି ପାଦା ପାନ୍ଦା ତାଜିବେଏ ଆନୁ ଆବି ସିଡେନୁ ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା, ଆନୁ ବେଲେ ଏ ପେନୁ ଉକାନ୍ଦପୁତାଚିନିଲ କୁକସାମାଲ। ୨୩ ଏଆକିବେବ ବାରି ପେନୁ ବେତାନିବା ଡ଼ାଲ ଆଡାଆ ଇଦେ ଆନୁ ଇହିଜିତାମୁ ଆଜାମାଲ। ପେନୁ ସିଆ ମାଞ୍ଜାନି ଜେତାନିବା ଆରେତାରି ଆଆସିଡେ। ଗୁଲ୍ଲ ପାଣ୍ଡା ଆଜା ମାନାରିକି ବେଏ ଆନୁ ସାରିକି ବାହାମାଜା କାବାଡ଼ି ଗିଆମାଲ। ଆନୁ ନାଲସକ ଗାପସି କାବାଡ଼ି ଗିଆମାଲ ଏ କାତା ଆଆଡେ, ନାକେ ମାଞ୍ଜାନି ପେନୁତାରି ଜେତାନିବା ଆଡା ଏରା ବିବା ମୁସା ମାନେ। ୨୪ ଆନୁ ପେନୁ ତାରା ନେନି ସବି ପିୟାକାମୁ ଆତେକା ବେଗାମୁ ପିୟାକାମୁ ଏମ୍। ଆନାରିବେ ସିଡେଏ, ଆମୁ ଗୁଲ୍ଲ ତାମୁ ରଣ୍ଡାନେ ପିୟା ମାନାମୁ, ଏସିବାଗା ଇରୁ ବେଏ ପଡେଟି ଗାଗାତେରୁ ଆଜା ମାସେରୁ।

ମାଲ ସାବା ଡ଼ାଲ ନିଜିନାରି

୨୫ କାସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ସାବାଡ଼ାଲ ନିୟା ଆତେଞ୍ଜା, ଇରା ତ ଗ୍ରୀସ୍ତା ଆଜାମାନେ, ଏଆକିବେବ ମା ବାଃତା ଆନାଡ଼ିକି ଜାହି ଜାହି ତାତେରୁ ସାବା ଡ଼ାଲ ନିୟା ଆଏରୁ ଇଞ୍ଜି ବେସ୍ତାମାସେରୁ। ୨୬ ଗେଗେଟେ ଲିକ୍ତୁତାକା ସାବା ଡ଼ାଲ ନିଜେଏରୁ ଇସେକା କ୍ରିସ୍ତୁ ବେଏ ସାବା ଡ଼ାଲ ନିଜା ସିଡେଞ୍ଜା। ୨୭ ମା ଏସିନି ତେଝଙ୍ଗି ଗେଗେଟେ କ୍ରିସ୍ତୁ ସାବା ଗାତା ଡ଼ାଲନିୟା ଆଆସିଡେଞ୍ଜା, ଇସେକା ମାହି ଗ୍ରୀସ୍ତା ବେସ୍ତା ଏଜା ମାହି ପଡେଟି ଗିଆମାନାରି ଆନିସିକି

ମୁଲୁ ସିଡେ। ୨୮ ଆମୁବେଏ ପେନୁ କୁଲଟି ଦାପା ବେସି ଡ଼ିଲ ଡ଼ାଲ ଡ଼ିଲଗାତାମୁ ଆଇମାମୁ। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଆମୁ କାସୁ ସାବା ଗାତାଡ଼ାଲ ନିଜାମାନେଞ୍ଜା ଇଞ୍ଜି ପିୟାମାମୁ। ଗେଗେଟେ ସାଜାନାକା ନିଜେଏରୁ, ଇସେକା ପେନୁବେବ କ୍ରିସ୍ତୁ ସାବା ଗାତା ଡ଼ାଲ ନିକସା ସିଡେଞ୍ଜା। ୨୯ ଗେଗେଟେ ସାଜାନାକା ରିହେରି ନିଜେରୁ ଇସେକା କାସୁ କ୍ରିସ୍ତୁବେଏ ରିହେରି ନିଜା ସିଡେଞ୍ଜା। ୩୦ ଗେଗେଟେ କ୍ରିସ୍ତୁ ସାବା ଡ଼ାଲ ରିହେରି ନିଜା ସିଡେଞ୍ଜା ଇସେକା ମା ପଡେଟି ଗିଆନାରି ଆନିସିକି ମୁଲୁ ସିଡେ। ଇଦେ ତୁକ୍କା ଇରୁ ଡ଼ିଲ ତାନିନେ ମାସେରୁ। ୩୧ ଅତେ କ୍ରିସ୍ତୁ ବାଃତା ମାଞ୍ଜାନା ଏସ୍ତାନାକା ପଡେଟି ଗିଆନା ସାଜା ମାନେରୁ ଏଆରୁବେଏ ମୁହି ଆଜାମାନେରୁ। ୩୨ ଗେଗେଟେ ପୁଲ୍ଲ ତାନି ନାମ୍ନା ସେଲୁ ଆଡାକ୍ରିସ୍ତୁ ବାଃତା ବାରା ଇତାମାସୁ ଇସେକା ଗୁଲ୍ଲ ଲିକ୍ତୁରି କୁଲଟି ମୁକୁ ଆଗାମାସୁ।

୩୩ ଏଆକିବେବ ଚିକନାତାରିଇରି, କ୍ରିସ୍ତୁଲ ପେନୁ ନିକସାମାନେଞ୍ଜା। ଏଆଞ୍ଜୁ ସାବା ଡ଼ାଲ ନିଜାମାନାକାରି ସେଲୁ ଉରଡ଼ି ପିଲ ମାଗାତାଞ୍ଜୁ ଆଜା ମାନେଞ୍ଜା। ୩୪ ର ମୁହେନି ବାହା ଡ଼ାଲ ଇସିଜି ସାବା ବାତେ, ଏ ତେଝଙ୍ଗିର ମୁହେନି ବାହା ଡ଼ାଲ ସାବା ଡ଼ାଲ ନିଜିନାରି ଆଜାମାନେ। ୩୫ ଆଦମ ବାହାଡ଼ାଲ ଗୁଲ୍ଲ ତାକାରି ବାଃତାଜି ସାବା ବାତେ ଏ ତେଝଙ୍ଗି କ୍ରିସ୍ତୁ ବାହାଡ଼ାଲ ଗୁଲ୍ଲ ଲିକ୍ତୁତାକା ରିହେରି ନାମ୍ନା ପାନେରୁ। ୩୬ ଏଆକିବେବ ଆଜେଗାଡ଼ି ତାଡ଼ା ତାଡ଼ା ତେଲି ତାନିଲ ସାବାଡ଼ାଲ ରିହେରି ନିଜିନେରୁ। ବେଲେ ପିଲ ତେଝଙ୍ଗିତାଞ୍ଜୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଏ ବେଅଟି ଏଆନି ମେଲା ପାଣ୍ଡାମାନାକା ସାବା ଡ଼ାଲ ରିହେରି ନିଜିନେରୁ। ୩୭ ଏ ବେଅଟି ବିହାତେଲି ବାନେ। ଏ ବେଅଟି ପୁଟି ତାକାରି ତାରି ତାଟା ଏଜା ପିଶ ମୁହି ତାନି ବେଅଟି କ୍ରିସ୍ତୁ ଆବା ପେନୁ କାକୁତା ଗୁଲ୍ଲ ସପି ରିନେଞ୍ଜା।

୩୮ ଏଆକିବେବ ଗୁଲ୍ଲ କାସେଜାମିଲ ତାଡ଼ା କାବ୍‌କା ନେତେକି ତାଆନି ତୁକ୍କା କ୍ରିସ୍ତୁ ପିଶ ଗିବା, ଦାନେ। ୩୯ ବିହା ତେଲି କାସେଞ୍ଜା ଇସେକା ସାବାଡ଼ିନିଲ ମୁହି ଗିବାଆନେ। ୪୦ ପେନୁ ପୁଟିତା ବ୍ରୀସା ଆଜାମାନେ: “ପେନୁ ଗୁଲ୍ଲତାଆ ଏଆନି କାବ୍‌କା ନେତେଟି ଇଟା ଜିଆମାନେଞ୍ଜା। ଇ “ଗୁଲ୍ଲତାଆ” ଏଆନି କାବ୍‌କା ନେତେ ଇଟା ମାନେଞ୍ଜା ଇସେକା ପେନୁ ତାନୁନେ ଗୁଲ୍ଲତାଆ କ୍ରିସ୍ତୁ କାବ୍‌କା ନେତେଟି ଇଟାନେଞ୍ଜା ଏଜା ପେନୁ ଗୁଲ୍ଲ ତାରା ପିଶ କ୍ରିସ୍ତୁକି ସିଆନେଞ୍ଜା। ୪୧ ଗୁଲ୍ଲତାଆ କ୍ରିସ୍ତୁ ନେତେଟି ତାପା ଆନି ବେଅଟି ତାଡ଼ା ମ୍ରୀଏଞ୍ଜୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ବେଏ ଆବା ପେନୁ ନେତେଟି ରାହି ଆନେଞ୍ଜା। ଏମ୍ ପେନୁ ଗୁଲ୍ଲ କୁଲଟି ପିଶ ରିନେଞ୍ଜା।

୪୨ ସାଜାନାକା ଗେଗେଟେ ଅତେ ନିଜେଏରୁ ଇସେକା ସାଜାନାକାରି ଗେଲୁ ମୁଞ୍ଜାନାକା ଆନା ରିନେରୁ? ସାଜାନାକା ଗେଗେଟେ ଗୁମ୍ମା ରିହେରି ନିଜେରୁ ଇସେକା ଆନାଡ଼ିକି ଏଆରି ସେଲୁ ଲିକ୍ତୁରିଲ ମୁଞ୍ଜାଗିବା ଆଇନେ?

୪୩ ଆମୁ ଆନାଡ଼ିକି ଡ଼ଃନା ଆଜାଞ୍ଜାପା ବିକାଲି ତାନି ଦୀପ୍ତିଜାନାମୁ? ୪୪ ନାଲ ଜେତାଗାଟି ଆବାଜାଣ୍ଡେରୁ, କାସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ବାଃତା ମା ସେଲୁ ଆନୁ ଅଗାଲ ମାନାକି କ୍ଲାଣ୍ଡା ବେସିଞ୍ଜା, ଆନୁ ଡ଼ଃନା ସାବାଡ଼ିନିଲ ପୁରକିମାଲ। ୪୫ ଆନୁ ଉଜେନେ ଏସିଏ ନାକୁ ତାନି ଜଡ଼ଙ୍ଗାନ୍ଦେ କାଲି ପ୍ରଞ୍ଚେଏ, ଏଆକି ନାହି ଆନି ଲାବା ଆତେ? ଗେଗେଟେ ସାଜାନାଞ୍ଜୁ

ରିହେବି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ୍ଟି ଏହେଲି ଆତେକା “ବାବୁ ଆଜୁ ତିନ୍ଦ୍ରା ଭନ୍ଦ୍ରା, ଗିନା, ରେହା ଲାବା ଆନା ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ବାଏ ଚ ସାନା।”

୩୩ ପୁନାନାକାରି ତେଖି ନୀମ୍ବା କୁନା। “ଡ଼ିଲ ଲିକୁରିକେ କୁଟୁ ଆବା କୁନା। ଏଥାରୁ ନେଗାରୀ ଗୁଲେ ମୁହି ଗିନେରୁ।” ୩୪ ସିଦିବାଘା ଛରୁ ମାରୁ ମାରୁ ଆକୁ ଏଜା ଡ଼ିଲ ଗିବା କୁନା। ମୀ ମାଦେ ଏସନାକା ପେନୁଲ ପୁନାସିତେରୁ। ମୀଜି ଲାଜା ସାବା ସେଲୁ ଇ କାତା ବେଷାତେଏ।

ଆଜୁ ଇସିଜି ବାକାତାରୀ ଗାଣ୍ଡି ପାନାୟୁ

୩୫ ମୀଜି ରଥାଞ୍ଜୁ ବେନ୍ଦ୍ରା ମୃତାନେଞ୍ଜୁ, “ସାଜାନାକା ଇସିଜି ନିଜିନେରୁ ?” ୩୬ ଏଥାରୁ ଇସିଜି ତାରା ଗାଣ୍ଡି ପାସିନେରୁ ?” ଇ ଗୁଲେତାଲ ପୁନାନାଲ କାତାଜା। ବିରା ତାନି ଉହାନାରି ବିହେନି ସାଆନି ତୁକା ଏରି ପୁନି ଗୁନ୍ଦେଏ। ୩୭ ମାଟିନାନି ଏସ୍ତାରା ମାରିଞ୍ଜେରୁ ପିଲ ଆଗିନାନି ଏରାନ୍ଦେ “ଗାଣ୍ଡି” ଆହାନା ନିଜେଏ, ଇରୁ ଗହମ ଆପାକାରି ଆତେକା ବେଗାଲି ବିହେନି ଆପାକାରି ବାରି ବିହେନି ମାଟ୍ଟିକେରୁ। ୩୮ ଏ ବେଅଟି ପେନୁ ଏମ୍ବେରି ଆନା ମାରିନେଞ୍ଜୁ ଏରା ଗାଣ୍ଡି ସାନେଞ୍ଜୁ। ପେନୁ ଗୁଲେ ବିହେନି ମାଦେ ଆଜେଗାଡ଼ି ବେଗାଲି ବେଗାଲିତାରା ଗାଣ୍ଡି ସାନେଞ୍ଜୁ। ୩୯ ଗୁଲେ ଗାଣ୍ଡିଜା ର ତେଖିତାଲ ଆଥାତୁ। ମ୍ବେନ୍ଦ୍ରହନି ତାରି ର ବାକାତାରି, ଜିତତାରି ବେଗାଲି ତାରି, ପତାତାରି ଅଟେ ବେଗାଲି ବାକାତାରି, ମୀନୁ ତାରି ଅଟେ ବେଗାଲି ତାରି। ୪୦ ସେଣ୍ଡ ମୃତେଜିଆ ମାନାଲ ଏଜା ପୁଟି ତାନି ମାନାଲ ବେଏ ଏସେ ସାଞ୍ଜା ଡ଼ିସ୍ବିନୁ। ଏଆକିବେଏ ଏବାସାନି ତସ୍ବିନାରି ବେଗାଲି ବେଗାଲି ତାରି, ମୃତେଜି ତାରି ସାଞ୍ଜା ବେଗାଲି ଏଜା ପୁଟି ତାରି ସାଞ୍ଜା ବେଗାଲି। ୪୧ ବେଲାତାରି ସାଞ୍ଜା ବେଗାଲି। ତାଞ୍ଜୁତାରି ସାଞ୍ଜା ବେଗାଲି ଏଜା ସୁକାଜାନାରି ସାଞ୍ଜା ଅଟେ ବେଗାଲି ତାରି। ଅଟେ ସୁକାଜାନି ମାଦେବେଏ ବେଗାଲି ବେଗାଲି ତାରି ସାଞ୍ଜା ମାନେ।

୪୨ ସାଜାନକାରି ନିଜିନାରିବେଏ ଏ ତେଖିତାରି। ଏଣ୍ଡି ସାନି ଗାଣ୍ଡି ମୁସ୍ତା ଆଲମାନେ ଏରି ମୁହି ଆଲମାନେ। ଏଆକିବେଏ ଏରି ମୁହି ଆଆନାରି ଆଜାନାଲ ନିପ୍ତକାଆଲନେ, ଏରି ଏସେକାବେଏ ମୁହି ଆଏ। ୪୩ ସାବା ଗାଣ୍ଡି ସାଞ୍ଜାସିତାନାରା “ମୁସ୍ତାଆଲନେ” ଏଆକିବେ ଏରି ଅସ୍ତେରି ଡ଼ାଲ ନିପ୍ତକା ଆଲମାନେ। ଉଜେନେ ତାଟା ସିତାନାରା “ମୁସ୍ତାଆଲନେ” ଏଆକିବେ ତାଟାଗାଟାରି ଆଜାନା ନିପ୍ତକା ଆଲମାନେ। ୪୪ ବାରି ଇ ପୁଟି ଗାଣ୍ଡି “ମୁସ୍ତାଆଲନେ” ଏଆକିବେ ଏରି ଜିଉ ଆଜାନା ନିପ୍ତକା ଆଲନେ।

ଚେଗେ ବିରାଗାଣ୍ଡି ମାନେ, ଇସେକା ଜିଉଗାଣ୍ଡିବେଏ ମାନେ। ୪୫ ପେନୁ ପୁଟିତା ଇ ତେଖି ବ୍ରାସା ଆଜାମାନେ: “ବେଲେତାଞ୍ଜୁ ମ୍ବେନ୍ଦ୍ରହେଞ୍ଜୁ (ଆଦମ) ବିରା ଗାଣ୍ଡିଡ଼ାଲ ଗାଡ଼ି ଗିବା ଆଜାନେଞ୍ଜୁ। ରିହେଗି ତାଞ୍ଜୁ (କ୍ରିସ୍ତ) ଜିଉ ସାପ୍ତମାନାଞ୍ଜୁ, ସେଣ୍ଡଟି ବାଜାନାଞ୍ଜୁ। ୪୬ ଆତେକାବେଏ ଏସ୍ତାରି ଜିଉତାରି, ଏରି ବେଲେତାରି ଆଥାତେ। ଏସ୍ତାରି ପୁଟି ତାରି ଏରି ବେଲେତାରି ଏଜା ଏ ବେଅଟି ଜିଉତାରି ବାଟେ। ୪୭ ବେଲେତାଞ୍ଜୁ ମ୍ବେନ୍ଦ୍ରହେଞ୍ଜୁ ଇ ପୁଟି ତାନି ମାନି ବିରା ଡ଼ାଲ ଗାଡ଼ି ଗିବା ଆତେଞ୍ଜୁ: ଏଆକିବେ

ରିହେଗିତାଞ୍ଜୁ, ସେଣ୍ଡଟି ବାତେଞ୍ଜୁ। ୪୮ ପୁଟିତାକା ଗୁଲେତାକା ଏ ବିରା ଗାଣ୍ଡି ପାହାମାସି ଏ ପୁର୍ବା ମ୍ବେନ୍ଦ୍ରହେନି ତେଖିତାକା, ଏଆକିବେଏ ସେଣ୍ଡନାକା ସେଣ୍ଡଟି ବାଜାନାସାନି ତେଖିତାକା। ୪୯ ଆଜୁ ବିରା ଗାଣ୍ଡି ପାହାମାସି ପୁର୍ବା ମ୍ବେନ୍ଦ୍ରହେନି ତେଖି ଗାଣ୍ଡି ପାହାମାନାସୁ, ଏଜା ଏହେଜେନେ ସେଣ୍ଡଟି ବାଜାନାସାନି ତେଖିବେଏ ଜିଉଗାଣ୍ଡିଆଞ୍ଜୁ।

୫୦ ଅ ଆମ୍ବେସାଜାଣ୍ଡେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଣ୍ଡେରୁ, ନାଲ ବେଷିଆନାରି ଇରି ରାକା ଏଜା ଉଜା ଆହାନାନି ଇ ଗାଣ୍ଡି ପେନୁ ଦିନା ତାଜି ସାଲ୍‌ବା ମୁଏ। ପେନୁ ଦିନା ତାନି ବାଟା ପାନ୍ଦ୍ରା ମୁଏ। ମୁହି ଆନାରି ମୁହି ଆଆନାରୀ ପାନ୍ଦ୍ରା ମୁଏ। ୫୧ ଏଆକିବେ ଇନେ ବେଞ୍ଜାଟୁ! ଆନୁ ମୀଜି ର ଲାଲମାନାରା ନୁଡ଼ି କାତା ବେଷିମାଞ୍ଜାଲ: ମାଲ ମାଦେ ଗୁଲେତାୟୁ ସାଆୟୁ, ଏଆକିବେ ଆଜୁ ଗୁଲେତାୟୁ ମ୍ବାନାୟୁ। ୫୨ ର କାନୁ ବାଟ ଇନି ତେଖି ଉଦାପେନେ ଇ ତେଖି ଆନେ। ଏସେବେଲେ ତୁଟୁ ବାକା ଆନେ, ଏସ୍ତା ଜାୟୁବାଟା ପଟେ ଗିଆନା ସାଜାନାକା ନିଜିନେରୁ ଏଜା ବିହାନି କାଲେକାଲା ଜିଉନାୟୁ। ପାନ୍ଦ୍ରା ସେଲୁ ମୁହି ଆଆନି ଗାଣ୍ଡି ଆଞ୍ଜେରୁ ଏଜା ଏସ୍ତାନାକା ମାଲ ମାଦେ ନୀୟାନା ମାନେରୁ ଏଥାରୁ ମ୍ବାନେରୁ। ୫୩ ଇ ମୁହି ଆନାରି ଗାଣ୍ଡି ମୁହିଆଆନାରା ସିଣ୍ଡାଡ଼ାଲ ଟାଟା ଗିବା ଆନେ ଏଜା ଇ ପୁଟି ଗାଣ୍ଡି କାଲେକାଲା ଜିଉ ନୀୟାନାରା ସିଣ୍ଡା ଟାଟିନେ। ୫୪ ଏରାଡ଼ିକି ଇରି ମୁହିଆନି ଗାଣ୍ଡି ମୁହି ଆଆନାରି ସିଣ୍ଡା ଟାଟିନି ବେଅଟି ପେନୁ ପୁଟି ତାନି ବ୍ରାସା ଆଜାନାରି କାତା ଉସେ।

“ସାବାଟିନି ମୁପା ଆଜାମାନେ!”

ଜିଶାଲଅ ୨୫:୮

୫୫ “ଅ ସାବା ନାହି ମୁନି ତାଟା ଏମ୍ବେଏ ?
ଅ ସାବା ନାହି କୁଗାସିନାରି ତାଟା ଏମ୍ବେଏ ?”
ହସେଆ ୧୩:୧୪

୫୬ ସାବା ବାରି ଡ଼ିଲ ବାଟା ଆତାଆ କୁଟା ଚାପିନେ। ଏଜା ଡ଼ିଲତାରି ତାଟା ସାଜା। ୫୭ ଏଆକି ବେଏ ପେନୁ ଦଃପାପିଜା ପାନାକାଞ୍ଜୁ, ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା, ଏଥାଞ୍ଜୁ ମାଲ ପ୍ରପୁକାୟୁ କ୍ରିସ୍ତ ବାହାଡ଼ାଲ ମାଜି ମୁପା ଗିଆଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ।

୫୮ ଏରାଡ଼ିକି ନାଲ ଆମ୍ବେସାଜାଣ୍ଡେରୁ ଏଜା ଆଜିସାଣ୍ଡେରୁ ପଟେ ଡ଼ାଲ ତାଟା ଆଜାନାଲ ରାହି ଆୟୁ। ଆନାରିସିକି ମୀଜେ ଗୁକ ତାରୀ ଆକାରି। ପେନୁ କାବାଡ଼ି ଡ଼ଃନା ନେଗାଡ଼ାଲ ଗିୟୁ। ପେନୁ ମୀ ପେନୁ ସେଲୁ ଗିପିମାନି କାବାଡ଼ି ଆଡ୍ରେ ସାଲେ ଇଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜାନା ମିଣ୍ଡାନି ତାଟା କାବାଡ଼ି ତାନି ଡ଼ଃନା ସାରିକି ସର୍ପି ଆୟୁ।

ବେଗାଲି ପଟେଗାଟାରି ସେଲୁ ବାନ ଉସ୍ତା
୧୭ ଇଦେ ପେନୁ ଲିକୁରି ସେଲୁତାବୁଜା
ଉସ୍ତା ଆଲମାନି କାତା ଆନୁ ଗାଲାତା
ଉଜାନପୁତାତାକାରିକ ଇସିଜି ଗ୍ରାପ୍ତା ମାସେଏ ଏ ତେଖିନେ
ଇରୁବେଏ ଗିୟୁ ୨ ର ଆଟାବେଲେ ଗାଲ। ଡ଼ଃନା ପାଲୁଗାଡ଼ି
ରନସି ବେଲେ ଦିନା ଇରୁ ଆଜେଗାଡ଼ି ମୀ ପାନ୍ଦ୍ରାମାନି ତେଖି

ତାକୁଜା ଉତ୍ସାହୀ ଇଚ୍ଚାନ୍ତୁ। ଇନ୍ତୁ ଇ ତାକୁଜା ଚିକ୍ନର ବାହାତା
ଇଚ୍ଚାନ୍ତୁଃସୁ। ଆନ୍ତୁ ବାତେକା ଉପପା ଲୁଡ଼ା ଆଏ।^୩ନାଲ
ବାତେକାଈନ୍ତୁ ଏସ୍ତାନିଲ ଚିକ୍ନତାଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ଆସ୍ତଦେନ୍ତୁ, ଆନ୍ତୁ
ଏଆନିକି ସିଆନା ଏଆନି କାଳୁ ଡ଼ାଲ ମୀ ଉଦା ମାନାଆ
ତାକୁଜା ଚିନ୍ତୁଶାଲମ ତାଜି ପାଶ୍ଚାତିଆଇ।^୪ଆନ୍ତୁ ଗେଟେ ସାଲ
ଇସେକା ଏଆନ୍ତୁ ବେଏ ନାକେ ବାଚେନ୍ତୁ।

ପାଉଲ ପୁକସାନାରି

^୫ଆନ୍ତୁ ମାକିଦନିଆ ପାହେରି ସାଲବା ମାନେ। ମାକିଦନିଆ
ପାହେରି ସାନି ବେଅଟି ଆନ୍ତୁ ମୀ ବାଃତାଜି ବାଲ।^୬ଆନ୍ତୁ
ବାତେକା ଇକେ ତେଲି ମୀ ବାଃତା ଲଃତାଲ, ଆନାଗୁନା
ମେନିଡେଲି ସାନି ଚୁକ୍ସା ମୀକେ ରାହି ଆଜାଲ। ଏ ବେଅଟି ଆନ୍ତୁ
ଏସ୍ତାବାଜି ସାଲ ଏମ୍ବାଜି ଇନ୍ତୁ ନାଜି ପାଶ୍ଚା ମୂତାଦେନ୍ତୁ।^୭ଇସେଦ
ଆନ୍ତୁ ମୀକେ ଇକେ ତେଃଜି ପୁଶ୍ଚା ମିନ ଆଇସିତାଜାଏନ୍ତୁ, ପେନ୍ତୁ
ମିନ ଆତେକା ଆନ୍ତୁ ବାଜାନାମୀକେ ଗାମେ ତେଲି ରାହି
ଆବା ସେଲୁ ମାଟ୍ଟିମାଲ।^୮ଏଆନିବେ, ଆନ୍ତୁ ଏପିସ ଦେରି
ନାକ୍ତୁତାନି ପେଷ୍ଟିକ୍ସ^୯ ତେଲି ଚୁକ୍ସା ରାହି ଆଇ।^{୧୦}ଆନାଡ଼ିକି
ଇସେକା ଦେରି କାବାଡ଼ି ଗିବା ସେଲୁ ପ୍ରବୁ ନାଲ ସେଲୁ ରଣ୍ଡା
ଦେରି ପାହେରି ଦାସା ଜିଆମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜି ଏଜା ନାଲ କୁଇଟି
ବାଦି ଗାତାକାବେଏ ଗାପ୍ସି ମାନେନ୍ତୁ।

^{୧୧}ଡିମଡ଼ି ମୀ ବାଃତାଜି ବାବା ମୁନେଞ୍ଜି ମୀ ମାଦେ ରେହା
ଡ଼ାଲ ଇସିଜି ରାହି ଆନେଞ୍ଜି ଏରାଈକେ ମେଃସୁ। ନାଲ ତେଃଜି
ଏଆଞ୍ଜିବେଏ ପେନ୍ତୁ ସେଲୁ କାବାଡ଼ି ଗିପିନେଞ୍ଜି।^{୧୨}ଏସିବାଗା
ଏମ୍ବାଇବେ ଡିମଡ଼ିକି ଡ଼ୟନା ମେହାକାନ୍ତୁ। ଏଆଞ୍ଜି ଇସିଜି
ଲଡୁଜେତା ଡ଼ାଲ ନାଲ ବାଃତାଜି ବାବା ମୁନେଞ୍ଜି ଏରାଡ଼ିକି
ମାନ୍ତୁ ମାନ୍ତୁ ଆନ୍ତୁ ଏଆଞ୍ଜି ବେଗାଲି ଆବାରିକେ ବେଟୁତାନେଞ୍ଜି
ଇଞ୍ଜି ଆନ୍ତୁ କାସାନାମାଲ।

^{୧୩}ଆପଲ ମାଲ ଆମେସା କାତା ଆହାନା ବ୍ରାସିଜାଲ।
ଆନ୍ତୁ ଏଆଞ୍ଜି, ବେଗାଲି ତାକାରିକେ ଆତାନାଲ ମୀ ବାଃତାଜି
ବାବାସେଲୁ ଗାପ୍ସି ଡୁଞ୍ଜିଡେଏ ଏଆନିବେ ଏଆଞ୍ଜି ଇସେଦ
ବାବା ସେଲୁ ମାଟ୍ଟିକିଡେଞ୍ଜି ଆତେକାବେଏ, ଏସେରିବେଲ।
ତାଉ ପାଦି ପାନେଞ୍ଜି ଏମ୍ବା ଏଆଞ୍ଜି ମୀ ବାଃତାଜି ବାଚେନ୍ତୁ।

ପାଉଲ ବ୍ରାସିନାରି ବିହାକାତା

^{୧୩-୧୪}ତାର୍କାଲି ଆଜାନା ମାଞ୍ଜାନ୍ତୁଃସୁ। ପର୍ଟେଡ଼ାଲ ଗାଞ୍ଜାନ୍ତୁ,
ବାସୀଗାତାତେନ୍ତୁ, ତାତା ଗାତାତେନ୍ତୁ ଆମ୍ବା, ମୀ ଗୁଲେତାରି
କାବାଡ଼ି ଜେତା ଡ଼ାଲ ଆପାକାରି।

^{୧୫}ଇନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନ କୁଡ଼ମିତାକାରିଲ ପୁଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍ତୁ। ଏବି
ଆଖାୟା ଦିନା ତାନି ବେଲେ କ୍ରିସ୍ଟିୟାନତାଲ ମାସୁ। ଏବି
ପେନ୍ତୁ ଲିକ୍ତୁରିଲ ଲପ୍ତାକା ସେଲୁ ତାଡ଼ାନି ସର୍ସି ଗିଆମାସୁ।
^{୧୬}ନାଲ ଆମେସାଜାଣେନ୍ତୁ ଏଜା ଆଜିସାଣେନ୍ତୁ! ଆନ୍ତୁ
ମାଜି ଜହାରି ଗିଆନା ପ୍ଲାପିମାଞ୍ଜାଲ, ଇଃଡି ଲିକ୍ତୁରିକେଏ, ଏଜା
ଏସ୍ତାନାକା ଇ ତେଃଜି ପେନ୍ତୁ କାବାଡ଼ି ଗିପିମାନେନ୍ତୁ ଏ ଗୁଲେ
ଲିକ୍ତୁରିତାକାରିଲ ମାନି ଆମ୍ବା।

^{୧୭}ସ୍ତ୍ରୀମାନ, ଫର୍ଜୁନାତ ଏଜା ଆଖାୟିକ ବାଜାମାନାକି ଆନ୍ତୁ
ରେହା ଆଇମାଲ। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଇନ୍ତୁ ନାଲ ସେଲୁ ଏସ୍ତାଗା
ଗିବା ମୁଆ ସିଡେନ୍ତୁ, ଏରା ଏଆନ୍ତୁ ଗିଡେନ୍ତୁ।^{୧୮}ଏଆନ୍ତୁ ନାଲ
ଜିଉ ଡିନି ଏଜା ମାଜିବେଏ ରେହା ସିଆମାଞ୍ଜାନେନ୍ତୁ। ଇନ୍ତୁ
ଇଃଡି ଲିକ୍ତୁରିଲ ଜେତା ଗିବା ଲୁଡ଼ାମାନେ।

^{୧୯}ଏସିଆଦିନା ତାନିମାନି ମଣ୍ଡଳାକା ମାଜି ଜେତା ଜହାରି
ସାପ୍ସିମାଞ୍ଜାନ୍ତୁ ଆକ୍ସିଲ। ଏଜା ପ୍ରାସ୍ତା ପ୍ରବୁପାଦା ଡ଼ାଲ ଜହାରି
ପାଟ୍ଟିମାଞ୍ଜାନ୍ତୁ। ଏବାସାନି ଇଡୁତାନି ଉସିମାନି ଉଜାନ୍ପୁତା
ତାଲ ମାଜି ଜେତା ଜହାରି ପାଟ୍ଟିମାଞ୍ଜାନ୍ତୁ।^{୨୦}ଇମ୍ବା ମାନି
ଗୁଲେ ଆବାନ୍ତୁ ଏଜା ଆଜାସାକା ମାଜି ଜହାରି ସାପ୍ସିମାଞ୍ଜାନ୍ତୁ।
ଇନ୍ତୁ ର ବାହାତା ପେନ୍ତୁଲ ଦଃପାସେଲୁ ଉସିନାମିଲ ରଆତେନ୍ତୁ
ରଆନିଲ ନଞ୍ଜାନା ଜେତା ଜହାରି ସାପ୍ସି।

^{୨୧}ଆନ୍ତୁ ପାଉଲ, ନାଲ କାଳୁ ଡ଼ାଲ ବ୍ରାସାନା ମାଜି ଜେତା
ଜହାରି ସାପ୍ସିମାଞ୍ଜାଲ।

^{୨୨}ଏସ୍ତାନାକା ପ୍ରବୁଲ ଜେତା ଗିପିସିଡେନ୍ତୁ, ଏଆନ୍ତୁ ଆଗି
ପାଚେନ୍ତୁ ଏଜା ପେନ୍ତୁକେଏ ସେକ ରାହି ଆଜାନା ମୁହି
ଆଚେନ୍ତୁ।

ମାରାନାଥା^b (ଇସେକା, ଅ ପ୍ରବୁ ବାମ୍ବା)।
^{୨୩}ପ୍ରବୁ କାମ୍ବା ତାନି ଜେତାନିବା ମୀକେ ମାଞ୍ଜାକାରି।
^{୨୪}କ୍ରିସ୍ଟୁ କାମ୍ବା ବାଃତା ମାନାକି ନାଲ ଜେତା ମୀକେ ଡ଼ଃନା
ମାଞ୍ଜାକାରି। ଆମେନ୍ତୁ।

^a ୧୬:୮ ପେଷ୍ଟିକ୍ସ କିହୁଦିକାମାରି ଗହମ କିନାରି ପର୍ବ। ଇରା
ବାସାଗାତାଜି ସର୍ବେକା ପାଲିଗିନାରି କ୍ସାବାକାକା ବଜିତାରି ୫୦
ଦିନା ବେଅଟି ପାଲି ଗିବା ଆନେ।

^b ୧୬:୨୨ ମାରାନାଥା ଇରି ଅରାମିକ ବାସାତାରି ରେସାମ୍ପୁଆନି ପଦା
ପୁକାହେ ବ୍ରିସ୍ତାମାନ ଲିକ୍ତୁତାକା ପ୍ରବୁତାଗା ରିହେରି ବାନାଗା ଅଡୁସାନା
ଇହିଜି ବେସିମାସେଲୁ।